

AS LHV Group
Konsolideeritud aastaaruanne 2015

Konsolideeritud aastaaruanne 01.01.2015 – 31.12.2015

Äriniimi	AS LHV Group
Äriregistri number	11098261
Juriidiline aadress	Tartu mnt 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
E-post	lhv@lhv.ee
Põhitegevusalad	Valdusfirma tegevus Pangandus Väärtpaberite maaklerlus Finantsalane nõustamine Kapitalirent ja muu laenuandmine
Juhatus	Erkki Raasuke
Nõukogu	Rain Lõhmus Andres Viisemann Tiina Möis Heldur Meerits Raivo Hein Tauno Tats Sten Tamkivi
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

Tegevjuhi pöördumine.....	4
Tegevusaruanne	6
Ärikeskkond	8
Finantstulemused	9
Grupi ühingujuhtimine	16
Hea ühingujuhtimise tava aruanne	18
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	21
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne	21
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	22
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	23
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	24
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	25
LISA 1 Üldine informatsioon.....	25
LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	25
LISA 3 Riskide juhtimine	37
LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud	63
LISA 5 Ärisegmendid	64
LISA 6 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus.....	67
LISA 7 Neto intressitulu	69
LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	70
LISA 9 Tegevuskulud.....	70
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidiastutustele ja investeerimisühingutele	71
LISA 11 Müügioteel finantsvarad	71
LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.....	72
LISA 13 Lõpetatud tegevusvaldkond.....	73
LISA 14 Laenud ja nõuded klientidele	73
LISA 15 Muud nõuded klientidele.....	75
LISA 16 Muud varad	75
LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	75
LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud	76
LISA 19 Võlad hankijatele ja muud kohustused.....	77
LISA 20 Kasutusrent	77
LISA 21 Allutatud kohustused	78
LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis	79
LISA 23 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad	80
LISA 24 Tingimuslikud varad ja kohustused	80
LISA 25 Tehingud seotud osapooltega	81
LISA 26 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta	83
LISA 27 Bilansipäevajärgsed sündmused	83
LISA 28 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded	84
Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele.....	88
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	89
Kasumi jaotamise ettepanek.....	90
Nõukogu allkirjad aastaaruandele	91
Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele	92

Tegevjuhi pöördumine

LHV-l on seljataga kordaläinud aasta. Enamus ettevõtetust õnnestus hästi ja aastaks seatud eesmärgid said ületatud.

Majanduskeskkond on olnud stabiilne. Seda vaatamata globaalse majanduse püsivast haprusest ja mõneti suurenenud riskidest. Finantskriisijärgne arenenud riikide majandus ei ole nähtavalt tugevamaks saanud. Väga suur võlakoores koos negatiivsete demograafiliste arengutega piirab majanduse taastumist ja kasvu. 2015. aasta tõi uued rekordid madalate ja negatiivsete intressimäärade näol. Ärevust on lisanud Hiina majanduse aeglustumine ja toorainete hindade järsk ja sügav langus.

Kartused, et majanduse langus ja kiratsemine sillutab teed äärmuslikele ja proteksionistlikele poliitilistele arengutele, on kahjuks realiseerumas mitmes Euroopa riigis. Sellised arengud ei ole head teenuste ja kaubavahetuse kasvuks.

LHV põhiturul, Eestis, on majanduskasv langenud alla kahe protsendi. Kõrge hõivatus ja struktuuriline tööjõupuudus veavad kohalikku palgakasvu, mis kipub tööviljakusest ette jooksma. Väliskeskkonna haprus ja tööjõuturu piirangud on toonud investeeringud põhivarasse viimase 20 aasta madalaimale tasemele. Eesti majandus on selgelt aeglustunud. Samas ei ole kohalikus majanduses koheselt näha olulisi avatud riske või tasakaalustamatusi. Majanduselu on olnud aeglane, aga seejuures stabiilne ja enamjaolt ennustatav.

LHV-le on praegune keskkond hästi sobinud. LHV on noor turuosaline, mis pakub muidu konservatiivses finantsvahenduses värskendavat alternatiivi ja kaasaegsust. Kiiresti kasvaval turul läheb reeglina kõigil hästi. Turul, kus valikuid on vaja hoolega läbi mõelda ja kaaluda, saavad paremini hakkama need, kes tabavad klientide soovide ja vajadusi täpsemalt ning kelle teenused ja tooted ei too kaasa koormavaid lisakulusid. LHV kiire areng keskkonnas, kus majandus üldiselt ei kasva ja kus mõnedki turuosalsed soovivad tegevust vähendada või lõpetada, annab kinnitust sellele, et pühendunud tööle ja headele kliendipakkumistele on alati ruumi.

LHV 2015. aasta puhaskasum oli 14,8 miljonit eurot. See on 5,1 miljonit eurot rohkem kui eelmisel aastal ja annab omakapitali tootluseks 22%. Kõik põhiärid kasvatasid oluliselt oma ärimahtusid ja kasumit.

Suurima äriüksuse, AS LHV Panga, puhaskasum oli 9,9 miljonit eurot, kasvades aastaga 3,8 miljonit eurot. Laenu klientidele kasvatasid 93 miljonit eurot ja jõudsid 405 miljoni euron. Aastaga kogunes uusi hoiuseid 167 miljonit eurot ja aasta lõpuks oli hoiuste maht 628 miljonit eurot.

LHV Panga põhitähelepanu oli uute klientide kaasamisel ja jaepanganduse pakkumise laiendamisel. Alates augustist opereerib LHV Pank enda sularahaautomaatide võrku. Sularahaautomaadid paigaldati kaalutlusega, et need toetaksid maksimaalselt nii ärikliente kui jaekliente. Erinevalt muust Eesti turust on LHV automaatidesse sularaha sissevool suurem, kui

väljavool. See kinnitab, et Eesti jaepangandus areneb endiselt ja uuteks lahendusteks on ruumi ja vajadust.

Koos jaepanganduse pakkumise laiendamisega teatas LHV Pank ambitsioonist kasvada Eesti kolmandaks kodupangaks. LHV Pank ei pürgi olema tänaste jaepankade koopia, aga näeme piisavalt suurt hulka potentsiaalseid kliente, kellele LHV Panga pakkumine võiks väga hästi sobida. 2015. aasta lõpuks jõudis aktiivsete klientide arv 80 000-ni.

LHV Varahalduse 2015. aasta puhaskasum oli 4,7 miljonit eurot, mis on 1,0 miljonit eurot rohkem kui aasta varem. Hallatavate varade hulk kasvas aastaga 66 miljonit eurot 570 miljoni euron. Omakapitali tootlus oli 53% ja aasta jooksul tagastas LHV Varahaldus LHV Groupile 4,5 miljonit eurot kapitali.

LHV Varahalduse peamiseks eesmärgiks on pakkuda fondide osakuomanikele parimat pikaajalist tootlust. Sellest eesmärgist lähtudes on fondijuhid hoidnud konservatiivseid positsioone, et vältida hapral turul suuri ja järskke langusi. Lõppenud aasta andis valitud strateegiale kinnituse. LHV Varahalduse poolt juhitavad II samba pensionifondid olid 2015. aasta vaates tootluse poolest selgelt parimad igas kategoorias. LHV Varahaldus hoiab jätkuvalt liidripositsiooni ka II samba pensionifondide 10-aasta tootluste võrdluses.

29. jaanuaril 2016 sõlmis LHV Varahaldus Danske Bank A/S-i Eesti filiaaliga aktsiate ostmüügilepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus ostab 100% Danske Capital AS-i aktsiatest. Tehingu lõpuleviimise eeltingimusteks on Finantsinspektsioonilt heakskiidu ning Konkurentsiametilt koondumise loa saamine. Danske Capital AS valitseb kolme kohustuslikku pensionifondi ning kahte vabatahtlikku pensionifondi millele maht on 235,8 miljonit eurot ning millel on üle 43 tuhande aktiivse kliendi. Pärast tehingu lõpuleviimist tõuseb LHV Varahalduse turuosa kohustuslike pensionifondide osas ligikaudu 30%-ni.

Mokilizingase kasum oli 2015. aastal 1,1 miljonit eurot, kasvades aastaga 0,5 miljonit eurot. Laenuportfell kasvas aastaga 8 miljonit eurot ja jõudis 38 miljoni euron. Mokilizingase omakapitali tootlus oli 25%. Mokilizingas on Leedu turul suuruselt teine järelmaksu pakkuja ja on tuntud oma hea teeninduse ja läbipaistva hinnastamisega. Koostöös telekomivaldkonnas tegutseva partneriga alustas Mokilizingas järelmaksu pakkumist Lätis. Tegemist on hästi kontrollitud pilootprojektiga, mis õnnestumise korral lubab äritegevust oluliselt laiendada.

2015. aasta oktoobris täitis üks LHV pikaajalistest eesmärkidest – LHV sai avalikuks ettevõtteks. NASDAQ Tallinna Börsil noteeriti LHV 2024. aastal lunastuvad allutatud võlakirjad. Läbi uue, allutatud võlakirjade avaliku pakkumise, kaasasime turult lisaks 15 miljoni euro eest allutatud kapitali. See tehing tõi LHV-le juurde ligi tuhat uut investorit. Ühtlasi kinnitasime ka oma plaani noteerida LHV aktsiad NASDAQ Tallinna Börsil 2016. aasta suveks.

Nagu alguses öeldud, siis 2015. oli LHV-le kordaläinud aasta. Meeskond tegi pühendunult tööd, opereerisime sobivas keskkonnas ja tundsimme paljude klientide heatahtlikku toetust. Kuigi oleme aastaga hoogsalt kasvanud, siis seesiselt oleme muutunud lihtsamaks ja fokuseeritumaks. Oleme hästi valmis edasiseks kasvuks. LHV eesmärgid lähiaastateks on endised:

- soovime olla parim finantsteenuste pakkuja finantsvara koguvatele ja investeerivatele eraisikutele ning väikestele- ja keskmise suurusega ettevõtetele;

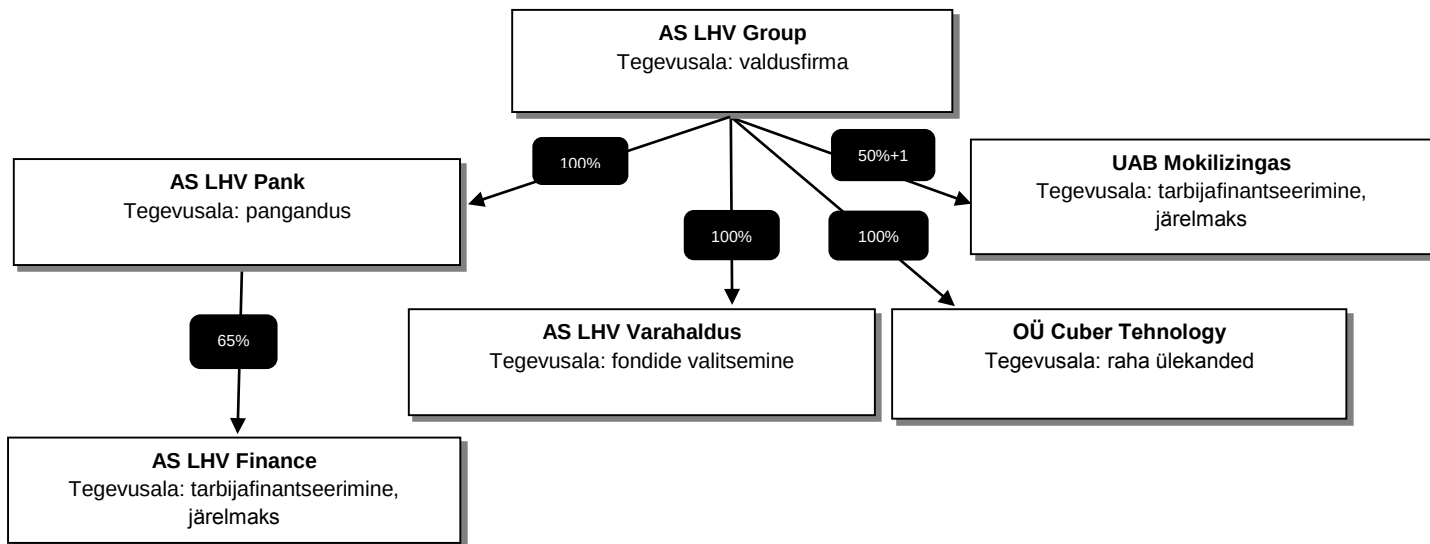
- soovime olla atraktiivne ja tunnustatud tööandja, kes pakub arengut, eneseteostust ja kasvu;
- soovime teha oma äri nii, et saavutame kaasatud omakapitalile aastas üle 20%-se tootluse;
- pürime laia omanikeringiga avalikuks ettevõtteks, mille aktsiad on noteeritud kohalikul väärtpaberibörsil.

Erkki Raasuke

Tegevusaruanne

AS LHV Group (edaspidi: Grupp või LHV) on suurim kodumaine finantsgrupp ja kapitali pakkuja Eestis. AS-i LHV Group peamisteks tütarettevõteteks on AS LHV Pank (edaspidi: Pank või LHV Pank) ja AS LHV Varahaldus (edaspidi: LHV Varahaldus).

LHV on loodud 1999. aastal pikaajalise investeerimis- ja ettevõtluskogemusega inimeste poolt. LHV esindused asuvad Tallinnas, Tartus, Riias ja Vilniuses. LHV-s töötab üle 300 inimese. LHV pangateenuseid kasutab üle 80 000 kliendi ja LHV pensionifondidel on üle 147 000 kliendi.

Olulisemad sündmused aastal 2015:

- Grupi struktuur**

2015. aastal sulges Grupp Soome filiaali, peale oma sealse äritegevuse müümist. Grupp asutas OÜ Cuber Technology, eesmärgiga pakkuda innovatiivseid lahendusi läbi *Blockchain* tehnoloogia finantsteenuste valdkonnas.

- LHV Pank**

AS LHV Pank asutas sularahaautomaatide (ATM) võrgustiku ning tõi turule uue mobiilirakenduse.

- Mokilizingas**

Mokilizingas lõpetas kapitalirendi teenuste pakkimise ning nüüd keskendutakse ainult tarbimislaenuks ja järelmaksu toodetele.

- Allutatud võlakirjade emiteerimine**

2015. aastal lunastati allutatud võlakirju 0,75 miljoni euro eest. Uusi võlakirju emiteeriti kogumahas 15,0 miljonit eurot tähtajaga 10 aastat. Varasemalt emiteeritud 15,9 miljoni euro väärtuses allutatud võlakirju noteeriti. Kõik allutatud võlakirjad on noteeritud Tallinna börsil.

- LHV Varahaldus**

LHV Varahaldus tagastas LHV Grupile 4,5 miljoni euro väärtuses üleliigset kapitali.

Tegevuspõhimõtted

LHV missioon on aidata luua kohalikku kapitali ning toetada kohaliku ettevõtluse arengut.

LHV keskendub ettevõtliku meelelaadiga aktiivsetele ja iseseisvatele klientidele. Eraklientidele pakub LHV peamiselt raha hoidmise ja kasvatamise teenuseid. Äriklientidele pakub LHV paindlikku ja sobivat finantseerimist ning igapäevaste rahaasjade korraldamist.

LHV tooted ja teenused on lihtsad, läbipaistvad ning asjakohased. Kliendisuhetus käib peamiselt läbi kaasaegsete elektrooniliste suhtluskanalite. Kokkuhoitud kulud jõuavad LHV klientideni läbi igapäevaste teenuste taskukohaste hindade.

LHV loodi partnerlusena ja partnerlus on LHV äri kasvatamise keskne viis. Uued algatused saavad kiiremini ja edukamalt elluviidud siis, kui osapooltel on samad huvid ja teineteise pikaajaline tugi. Kõik LHV kliendid ja partnerid võivad olla tulevikus LHV omanikeks. LHV pürib avalikuks ettevõtteks läbi oma aktsiate noteerimise NASDAQ Tallinna Börsil.

Aktsionärid

AS-il LHV Group on 23 256 005 lihtaktsiat nimiväärtusega 1 euro.

31.12.2015 seisuga oli AS-il LHV Group 271 aktsionäri:

- 13 372 004 aktsiat (57,3%) kuulus nõukogu ja juhatuse liikmetele ning nendega seotud isikutele.
- 9 196 512 aktsiat (39,4%) kuulus Eesti ettevõtjatele ja investoritele ning nendega seotud isikutele.
- 787 489 aktsiat (3,4%) kuulus LHV praegustele ja endistele töötajatele ning nendega seotud isikutele.

31.12.2015 seisuga olid kümme suurimat aktsionäri:

Aktsiate arv	Osalus	Aktsionäri nimi
3 357 920	14,4%	AS Lõhmus Holdings
2 938 367	12,6%	Rain Lõhmus
1 637 897	7,0%	Andres Viisemann
1 418 000	6,1%	OÜ Ambient Sound Investments OÜ
1 210 215	5,2%	OÜ Krenno
995 000	4,3%	AS Genteel
931 978	4,0%	AS Amalfi
696 297	3,0%	OÜ Kristobal
653 165	2,8%	SIA Krugmans
576 667	2,5%	OÜ Bonaares

Ärikeskkond

2015. aastat iseloomustas geopoliitiliste riskide esiplaanile kerkimine, maailmamajanduse kasvu aeglustumine, toorainete hindade jätkuv alanemine ning soovitud madalam inflatsioonitempo. Käesolevast aastast võib IMFi prognoosi põhjal oodata globaalse majanduskasvu ja samuti arenenud riikide tarbijahinnatõusu kiirenemist. Lühiajalised intressimäärad jäävad endiselt madalale, kuid USA Föderaalreservi poolt läbi viidud intressimäära tõstmine viitab Euroopa ja Ameerika lahknevale intressipoliitikale.

Siiski on maailmamajanduse suurim murekoht Hiina majanduskasvu oodatust järsem aeglustumine. Otsene mõju on avaldunud läbi deflatsioonilist survet tekitavate toormehindade nafta ja metallide languse, kuid impordimahtude kahanemine mõjutab negatiivselt kogu globaalset nõudlust. Augustis viis Hiina valitsus läbi jüaani devalveerimise ligi 3% ulatuses ja 2016. aasta jaanuaris täiendava 0,5% ulatuses. Kuivõrd avalikes kommentaarides on Hiina välistanud valuutakursiga manipuleerimise kui rahapoliitilise vahendi majanduse konkurentsivõime parandamiseks, on ootamatute manöövrivitega teravalt tõstatunud küsimused Hiina edasiste võimalike rahapoliitiliste sammude osas.

USA majandusnäitajad on püsinud tugevad, mistõttu julges Föderaalreserv pärast seitset aastat paigalseisu tõsta detsembris intressimäärasid. Edasised muudatused sõltuvad eelkõige seatud tööhõive ning inflatsiooni eesmärkide täitmisest, ehkki ootused on intressimäärade tõstmiseks.

Euroopa Keskpanka poolt 2015. aasta esimeses kvartalis kasutusele võetud ergutusmeetmed tarbijahindade kõrgema kasvu saavutamiseks pole jätkuvalt soovitud tulemust andnud. Eurostati andmetel kasvasid eurosooni tarbijahinnad detsembris vaid 0,2% võrreldes eelmise aastaga. Vaatamata rahapakkumise suurendamisele ei ole suudetud euro kurssi olulisemate valuutade vastu langetada ning tekitada täiendavat stiimulit eksportööride konkurentsivõimele.

Euroala kvartaalne majanduskasv oli kolmandas kvartalis 0,3% ehk veidi aeglasem kui esimeses kvartalis, peegeldades eelkõige

aeglustumist Saksamaa ekspordis. Samas tõstis IMF kogu euroala kasvootusi aastaks 2016.

Eesti jaoks olulisematest kaubanduspartneritest näitas Rootsi majandus kolmandas kvartalis laiapõhjalist kasvu. Negatiivsest küljest on Rootsis järjest tõsisemalt tõstatumas elamispidade puuduse ja kinnisvara kiire hinnatõusuga seonduvad teemad. Soome majandus pöördus pärast kahte kvartalit taas langusesse, sisenõudluse kasvust hoolimata.

Just ekspordimahtude ja investeringute kasvootuste vähenemine oli põhjuseks, miks Eesti Pank langetas detsembris oluliselt 2016. aasta Eesti majanduskasvu ootusi. Inflatsiooni nähakse taastumas, mis koos palgakasvu tempo aeglustumisega tähendab survet eratarbimisele. Tööhõive määr püsib jätkuvalt kõrgel.

LHV ootused järgmise kaheteistkümne kuu osas on mõõdukalt optimistlikud. Majanduskasv kiireneb ja investeringute maht suureneb, ehkki aeglustub tempos. Kuna reaalpalka ja eratarbimise kasvutempos on oodata olulist aeglustumist, mõjutab see mõõdunud kvartalitel enim majanduskasvu panustanud kaubandus- ja kinnisvarasektori käekäiku. Järjest olulisemaks muutub Eesti peamiste eksporditurgude käekäik ning samuti ekspordiartiklite kontsentratsiooniriski hajutamine.

Riskid on keskmisest kõrgemad põllumajanduse, veonduse ja turismiga seotud sektorites. Nafta märgatav hinnalangus, mis seni avaldus kohaliku tööstuse ja eratarbijate jaoks peamiselt soodsamate energiahindade näol, on seadnud Eesti energeetikatööstuse silmitsi tõsiste probleemidega. Lisaks on LHV ettevaatlikumaks muutunud kinnisvaraturu suhtes, jälgides kohaliku ja Skandinaavia turu arenguid. Pakkumine on suurenenud nii elamute kui ka rendivooga kinnisvaraobjektide osas, kuid positiivsest küljest on tehinguaktiivsus püsinud kõrge.

Eesti Panga andmetel kasvas krediidiuasutustest võetud laenujääk 2015. aasta üheteistkümne kuu jooksul 8%. Ajalooliselt madalad intressimäärad ja tugev pankadevaheline konkurents on mõjutanud positiivselt kohalikke ettevõtjaid.

Finantstulemused

miljonites eurodes	2011*	2012*	2013*	2014*	2015
Hoiuste maht	208	279	352	457	633
Laenude netomaht	67	106	207	316	410
Fondide maht	144	252	374	504	570
Neto intressitulud	3,5	6,1	11,8	20,3	23,2
Neto teenustasutulud	5,3	6,5	9,5	12,8	14,7
Neto finantstulu	-1,1	0,8	2,7	0,5	0,4
Netotulud	7,7	13,4	24,0	33,6	38,3
Kulud	13,5	14,0	16,7	21,7	24,1
Ärikasum	-5,9	-0,7	7,3	11,9	14,3
Laenuprovisjonid	2,6	1,1	2,9	2,6	1,4
Tulumaksukulu	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,3
Kasum lõpetatud tegevustelt	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Kasum	-8,5	-1,8	4,3	9,7	14,8
sh emaettevõtte omanikele kuuluv osa	-8,5	-1,8	4,2	9,2	13,7

*Finantstulemuste ülevaatlus tabelis ei ole eraldatud Soome äritegevusega seotud tulusid ja kulusid, mis aastaaruandes on eraldatud kui lõpetatud tegevusvaldkond.

Grupi 2015. aasta maksueelne kasum jätkuvatelt tegevustelt ulatus 12,6 miljoni euroni ning puhaskasum 14,8 miljoni euroni. Maksueelne kasum jätkuvatelt tegevustelt kasvas võrreldes eelmise aastaga 64% (7,7 miljonit eurot). Neto intressitulud kasvasid 41% ning neto teenustasutulud 17%. Finantstulud olid 14% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Grupi laenuportfellide kogumaht, millest on maha arvatud allahindlused, ulatus detsembri lõpuks 410 miljoni euroni (detsember 2014: 301 miljonit eurot; detsember 2013: 207 miljonit eurot). Portfellide maht kasvas aastaga 36%. Laenuportfelli suurima osa moodustavad laenud ettevõtetele, mis kasvasid aastaga 34% 286 miljoni euroni (2014: 214 miljonit eurot; 2013: 133 miljonit eurot). Jaelaenude portfelli kasvas aastaga 20% 128 miljoni euroni (2014: 107 miljonit eurot; 2013: 79 miljonit eurot).

Grupi hoiuste maht kasvas aastaga 35% ning oli aasta lõpuks 617 miljonit eurot (2014: 457 miljonit eurot; 2013: 352 miljonit eurot). Nõudmiseni hoiuste osakaal kõikidest hoiustest on tõusnud 68%-ni (31.12.2014: 60%; 31.12.2013: 46%).

Tegevuskulud kasvasid aastaga 21%.

Äriüksuste lõikes teenis 2015. aastal konsolideeritud AS LHV Pank 9,9 miljonit eurot, AS LHV Varahaldus 4,7 miljonit eurot ja UAB Mokilizingas 1,1 miljonit eurot kasumit. LHV Group eraldiseisvalt tõi 0,9 miljonit eurot kahjumit, kuivõrd tal puudub

aktiivne äritegevus ning põhiline kulu on grupis intressikulu emiteeritud allutatud kohustustelt.

Likviidsus ja kapitaliseeritus

Grupi likviidsuse kattekordaja (LCR), mida arvutatakse vastavalt Basel Komitee määratlusele, oli detsembri lõpu seisuga 271,6% (31.12.2014: 190%; 31.12.2013: 169%). Grupp loeb likviidsuspühvrite hulka raha ja võlakirjaportfelliid, mis moodustasid bilansimahust 44% (31.12.2014: 41%; 31.12.2013: 47%). Grupi laenude ja hoiuste suhe 2015. aasta lõpus oli 66% (31.12.2014: 70%; 31.12.2013: 60%).

Grupi omavahendite tase seisuga 31.12.2015 oli 100,5 miljonit eurot (31.12.2014: EUR 72,5 miljonit; 31.12.2013: 44,9 miljonit eurot). Grupp on raporteerimisperioodi lõpus hästi kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tase oli 24,0% (31.12.2014: 22,8%; 31.12.2013: 23,0%) ning esimese taseme omavahendite suhtarv 16,7% (31.12.2014: 17,6%; 31.12.2013: 15,3%).

Grupp kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit. Grupp on aruandeaastal ning võrreldaval perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid.

Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Vastavalt Pangajärelevalve Komitee nõuetele arvatud finantsvõimenduse määr oli seisuga 31.12.2015 7,5%

(31.12.2014: 8,5%). Finantsvõimenduse määr on grupi esimese taseme omavahendite ja panga kogu riskipositsiooni (sh riskipositsioon varadelt ja bilansivälistelt kohustustelt) jagatis. Aasta lõpu finantsvõimendus määr on viimase kvartali kuude aritmeetiline keskmine.

Suhtarvud, miljonites eurodes	2015	2014	muutus	2013	muutus
puhaskasum	14,8	9,7	53%	4,3	126%
emaettevõtte omanikele kuuluv kasumiosa	13,7	9,2	49%	4,2	119%
keskmine omakapital	62,9	43,1	44%	25,7	68%
omakapitali tootlus (ROE) % *	21,0	21,4	-0,4	16,5	4,9
varad, keskmine	646	485	33%	366	33%
varade tootlus (ROA) %	2,3	2,0	0,3	1,2	0,8
neto intressitulu	23,2	16,5	41%	9,1	81%
intressitootvad varad, keskmine	637	471	35%	360	31%
neto intressimarginaal (NIM) %	3,65	3,50	-0,15	2,53	0,97
hinna vahe (SPREAD) %	3,57	3,44	-0,13	2,48	0,96
kulude ja tulude suhe %	62,8	67,5	-4,7	71,6	-4,1

* Omakapitali tootluse suhtarv baseerub AS LHV Group omanikele omistatud kasumil ja omakapitalil ning ei sisalda mittekontrollivat osalust.

Suhtarvude selgitused

keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) = (aruandeperioodi lõpu omakapital + eelmise perioodi lõpu omakapital) / 2

omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100

varad, keskmine = (aruandeperioodi lõpu varad + eelmise aasta lõpu varad) / 2

varade tootlus (ROA) = puhaskasum / varad, keskmine * 100

neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

hinna vahe (SPREAD) = intressitootvate varade intressitootlus – võõrkapitali hind

intressitootvate varade intressitootlus = intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

võõrkapitali hind = intressikulu / intressikandvad kohustused, keskmine * 100

kulude ja tulude suhe = tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100

Riskijuhtimine

Riskijuhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja kontrollida kõiki Grupi tegevusega seotud riske. Grupi riskide identifitseerimise, mõõtmise, raporteerimise ja kontrolli põhimõtted on kehtestatud nõukogu poolt ning igapäevaselt korraldab riskide juhtimist Riskijuhtimise üksus. Riskide juhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja juhtida kõiki LHV Grupi tegevusega seotud riske, kindlustamaks LHV Grupi usaldusväärsuse, stabiilsuse ja kasumlikkuse. Riskide juhtimine baseerub Grupis kolmel kaitseliinil. Esimene kaitseliin ehk äriüksused on vastutavad riskide võtmise ning juhtimise eest.

Teine kaitseliin – kuhu kuulub riskijuhtimise üksus – on vastutav riskijuhtimise raamistiku väljatöötamise ning ülalhoiu eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut kontrolli kogu Grupi protsesside, äritegevuse ning kontrollifunktsioonide üle. Riskijuhtimise protsessid ja eeskirjad vaadatakse regulaarselt vähemalt kord aastas üle ja uuendatakse vastavalt vajadusele.

Detailne ülevaade Grupi poolt võetud riskidest on esitatud aastaaruande lisas 3.

Kapitalibaas (tuhandetes eurodes)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Sissemakstud aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	-23	0	0
Eelmiste aastate jaotamata kahjum	-2 503	-11 244	-15 581
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 734	-1 574	-1 665
Aruandeperioodi kasum	13 705	9 203	4 206
Mittekontrolliv osalus	1 945	1 727	1 695
Esimese taseme omavahendid kokku	69 633	55 895	29 951
Allutatud kohustused	30 900	16 650	19 635
Teise taseme omavahendid kokku	30 900	16 650	19 635
Piiranguid ületavad allutatud kohustused ja eelisaktsiad	0	0	-4 660
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	100 533	72 545	44 926
Kapitalinõuded			
Krediitdiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	5 949	8 237	3 726
Äriühingud standardmeetodil	232 779	153 250	83 034
Jaenõuded standardmeetodil	106 445	101 741	73 483
Viivituses nõuded standardmeetodil	7 758	5 438	3 661
Investeerimisfondide aktsiad ja osakud standardmeetodil	6 369	5 608	4 216
Muud varad standardmeetodil	5 712	5 675	5 638
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	365 012	279 949	173 758
Valuutariski kapitalinõue standardmeetodil	6 527	5 735	4 315
Intressipositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	2 342	2 028	4 139
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	87	96	60
Operatsiooniriski kapitalinõuded baasmeetodil	44 367	30 066	13 307
Kokku kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	418 334	317 874	195 579
Kapitali adekvaatsus (%)	24,03	22,82	22,97
Esimese taseme kapitali suhtarv (%)	16,65	17,58	15,31

Grupi tütarettevõtete 2015. aasta ülevaade

AS LHV Pank konsolideerimisgrupp

AS LHV Pank on kodumaine pank. Panga klientideks on eraisikud, väikese ja keskmise suurusega ettevõtted ning institutsionaalsed investorid. LHV Panga esindused asuvad Tallinnas, Tartus, Riias (suletakse 31.03.2016) ja Vilniuses. AS LHV Pangas töötab üle 200 inimese. Panga teenuseid kasutab üle 80 000 kliendi. AS LHV Pank on suurimaid maaklereid NASDAQ OMX Balti börsidel ja suurim maakler rahvusvahelistel turgudel Baltikumi jaeinvestoritele. Pank omab 65% tütarettevõttest AS LHV Finance, mis pakub järelmaksu- ja tarbimislaenude teenust.

Äritegevus

Panga hoiuste ja laenude kasv oli 2015. aastal eesmärgipärane.

Hoiuste maht kasvas aastaga 36% 629 miljoni euroni (2014: 462 miljon eurot). Aasta jooksul keskenduti hoiuste mahu kasvatamisele ja intressikulu vähendamisele. Esimese poolaastaga võrreldes toimus hoiuste mahtudes teisel poolaastal kiirem kasv. Tulenevalt üldistest madalatest intressimääradest on toimunud muutus hoiuste struktuuris. Kuna tähtajaline rahapaigutus ei ole enam nii atraktiivne, siis tõi LHV 2013. aasta lõpus turule likviidsuskonto kontseptsiooni, mille puhul makstakse teatud tingimuste täitmisel kõrgemat intressi nõudmiseni hoiusele. Kokkuvõttes on suurenenud nõudmiseni hoiuste osakaal, mis moodustas detsembri lõpu seisuga 71% koguhoiustest (aasta tagasi 60%).

Laenude maht kasvas aastaga 36% 405 miljoni euroni (jätkuvad tegevused 2014: 298 miljonit eurot). Laenuportfellist suurima osa moodustavad laenud ettevõtetele, mis kasvasid aastaga 34% 286 miljoni euroni (31.12.2014: 214 miljonit eurot; 31.12.2013: 133 miljonit eurot). Jaelaenude portfelli kasvas aastaga 16% 88 miljoni euroni (31.12.2014: 75 miljonit eurot; 31.12.2013: 50 miljonit eurot). AS LHV Pank on andnud laenu emettevõttele AS LHV Group teisele tütarettevõttele UAB Mokilizingas, mille maht oli aasta lõpuks 33 miljonit eurot (31.12.2014: 27 miljonit eurot, 31.12.2013: 24 miljonit eurot).

Uutest toodetest toodi turule koostöös EveryPay-ga väljatöötatud kaardimaksete vastuvõtmise täiendavad teenused. Mobiilipangas

avati klientidele TransferWise-i makse tegemise võimalus viies valuutas. Alustati valuuta forwardite ja swapide pakkumisega investeerivatele klientidele, kes soovivad maandada oma investeerimisportfelliga seotud valuutariski ning ekspordi ja impordiga tegelevatele klientidele, kes soovivad maandada oma äritegevusest ja lepingutest tulenevat valuutariski.

Detsembri alguses langetas Euroopa Keskpank baasintressimäärasid, mille tulemusena suurenes Panga likviidsete vahendite hoidmise kulu. Seetõttu langetas Pank detsembrikuu tähtajaliste hoiuste intressimäärasid.

9. detsembril jõustus EL-i määrus, millega kehtestati Euroopa Majanduspiirkonnas väljastatud kaartidele riskisutustasude ülemmäär. Selle tulemusena vähenevad edaspidi Panga tulud väljastatud kaartidega tehtavate tehingutelt, kuid samas vähenevad ka Panga kulud kaardimaksete vastuvõtmisel tehtavate tehingutelt. Kaartide väljastamisel võib see tähendada edaspidi Panga poolt väljastatavate kaartide hinnastamist kuutasuga. Kaardimaksete vastuvõtmisel tähendab see edaspidi teenuse soodsamat hinnastamist kaupmeeste jaoks.

Neljandast kvartalist hakkas Pank müüma mittetöötavaid järelmaksu, väikelaenu ja krediitkaartide lepinguid. Nõuded loovutatakse regulaarselt igal kuul.

2016. aasta algusest hakkas kehtima Panga täiendatud organisatsiooniline struktuur. Olulisemateks muudatusteks on privaatpanganduse valdkonna väljatoomine eraldi ärivaldkonnana, turunduse ja kommunikatsiooni osakonna toomine ärivaldkondade üleseks ning rahapesu tõkestamise eraldi osakonna loomine ja selle funktsiooni eraldamine vastavuskontrolli osakonnast.

30. novembril otsustas Pank lõpetada piiriülese tegevuse Lätis. 2016. aasta alguses tegi Pank otsuse sulgeda ka Läti filiaal 31. märtsiks 2016. Panga tegevus Lätis on olnud väikesemahuline. Pank lähtub oma plaanides eelkõige klientide ärihuvidest ja käib kaasas oma klientidega. Eesti ettevõtted vajavad täna teenuseid ja tuge pigem Lääne-Euroopa suunal ning sellega on otstarbekas arvestada ka Panga tegevuste ja teenuste arendamisel.

Finantstulemused

Panga 2015. aasta puhaskasum ulatus 9,9 miljoni euroni, mida on 60% rohkem kui eelneval aastal (6,2 miljonit eurot). Seejuures kasvasid neto intressitulud 44% ning neto komisjoni- ja teenustasutulud 46%. Finantstulud olid 66% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Neto intressitulu suur kasv tuleneb laenude ja hoiuste mahu kasvust.

Teenustasutuludest annavad jätkuvalt suurima panuse tulud väärtpaperivahendusest. Kasvutrendi näitavad ka tulud kaartidelt ja arveldustelt.

Tegevuskulud kasvasid aastaga 34%, mis on ootuspärane praeguses kiires kasvufaasis ning äritegevuse arendamise valguses.

Laenudest tulenevad kahjud olid 33% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Organisatsioon

Panga organisatsiooniline struktuur jaotus kuueks suuremaks valdkonnaks: jaepangandus, privaatpangandus, ettevõtete pangandus, infotehnoloogia, finants- ja tugiteenused ning riskijuhtimine (sh vastavuskontroll).

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne, miljonites eurodes

	2015	2014	muutus	2013	muutus
neto intressitulu	18,76	13,04	44%	7,76	68%
neto teenustasutulu	4,85	3,33	46%	2,79	19%
neto finantstulud	0,12	0,34	-66%	2,34	-85%
neto tegevustulud kokku	23,73	16,71	42%	12,89	30%
muud tulud	0,09	0,03	181%	0,06	-48%
tegevuskulud	-15,38	-11,50	34%	-9,36	23%
laenukahjumid	-0,67	-1,00	-33%	-1,12	-10%
lõpetatud tegevused	2,18	1,92	13%	-0,20	-1061%
puhaskasum	9,94	6,16	62%	2,27	145%

Ärimahud,

miljonites eurodes	31.12.2015	31.12.2014	muutus	31.12.2013	muutus
laenuportfell	405,4	298,0	36%	204,6	46%
võlakirjaportfell	103,0	142,5	-28%	42,7	234%
hoiused	629,0	462,0	36%	356,3	30%
omakapital	61,4	45,2	36%	26,9	68%
pangas varasid hoidvate klientide arv	83 081	61 170	35%	48 863	25%

AS LHV Varahaldus

AS LHV Varahaldus on investeerimisfondide valitsemisega tegelev ettevõtte.

LHV Varahaldus valitseb seitset investeerimisfondi – viit kohustuslikku pensionifondi (LHV Pensionifond XS, LHV Pensionifond S, LHV Pensionifond M, LHV Pensionifond L, LHV Pensionifond XL), üht vabatahtlikku pensionifondi (LHV Täiendav Pensionifond) ja üht eurofondi (LHV Maailma Aktsiad Fond). Lisaks pakub investeerimisnõustamise teenust SEF-LHV Persian Gulf Fund'ile, millega 2015. aasta aprillis ühines LHV Varahalduse valitsetav LHV Pärsia Lahe Fond.

LHV Varahalduse eesmärk on pakkuda pensionifondide klientidele parimat pikaajalist tootlust. 10 viimase kalendriaasta tootluse arvestuses hoiavad LHV pensionifondid kõikide investeerimisstrateegiate lõikes esimesi kohti. 2015. aasta tootluste poolest olid samuti LHV pensionifondid kõikides kategooriates esimesed. LHV tähtsustab kapitali säilitamist keerulistes turuolukordades. Ka 2015. aastal hoidis fondijuht pensionifondide tururiski suhteliselt madalal, mis oli aasta kokkuvõttes õigustatud strateegia. LHV kohustuslike pensionifondide tootlus jäi vahemikku +0,99% (LHV Pensionifond S) kuni +6,59% (LHV Pensionifond XL). LHV Täiendava Pensionifondi tootlus oli +8,77% (kõik tootlused on Pensionikeskuse andmetel).

LHV Maailma Aktsiad Fondi tootlus oli +11,21%. SEF-LHV Persian Gulf Fund'i tootlus oli -16,50%.

LHV Varahaldus säilitas mahtude poolest jätkuvalt teise turuosa (21,0%) ning klientide arvu poolest oli turuosalt kolmas (19,8%).

Aasta jooksul kasvasid ettevõtte äritulud 9%. Hallatavate fondide varade maht kasvas 13% 570 miljoni euro peale. Alates augustist muutus kohustuslike pensionifondide valitsemistasude vähendamise regulatsioon, mille tulemusena langesid näiteks augustis valitsemistasud juuliga võrreldes keskmiselt 10%. Kuna kohustuslike pensionifondide valitsemistasud on mahu kasvades protsentuaalselt langevad, kasvavad ettevõtte äritulud fondide mahust aeglasemalt.

Ettevõtte ärikulud vähenesid 3% võrra, eeskätt madalamate müügikulude tõttu. Selle tulemusena kasvas ettevõtte puhaskasum 1,03 miljoni euro võrra 4,65 miljoni euroni.

LHV Varahaldus vahetas enda juhitud LHV Pärsia Lahe Fondi asukohamaa Luksemburgi vastu. Vahetus toimus 13.04.2015 piiriülese ühinemise teel, kusjuures ühendav fond oli SEF-LHV Persian Gulf Fund (SICAV, fondivalitseja Swedbank Management Company S.A.), mille varasid juhib LHV Varahaldus teenuseosutamise lepingu alusel. Asukohamaa vahetus toimus eesmärgil laiendada pikemas perspektiivis fondi turustamise võimalusi institutsionaalsete investorite seas.

29.01.2016 sõlmisid LHV Varahaldus ja Danske Bank A/S aktsiate ostumüügilepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus ostab Danske Bank A/S-ilt Eestis asuva varahaldusettevõtte Danske Capital AS.

LHV Varahalduse põhilised äriüksused on: investeringute üksus, turundus ja klienditeenindus, finantsjuhtimine ja tugifunktsioonid, riskijuhtimine ja vastavuskontroll.

Finantstulemused

miljonites eurodes	2015	2014	muutus	2013	muutus
neto teenustasutulu	9,2	8,5	8%	5,8	46%
muud finantstulud	0,3	0,2	50%	0,2	-2%
netotulud kokku	9,5	8,6	10%	6,0	44%
tegevuskulud	-4,8	-5,0	-4%	-4,3	18%
puhaskasum	4,7	3,6	31%	1,7	108%
valitsetavate fondide maht	570	504	13%	374	35%
Kohustuslike pensionifondide klientide arv (tuhandetes)	147	132	11%	124	7%

UAB Mokilizingas

Hoolimata euro kasutuselevõtu positiivsest efektist 2015. aasta alguses, on Leedu SKP kasvu tempo jätkuvalt langev ja 2015. aastal hinnanguliselt 1,7%. Selle peamisteks faktoriteks on aeglustumine ehitus- ja põllumajanduse sektorites, vähenenud kaubandus Venemaaga ja turbulentne eurotsooni keskkond. Negatiivne inflatsioon -0,1% oli peamiselt tingitud madalatest kütusehindadest rahvusvahelistel turgudel ning madalast inflatsioonist eurotsoonis. Eratarbimises kasvasid kulutused 2015. aastal üle 5%-di ning ootuslikult kasv jätkub tempos üle 4%-di. Järelevalve institutsioon suurendab üha rohkem kontrolli tarbimislaenude turu üle, peamise eesmärgiga piirata krediidiandmise protsessi korduvaid rikkujaid tagasimaksepäevaga laenu pakkujate seas. Seadusemuudatus võeti vastu neljandas kvartalis, kehtiv alates veebruarist 2016, kehtestades aastaseks intressi piimääraks 75% ja muude tasude päeva kogusumma piimääraks 0,04%. Need muudatused mõjutavad peamiselt tagasimaksepäevaga laenu pakkujaid ning ei oma arvestavat mõju Mokilizingasele.

Järeilmaks

Mokilizingase seatud eesmärkideks oli kasvada stabiilselt, edestada turutempot ning samuti püsida innovatsiooniliidrina Leedu tarbimislaenude turul. Samuti oli eesmärgiks laiendada oma tegevust.

Järeilmaksulaenude müügi maht kasvas võrreldes 2014. aastaga 24% jõudes 38 miljoni euroni. Laenuportfell kasvas 2015. aastal 29% ulatudes 28 miljoni euroni. Aktiivsete partnerite hulk oli üle 1 200 ning jätkas stabiilset kasvu. Mokilizingase arenduste tulemusel turupositsioon tugevnes ja portfelli turuosa kasvas üle 15%. Ilma, et turule oleks lisandunud uusi suuremaid tulijaid, püsib turul tihe konkurents, hoides müügikulud kõrgel ning krediidi marginaalid madalal. Keskmine lepingute maht kasvas 12% (437 eurot) ja kasvas rohkem kui kaks korda Leedu keskmine palk, mis viitab suurenenud laenuvõlale majapidamise kohta.

Üheks edukaks arenguks oli ka laienemine Läti turule, mis oli ühtlasi suureks sammuks Mokilizingase tegevuses. Tegevust alustati novembris ning aasta lõpuks ulatus järeilmaksulaenu portfell 165 tuhande euroni. Kuna tegevused on alles arendamisel, siis oodatakse tootlikkust 2016. aastal.

Koostöös ühe suurima jaemüüjaga tutvustas Mokilizingas Balti järeilmaksu laenu turule uudet teenust – MOKI 3. Teenus on orienteeritud kõrgema sissetulekuga klientidele, võimaldades maksta ostu eest kolmekuise maksega ning ilma intressita. Tulenevalt teenuse edukusest tugevnes koostöö partneriga ning sihtrühma klientide segment laienes.

2016. aastal tutvustati Leedus SEPA makseid ning Mokilizingas läks edukalt üle lõpetatud otsekorraldusteenuselt e-arvete teenusele, mis võimaldab klientidel omada lihtsamalt kontrolli oma maksete üle.

2016. aasta eesmärgiks on püsida turul edasi tutvustades innovatiivseid teenuseid, arendades integreeritud lahendusi partneritega nii *online*- kui ka *offline*-võrguühendusega segmentides ning arendada veelgi klienditeeninduse kvaliteeti.

Tarbimislaenud

Tarbimislaenude turg on endiselt üks konkurentsitihedamaid turge. Avansilaenudest on saanud Leedus suurima turupositsiooniga toode. 2015. aastal tutvustati mitmeid inimeselt inimesele laenuplatvorme, mis hakkasid hoogu koguma. Väikelaenude turg (kuni 290 eurot) jõudis 2015. aasta teises kvartalis pöördepunkti, hakates sellest ajast langema. Viimast saab selgitada finantsalase teadlikkuse kasvuga ning valitsusasutuste ulatuslikuma tegevusega. Teisest küljest suuremate laenude segment (üle 290 euro) on kiiresti kasvanud, rohkem kui 40% ning eelduslikult jätkub kasv järgmisel paaril aastal samas tempos.

Mokilizingas hoidis kõrvale traditsionaalsete turunduskanalite tihedast konkurentsist. Tagasihoidliku turunduseelarvega katsetati uusi lähenemisviise. Rõhk pandi internetiturundusele, mida pidevalt arendati ja lihviti, et jõuda ja määratleda täpselt sihtrühm ja kliendid ning optimeerides turunduskulusid tehingu kohta. Töötati välja täpne kliendinimekirj kaugtunduse kampaania jaoks, mis integreerituna kullerteenuse tarkvarasüsteemiga (ERP) kasvatas müüki neljandas kvartalis.

Aasta lõpuks oli kogu tarbimislaenude müük kasvanud 20%, ulatudes 9,5 miljoni euroni. Portfell kasvas määraga 24%, kokku summani 11 miljonit eurot.

Mokilizingas jätkab oma maine hoidmist usaldusväärse ja läbipaistva krediitipakkujana. 2016. aastal oodatakse, konkurentsitiheld turul, edasist stabiilset kasvu tulenevalt klientidele suunatud iseteeninduskeskkonna uuendamisest, ERP süsteemi täiustamisest integreerides seda partneritega ning veelgi ulatuslikumast kaugtunduse rakendamisest.

Finantstulemused

Laenuportfelli kasv oli 2015. aasta lõpuks 25% jõudes 40 miljoni euroni. Aruandeperioodi neto intressitulu (enne allahindlusi) oli 5,1 miljonit eurot (aastane kasv +29%). Hoolimata tegevuskulude kasvust, mis olid peamiselt tingitud uute toodete ettevalmistamisest ning Läti turule sisenemisest, puhaskasum peaaegu kahekordistus 1,1 miljoni euroni (aastane kasv +84%).

Grupi ühingujuhtimine

Nõukogu

Rain Lõhmus on LHV asutaja ja nõukogu esimees. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja AS-i Arco Vara nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Rain Lõhmus on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ja Harvard Business School-i juhtimis-programmi. Ta on Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni liige. Rain Lõhmus omab 3 178 367 ja AS Lõhmus Holdings omab 3 357 920 AS-i LHV Group aktsiat.

Raivo Hein on OÜ Kakssada Kakskümmend Volti omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Raivo Hein on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Raivo Hein ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. OÜ Kakssada Kakskümmend Volti omab 536 651 AS-i LHV Group aktsiat.

Heldur Meerits on AS-i Amalfi omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja Kodumaja AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Heldur Meerits on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Ta on SA Avatud Eesti Fond, SA Dharma ja teiste sihtasutuste nõukogu liige. Heldur Meerits ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Amalfi omab 931 978 AS-i LHV Group aktsiat.

Tiina Mõis on AS-i Genteel omanik ja juhataja. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Baltika, AS-i Nordecon International ja teiste ettevõtete nõukogu liige. Tiina Mõis on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Ta on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse liige ja Eesti Raamatupidamise Toimkonna liige. Tiina Mõis ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Genteel omab 995 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Sten Tamkivi on Teleporti tegevjuht. Enne Teleporti kaasasutamist ettevõtjana (*Entrepreneur in Residence*) Andreessen Horowitz-is, oli Sten esimeste Skype juhtivtöötajate hulgas. Ta on mitmete ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Sten Tamkivi ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Seikatsu OÜ omab 1 266 AS-i LHV Group aktsiat.

Tauno Tats on Ambient Sound Investments OÜ juhatuse liige. Ta on EFTEN Kinnisvarafond AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Tauno Tats on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Tauno Tats ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Ambient Sound Investments OÜ omab 1 200 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Andres Viisemann on LHV asutaja ja LHV pensionifondide juht. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja AS-i Fertilitas nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Andres Viisemann on lõpetanud Tartu Ülikooli ja omandanud magistrikraadi INSEAD-is rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Ta on Eesti Haigekassa nõukogu liige. Andres Viisemann ja temaga seotud isikud omavad 2 472 822 AS-i LHV Group aktsiat.

Juhatus

Erkki Raasuke on AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja Eesti Energia AS-i nõukogu esimees ning EfTEN Kinnisvarafond AS-i ja AS-i TREV-2 Grupp nõukogu liige. Varem on ta töötanud majandusministri nõunikuna, finantsjuhina AB-s Swedbank ning juhatuse esimehe, tegevjuhi ja finantsjuhina AS-is Swedbank. Erkki Raasuke on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ning INSEAD-i ja Baltic Institute of Corporate Governance juhtimisprogrammid. Erkki Raasuke omab 80 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Tütariühingute nõukogud ja juhatused

AS LHV Pank

Nõukogu: Erkki Raasuke (esimees), Raivo Hein, Heldur Meerits, Tiina Möis, Rain Lõhmus, Sten Tamkivi, Andres Viisemann
Juhatus: Erki Kilu (esimees), Jüri Heero, Andres Kitter, Meelis Paakspuu, Indrek Nuume, Martti Singi

AS LHV Finance

Nõukogu: Erki Kilu (esimees), Rain Lõhmus, Veiko Poolgas, Jaan Koppel
Juhatus: Kalev Karus

AS LHV Varahaldus

Nõukogu: Erkki Raasuke (esimees), Erki Kilu, Andres Viisemann
Juhatus: Mihkel Oja (esimees), Joel Kukemelk

Cuber Tehnology OÜ

Juhatus: Rain Lõhmus

UAB Mokilizingas

Nõukogu: AS LHV Group, AS LHV Pank, KÜB "RAZFin", UAB "K2Z"

Juhatus: Erki Kilu, Erkki Raasuke, Mantas Jonuška, Benas Pavlauskas, Jurgis Rubaževičius

Tegevjuht: Jurgis Rubaževičius (kuni 29.01.2016), Benas Pavlauskas (alates 29.01.2016)

Aksiaoptsioonid

2014. aastal kinnitas AS-i LHV Group üldkoosolek AS-i LHV Group konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele ja nendega võrdsustatud töötajatele ning osakonnajuhtidele ja nendega võrdsustatud töötajatele aksiaoptsioonide väljastamise tingimused. Aksiaoptsioonide väljastamise eesmärgiks on juhatuse liikmete ja töötajate huvide efektiivsem ühildamine aktsionäride ja klientide huvidega. Samuti konkurentidega võrdväärse ja tervikliku tasustamissüsteemi pakkumine tööjõuturul. Samaselt 2014. aastale väljastati aksiaoptsioone ka 2015. ja 2016. aastal.

Aksiaoptsioonide saamine ja suurus sõltusid ettevõtte üldiste ning juhatuse liikmete ja töötajate individuaalsete

tegevuseesmärkide edukast täitmisest. 2016. aasta alguses väljastati aksiaoptsioone 49 inimesele, summas 826 tuhat eurot. 2015. aastal väljastati aksiaoptsioone 48 inimesele, summas 681 tuhat eurot. 2014. aastal väljastati aksiaoptsioone 35 isikule kogusummas 645 tuhat eurot. Aksiaoptsioonide saamiseks sõlmiti juhatuse liikmete ja töötajatega aksiaoptsioonilepingud kolmeaastase perioodiga. 2014. aastal väljastatud aksiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.07.2017-30.09.2017 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 2 eurot aktsia kohta. 2015. aastal väljastatud aksiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.05.2018-31.07.2018 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab

omandada hinnaga 2,4 eurot aktsia kohta. 2016. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.05.2019-31.07.2019 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 3 eurot aktsia kohta.

Juhatuse liikmetel ja töötajatel ei olnud võimalik aktsiaoptsioonide asemel võtta välja määratud summat rahas. Aktsiaoptsioone ei saa vahetada, võõrandada, pantida ega koormata. Aktsiaoptsioone saab pärida. Aktsiaoptsioonileping kaotab kehtivuse töölepingu ennetähtaegsel lõpetamisel töötaja algatusel, milles saab teha erandeid AS-i LHV Group nõukogu, ja töölepingu

erakorralisel ülesõllemisel töötaja poolt töötajast tuleneval põhjusel. Vastavalt krediitiasutuste seadusele saab AS-i LHV Group nõukogu vähendada väljastatud aktsiaoptsioonide arvu või aktsiaoptsioonid tühistada, kui ettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, ettevõtte juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume, ettevõtte ei täida enam usaldatavusnormatiive või ettevõtte riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Käesolev aruanne on koostatud kooskõlas Eesti raamatupidamise seadusega ning annab ülevaate AS-i LHV Group juhtimisest ja juhtimise vastavusest NASDAQ OMX Tallinna Börsi heale ühingujuhtimise tavale. LHV järgib head ühingujuhtimise tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes ei ole märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

LHV on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Üldkoosolek on LHV kõrgeim juhtimisorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku esmased ülesanded on põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, audiitori(te) arvu määramine, audiitori(te) nimetamine ja tagasikutsumine ning muude seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Korralise ja erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. Materjalid tehakse kättesaadavaks LHV veebilehel. Alates 2014. aastast, antakse aktsionäridele võimalus esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta enne üldkoosoleku toimumise päeva ja need avaldatakse koos vastustega LHV veebilehel.

Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse aktsiaraamatu alusel seisuga seitse päeva enne üldkoosoleku toimumist.

2015. aastal toimus üks korraline ja mitte ühtegi erakorralist aktsionäride üldkoosolekut. 29. aprillil 2015 toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati 2014. aasta majandusaasta aruanne, kutsuti tagasi nõukogu liige Hannes Tammjärv ja uueks liikmeks valiti Sten Tamkivi, kinnitati aktsiaoptsioonide programm ja audiitoriks, perioodil 2015-2017, määrati AS PricewaterhouseCoopers. Üldkoosolek toimus eesti keeles.

2015. aastal oli üldkoosoleku juhataja sõltumatu isik Sven Papp, kes tutvustas üldkoosoleku läbiviimise protseduuri ja juhatuse ettevõtte tegevuse kohta küsimuste küsimise korda.

2015. aastal osalesid üldkoosolekul juhatuse liige Erkki Raasuke, nõukogu esimees Rain Lõhmus, nõukogu liikmed Andres Viisemann, Tiina Möis, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Tauno Tats ning audiitorid Ago Vilu ja Verner Uibo. Kui üldkoosolekul valitakse nõukogu liikmeid, kes ei ole varem LHV nõukogu liikmeks olnud, ja audiitorit, osalevad kandidaatidena üles seatud isikud vastaval üldkoosolekul. 2015. aastal valiti täiendav nõukogu liige Sten Tamkivi, kes osales üldkoosolekul.

Ühelgi aktsionäril ei ole aktsiaid, mis annaksid neile spetsiifilisi kontrolliõigusi ja hääleõigusi. LHV ei ole teadlik aktsionäridevaheliste kokkulepete olemasolust, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist.

Olulist osalust omavad aktsionärid on Rain Lõhmus ja temaga seotud isikud 28,0% hääleõigusega ning Andres Viisemann ja temaga seotud isikud 10,6% hääleõigusega.

2. Juhatus

Juhatus on LHV juhtimisorgan, mis esindab ja juhib LHV-d. Juhatus koosneb ühest kuni viiest liikmest. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on viis aastat, kui nõukogu ei otsusta teisiti. Juhul, kui LHV juhatusel on üle kahe liikme, määrab nõukogu juhatuse esimehe. Juhatuse esimees korraldab juhatuse tööd.

Ettevõtet võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatuse liige.

Juhatuse liige on Erkki Raasuke. Nõukogu on sõlminud juhatuse liikme lepingu Erkki Raasukesega. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete tasustamise põhimõtted.

Erkki Raasukese ülesanneteks on LHV igapäevane juhtimine, ettevõtte esindamine, LHV strateegia väljatöötamine koordineerimine ja selle rakendamine olles LHV suuremate tütarettevõtete aktiivne nõukogu esimees, samuti LHV tegutsemise suunamine välisurgudel ja suhtlemine investoritega.

Juhatuse liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2015. aastal ei toimunud LHV ja juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel äritehinguid.

Erkki Raasuke ei ole teiste emitentide juhatuste liige. Erkki Raasuke on Eesti Energia Aktsiaseltsi nõukogu esimees.

Juhatuse liikmetele ei ole antud volitusi aktsiaid emiteerida ja tagasi osta.

3. Nõukogu

Nõukogu on LHV juhtimisorgan, mis planeerib LHV tegevust ja korraldab LHV juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle LHV strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaearve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget. Nõukogu liikme volituste tähtaeg on kaks aastat. Nõukogu liikmed valivad enda seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

Nõukogu liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann, Tiina Möis, Sten Tamkivi, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Tauno Tats. Aktsionäride üldkoosolek on otsustanud määrata nõukogu liikmetele tasu 500 eurot iga osaletud nõukogu koosoleku eest.

Nõukogu liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2015. aastal ei toimunud LHV ja nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel erakorralise iseloomuga äritehinguid.

2015. aastal toimus 11 korralist ja mitte ühtegi erakorralist nõukogu koosolekut. Nõukogu koosolekute raames sai nõukogu regulaarseid ülevaateid LHV ning tütarettevõtete tegevus- ja finantstulemustest. Nõukogu on moodustanud kolm komiteed, mille ülesandeks on nõustada nõukogu auditi, töötasu ja riskidega seotud küsimustes vastavalt allpool kirjeldatule. Nõukogu on kinnitanud nõukogu, auditikomitee, töötasukomitee ja siseauditi töökorrad, kapitali juhtimise poliitika ja kapitali eesmärgid ning riskijuhtimise poliitika, 2014. aasta majandusaasta aruande, aktsiaoptsiooniprogrammi enne nende esitamist aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks, uute allutatud võlakirjade emiteerimise ja noteerimise Tallinna Börsil ning LHV 2016. aasta finantsplaani ja siseauditi tööplaani.

3.1. Auditikomitee

Auditikomitee on eelkõige nõukogule nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riski ja kapitali komitee, sisekontrolli ja siseauditi, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kaks liiget.

Auditikomitee ülesanne on jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist ulatuses, mis on vajalik kvartaalsete aruannete ning aastaaruande koostamiseks, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi ning audiitorettevõtja ja seda seaduse alusel esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust audiitortegevuse seaduse nõuetele.

Auditikomitee kohustus on teha nõukogule ettepanekud ja anda soovitusi audiitorettevõtja nimetamiseks või tagasikutsumiseks, siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, probleemide ja ebatõhususe vältimiseks või kõrvaldamiseks organisatsioonisiselt ning vastavuseks õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale.

Auditikomitee liikmed on Gerli Kilusk (esimees), Marilin Hein ja Tauno Tats. Auditikomitee liikmete tasu on neto 100 eurot kuus.

3.2. Töötasukomitee

Töötasukomitee ülesandeks on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist LHV konsolideerimisgruppi kuuluvates ettevõtetes ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomiteesse kuuluvad vähemalt kolm liiget.

Töötasukomitee teostab järelevalvet LHV konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle, hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks ning valmistab nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

Töötasukomitee liikmed on Erkki Raasuke (esimees), Rain Lõhmus ja Andres Viisemann. Töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta.

3.3. Riski ja kapitali komitee

Riski ja kapitali komitee ülesandeks on hinnata LHV poolt võetavaid riske ning jälgida riskipoliitika rakendamist LHV grupi ettevõtetes. Riski ja kapitali komitee koosneb vähemalt kolmest nõukogu liikmest.

Riski ja kapitali komitee liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann ja Tiina Möis. Riskikomitee liikmetele tasu ei maksta.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad LHV huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud

arvamuste vahetus nii juhatus ja nõukogu vahel kui ka juhatus ja nõukogu siseselt.

Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja Grupi tegevuseesmärgid ja strateegia. Juhatus lähtub Grupi juhtimisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest ning arutab nõukoguga strateegilisi juhtimisküsimusi kindlate ajavahemike tagant.

5. Teabe avaldamine

LHV kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt. Alates 2015. aasta oktoobrist on LHV avalik ettevõtte, kuna tema allutatud võlakirjad on NASDAQ Tallinna Börsil noteeritud. Kogu informatsiooni jagamine toimub vastavalt avalikele ettevõtetele kehtestatud reeglitele.

LHV-l on investoritele suunatud veebileht. LHV avaldab veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamise kuupäevi ning aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise kuupäeva.

2015. aastal korraldati kohtumisi ja veebipõhiseid seminare investoritega vastavalt vajadusele ja investorite soovidele.

6. Finantsaruandlus ja auditeerimine

LHV avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse ja kiidetakse heaks nõukogu poolt.

Audiitorite arvu määrab ja audiitorid nimetab aktsionäride üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitorid nimetatakse ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks.

2015. aasta kevadel korraldas auditikomitee konkursi audiitori valimiseks. Konkursi raames kohtuti ja küsiti pakkumisi kolmelt suuremalt rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtelt. Konkursi tulemusena valiti välja AS PricewaterhouseCoopers, kes nimetati 29. aprillil 2015 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul ettevõtte audiitoriks ja kellega sõlmiti kolmeaastane leping 2015.-2017. aasta majandusaasta auditeerimiseks.

Tehingud seotud osapooltega on käsitletud raamatupidamise aastaaruande lisas.

Vastavuse deklaratsioon

LHV järgib hea ühingujuhtimise tava, välja arvatud järgmised juhised ja soovitusel nimetatud põhjustel:

"1.3.3. Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet)."

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu ei ole tehtud võimalikuks sidevahendite kaudu, kuna selleks on seni puudunud vajadus.

"2.2.1. Juhatusel on enam kui üks (1) liige ning juhatus liikmete seast valitakse juhatus esimees."

Juhatus või nõukogu eristab iga juhatus liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatus liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatus liikmete vahelise koostöö alused.

"Nõukogu esimees sõlmib juhatus liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu."

LHV juhatusel on üks liige. LHV puhul on tegemist valdusettevõttega, millel puudub igapäevane äritegevus. LHV suurematel tütarettevõtetel on mitmeliikmelised juhatused.

"2.2.2. Juhatus liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatus liige ega teise emitendi nõukogu esimees. Juhatus liige võib olla emitendiga samasse kontserni kuuluva emitendi nõukogu esimees."

Erkki Raasuke on Eesti Energia Aktsiaseltsi nõukogu esimees. Eesti Energia Aktsiaselts ei ole emiteerinud väärtpabereid Tallinna börsil, kuid on emiteerinud võlakirju Londoni börsil.

"2.2.7. Juhatus liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusele põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga."

"Nõukogu esimees tutvustab juhatus tasustamise olulisemaid aspekte ja muudatusi nendes üldkoosolekule. Juhul kui mõne juhatus liikme tasustamine on toimunud tavapärastest erinevatel alustel, tutvustatakse üldkoosolekule erinevusi koos nende põhjendusega."

LHV avaldab juhatus liikmetele makstud tasude kogusumma raamatupidamise aastaaruande lisas. LHV ei avalda üksikute juhatus liikmete tasusid, kuna tegemist on isikliku informatsiooniga, mille avaldamine ei ole LHV tegevusele ja juhtimiskvaliteedile hinnangu andmiseks vältimatult vajalik.

"3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid."

LHV nõukogu liikmed ei ole hea ühingujuhtimise tava mõistes sõltumatud. LHV on olnud aktiivse ülesehituse ja kasvu etapis, kus nõukogu liikmetena on eelistatud pikaajalise juhtimis- ja panganduskogemusega inimesi, kes on ühtlasi ka LHV suurimad aktsionärid.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud kasumiaruanded ja muud koondkasumiaruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	2015	2014	2013
Jätkuvad tegevused				
Intressitulu		27 368	19 499	11 507
Intressikulu		-4 135	-3 025	-2 401
Neto intressitulu	5,7	23 233	16 474	9 106
Komisjoni- ja teenustasutulu		16 801	13 691	10 099
Komisjoni- ja teenustasukulu		-2 136	-1 143	-865
Neto teenustasutulu	5,8	14 665	12 548	9 234
Netokasum õiglasel väärtusel kajastatavatel finantsvaradel	11,12	366	528	2 416
Valuutakursi ümberhindluse kasumid/kahjumid		64	-15	-23
Muud finantstulud		1	0	312
Netokasum finantsvaradelt	5	431	513	2 705
Muud tulud		96	26	81
Muud kulud		-39	-42	-17
Tööjõukulud	9	-10 977	-8 554	-6 158
Administratiiv- ja muud tegevuskulud	9	-13 130	-11 375	-8 952
Kasum enne laenu allahindluse kulu	5	14 279	9 590	5 999
Kasum/kahjum osalustel sidusettevõtetes	5	-36	-14	10
Laenu allahindluse kulu	5,14	-1 367	-1 680	-1 375
Kasum enne tulumaksu		12 876	7 896	4 634
Tulumaksukulu	5,6	-269	-151	-84
Aruandeperioodi puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt		12 607	7 745	4 550
Kasum lõpetatud tegevustelt	13	2 181	1 922	-205
Aruandeperioodi puhaskasum	5	14 788	9 667	4 345
Muu koondkasum/-kahjum:				
<i>Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:</i>				
Müügiootel investeringud:				
Finantsvarade ümberhindlus	11	-17	21	-27
Aruandeperioodi koondkasum		14 771	9 688	4 318
Puhaskasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		13 706	9 203	4 237
Mittekontrolliv osalus		1 082	464	108
Aruandeperioodi puhaskasum	5	14 788	9 667	4 345
Kokku koondkasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		13 689	9 224	4 210
sh jätkuvatelt tegevustelt		11 508	7 302	4 415
sh lõpetatud tegevustelt		2 181	1 922	-205
Mittekontrolliv osalus		1 082	464	108
Aruandeperioodi koondkasum		14 771	9 688	4 318
Tavakasum aktsia kohta (eurodes)	26	0,59	0,43	0,23
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	26	0,57	0,42	0,22
Tavakasum aktsia kohta (eurodes) jätkuvatelt tegevustelt	26	0,49	0,34	0,24
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes) jätkuvatelt tegevustelt	26	0,48	0,33	0,23

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varad				
Nõuded keskpangale	10	199 844	45 427	133 839
Nõuded krediitiasutustele	10	14 735	24 218	17 004
Nõuded investeerimisühingutele	10	15 922	14 484	1 466
Müügiootel finantsvarad	11	3 508	4 273	11 903
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	106 608	145 252	36 702
Müügiks hoitavad varad lõpetatud tegevustelt	13	0	15 473	0
Laenud ja nõuded klientidele	14	409 997	301 032	206 768
Muud nõuded klientidele	15	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad	16	940	783	650
Muud varad	16	1 128	1 265	3 242
Materiaalne põhivara	17	685	308	491
Immateriaalne põhivara	17	689	530	621
Investeeringud sidusettevõtetesse	6	0	36	131
Firmaväärtus	6	1 044	1 044	1 044
Varad kokku	5	757 126	555 691	415 368
Kohustused				
Klientide hoiused ja saadud laenud	18	632 760	475 013	356 381
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	89	302	433
Võlad hankijatele ja muud kohustused	19	20 137	5 473	6 972
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	13	0	220	0
Allutatud kohustused	21	30 900	16 650	19 635
Kohustused kokku	5	683 886	497 658	383 421
Omakapital				
Aktiivkapital	22	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	22	33 992	33 992	21 871
Kohustuslik reservkapital	22	895	435	223
Muud reservid	11, 22	551	132	-12
Jaotamata kasum/akumuleeritud kahjum		11 205	-2 041	-11 032
Emettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		69 999	55 874	30 252
Mittekontrolliv osalus	6	3 241	2 159	1 695
Omakapital kokku		73 240	58 033	31 947
Kohustused ja omakapital kokku		757 126	555 691	415 368

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	2015	2014	2013
Rahavood äritegevusest				
Saadud intressid		27 936	19 109	11 163
Makstud intressid		-4 075	-2 777	-3 619
Saadud teenustasud		16 803	13 248	10 211
Makstud teenustasud		-2 138	-1 144	-865
Muud saadud tulud		71	0	64
Makstud tööjõukulu		-10 880	-8 415	-6 026
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-12 607	-10 746	-8 447
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		15 110	9 275	2 481
Äritegevusega seotud varade muutus:				
Kauplemisportfelli neto soetus ja müük		-16	-6	-634
Laenud ja nõuded klientidele		-96 787	-110 526	-80 517
Kohustuslik reservkapital keskpangas		-1 640	-1 101	-846
Tagatisdeposiidid		-157	-133	64
Muud varad		386	1 815	-942
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:				
Klientide nõudmiseni hoiused		160 153	111 970	85 911
Klientide tähtajalised hoiused		-999	-6 920	-12 128
Saadud laenud		5 645	14 666	107
Saadud laenude tagasimaksed		-7 221	-1 110	-19 927
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		-213	-131	-223
Muud kohustused		14 883	-1 376	1 862
Kokku äritegevuse rahavoog jätkuvatelt tegevustelt		89 144	16 423	-24 792
Äritegevuse rahavoog lõpetatud tegevustelt		2 781	1 865	-1 504
Neto rahavood äritegevusest		91 925	18 288	-26 296
Rahavood investeerimistegevusest				
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	17	-1 327	-530	-486
Tütarettevõtete soetamine, netorahavoog	6	0	0	304
Sidusettevõtete soetus		0	0	-52
Sidusettevõtete müük		0	78	0
Lunastustähtajani hoitavate investeeringute soetused		0	0	-2 790
Müüdud või lunastatud müügigootel investeeringud	11	784	7 730	61 130
Netosotused ja -müügid õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeeringutelt	12	38 974	-108 107	13 076
Investeeringute rahavood lõpetatud tegevustelt	13	61	0	0
Neto rahavood investeerimistegevusest		38 492	-100 829	71 182
Rahavood finantseerimistegevusest				
Aksiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	22	0	13 825	564
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aksiakapitali	6	0	0	175
Omaaktsiate müük		0	0	1
Allutatud kohustuste emiteerimine	21	15 000	15 900	15 450
Allutatud kohustuste lunastamine	21	-750	-16 450	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest		14 250	13 275	16 190
Valuutakursi muutuse mõju raha ja raha ekvivalentidele		65	-15	-23
Raha ja raha ekvivalentide muutus		144 732	-69 281	61 053
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	10	79 631	148 912	87 859
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	10	224 363	79 631	148 912

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded

(tuhandetes eurodes)	LHV Group omanikele kuuluv omakapital							Mitte-kontrolliv osalus	Oma-kapital kokku
	Aktia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ jaotamata kasum	Oma-aktiad	Kokku		
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	223	232	-15 581	-1	21 082	0	21 082
2010. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	1 200	1 800	0	-210	0	0	2 790	0	2 790
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	433	867	0	-7	0	0	1 293	0	1 293
Aktiakapitali sissemakse (lisa 22)	187	377	0	0	0	0	564	0	564
Omaaktsiate müük	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali (lisa 6)	0	0	0	0	0	0	0	175	175
Äriühenduse raames tekkinud mittekontrolliv osalus (lisa 6)	0	0	0	0	312	0	312	1 412	1 724
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>108</i>	<i>4 345</i>
<i>Muu koondkahjum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	-27	4 237	0	4 210	108	4 318
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947
Saldo seisuga 01.01.2014	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	654	1 796	0	-15	0	0	2 435	0	2 435
Aktiakapitali sissemakse (lisa 22)	3 500	10 325	0	0	0	0	13 825	0	13 825
Aktiaoptsioonid (lisa 22)	0	0	0	138	0	0	138	0	138
Kantud kohustuslikku reservkapitali (lisa 22)	0	0	212	0	-212	0	0	0	0
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9 203</i>	<i>0</i>	<i>9 203</i>	<i>464</i>	<i>9 667</i>
<i>Muu koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>21</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>21</i>	<i>0</i>	<i>21</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	21	9 203	0	9 224	464	9 688
Saldo seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Saldo seisuga 01.01.2015	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Kantud kohustuslikku reservkapitali (lisa 22)	0	0	460	0	-460	0	0	0	0
Aktiaoptsioonid (lisa 22)	0	0	0	436	0	0	436	0	436
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13 706</i>	<i>0</i>	<i>13 706</i>	<i>1 082</i>	<i>14 788</i>
<i>Muu koondkahjum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	-17	13 706	0	13 689	1 082	14 771
Saldo seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	551	11 205	0	69 999	3 241	73 240

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Üldine informatsioon

AS-i LHV Group ja tema tütarettevõtete AS LHV Pank, AS LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, OÜ Cuber Technology ja UAB Mokilizingas (edaspidi koos nimetatuna "Grupp") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on koostatud seisuga 31. detsember 2015, 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013, on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. AS LHV Group omab 50 % + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65%-ilist osalust LHV Finance's. AS LHV Finance asutati 23. jaanuaril 2013. Käesolev AS LHV Group konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne lisatakse AS LHV Group aktsiate NASDAQ OMX Tallinna Börsil esmase avaliku pakkumise prospektile.

AS LHV Group on aktsiaselts, mis on registreeritud Eesti Vabariigis ja mille alaline asukoht on Eesti. Ettevõtte ametlik aadress on Tartu mnt 2, Tallinn. AS LHV Group on valdusettevõtte, mille tütarettevõtte AS LHV Pank (edaspidi: Pank või LHV Pank) osutab pangateenuseid ning finantsnõustamise- ja väärtipaberivahenduse teenuseid Eesti, Läti, Leedu ja kuni 9. jaanuarini 2015 Soome klientidele (lõpetatud tegevusvaldkond).

Klientide teenindamiseks on avatud esindused Tallinnas, Tartus, Riias (kuni 2016. a märtsi lõpuni) ja Viinies. Helsingis asuv AS LHV Panga filiaal müüdi jaanuaris 2015. AS LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõtte) pakub jaemüüjatele järelmaksu ja tarbimislaenude teenust. AS LHV Varahaldus osutab pensioni- ja muude fondide fondivalitsemise teenuseid Eesti klientidele. UAB Mokilizingas osutab tarbimislaenude, järelmaksu ja liisingu teenuseid Leedus. Seisuga 31.12.2015 on Grupi palgal täistööaja arvestuse alusel 318 töötajat, sh 20 neist passiivsed (31.12.2014: 281 töötajat, sh 17 passiivset; 31.12.2013: 252 töötajat, sh 19 passiivset).

Käesolev konsolideeritud aastaaruanne (sh raamatupidamise aruanded) on juhatuse poolt heaks kiidetud 8. märtsil 2016. AS LHV Group üle olulist mõju omavateks osapoolteks on Rain Lõhmus, kellele kuulub 28,0% hääleõigusest ja Andres Viisemann, kellele kuulub 10,6% hääleõigusest (vt ka lisa 22).

Juhatus kinnitatud konsolideeritud aastaaruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionärid omavad õigust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet mitte kinnitada. Nõukogu vastavat õigust ei oma.

LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

Põhilised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool. Toodud arvestuspõhimõtteid on Grupis järjepidevalt kasutatud kõikidele aruandes toodud perioodidele ja konsolideeritavatele grupi ettevõtetele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

2.1 Koostamise alused

Grupi 2015. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud kui mõnes allpool toodud arvestuspõhimõttes on kirjeldatud teisiti, näiteks "õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused", sh tuletisinstrumendid ja müügioteel finantsvarad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-ile nõuab mitmetes valdkondades kriitiliste hinnangute tegemist. Samuti nõuab see juhtkonnapoolsete hinnangute tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised ja keerukad, või valdkonnad, kus tehtud eeldused ja hinnangud avaldavad raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju, on välja toodud lisa 4.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2015 ja lõppes 31. detsembril 2015. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud Grupi aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2015 või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning nende tõlgenduste mõjust Grupi aruannetele on välja toodud allpool.

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015.

IFRIC 21, "Maksud" (rakendub EL-is 17. juunil 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Tõlgendus selgitab, kuidas kajastada kohustust tasuda maksu, mis ei ole tulumaks. Kohustuse kajastamine toimub kohustava sündmuse toimumisel; kohustav sündmus on maksukohustust sätestava seaduse poolt kindlaks määratud sündmus. Kohustust ei tekita fakt, et ettevõtte on majanduslikult sunnitud tegevust jätkama tulevikuperioodidel, või fakt, et ettevõtte koostab enda finantsaruandeid lähtudes tegevuse jätkuvuse eeldusest. Samad kajastamise põhimõtted rakenduvad vahe- ja aastaaruannetele. Selle tõlgenduse rakendamine on vabatahtlik nende kohustuste osas, mis tekivad emissioonidega kauplemise skeemidest. Tõlgenduse rakendamisel ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

"Muudatused IFRS-ides 2013" (rakendub EL-is 1. jaanuaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi järgmistes standardides.

IFRS 1 järelduste alused (*basis for conclusions*) muudeti selgitamaks, et kui mingi standardi uus versioon ei ole veel kohustuslik, kuid on võimalik ennetähtaegselt rakendada, võib esmarakendaja kasutada kas vana või uut versiooni, eeldusel, et sama standardit rakendatakse kõikides esitatud aruandeperioodides.

IFRS 3 muudeti selgitamaks, et see ei rakendu ühegi IFRS 11-s määratletud ühisettevõtmise moodustamise puhul. Muudatus selgitab ka, et see rakendusala väljajätmine kehtib ühisettevõtmise enda aruandes.

IFRS 13 muudatus selgitab, et IFRS 13 portfelliierand, mis lubab ettevõttel mõõta finantsvarade ja finantskohustuste rühma õiglast väärtust netobaasil, kehtib kõikidele lepingutele, mis on IAS 39 või IFRS 9 rakendusala (sh lepingud mittefinantsvarade ostmiseks). Muudatuste rakendamisel ei olnud olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2015 algaval aruandeaastal, ei olnud olulist mõju Grupile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2016 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande;
- varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumendi hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumendi kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („*embedded*“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumendi ei hoita kauplemis-eesmärgil. Kui omakapitaliinstrumendi hoitakse kauplemis-eesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumi (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidi-kahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard

pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada, kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Muudatused IFRS-ides 2012” (rakendub EL-is 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi seitsmes standardis.

IFRS 2 muudeti, et selgitada „omandi üleandmise tingimuste“ mõistet ning et defineerida eraldi „tegevustulemusega seotud tingimus“ ja „teenuste tingimus“. Muudatus kehtib aktsiapõhistele maksete tehingutele, mille puhul võimaldamise kuupäev on 1. juulil 2014 või hiljem.

IFRS 3 muudeti selgitamaks: (1) kui kohustus maksta tingimuslikku tasu on finantsinstrument, klassifitseeritakse see kas finantskohustuse või omakapitalina vastavalt IAS 32 mõistetele; (2) kõik omakapitaliks mitte klassifitseeruvad tingimuslikud tasud – nii finants- kui mittefinantsinstrumendid – kajastatakse õiglasel väärtusel igal aruandekuupäeval ning muutused õiglasel väärtuses kajastatakse kasumiaruandes. IFRS 3 muudatused kehtivad äriühendustele, mille omandamiskuupäev on 1. juulil 2014 või hiljem.

IFRS 8 muudeti, nõudmaks (1) juhtkonna poolt ärisegmentide liitmisel tehtud otsuste avalikustamist, sh liidetud segmentide kirjeldust ja nende majanduslike näitajate kirjeldust, mida võeti arvesse, kui otsustati, et liidetud segmentidel on sarnased majanduslikud näitajad; ning (2) segmentide varade summa kokkuviimist ettevõtte varadega kui segmentide varade kohta avalikustatakse infot.

IFRS 13 järelduste alused (*basis for conclusions*) muudeti selgitamaks, et IFRS 13 avaldamisel teatud IAS 39 paragrahvide tühistamise eesmärgiks ei olnud eemaldada võimalust kajastada lühiajalisi nõudeid ja kohustusi arve summas, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. IAS 24 muudeti, et lisada seotud osapoolteks ettevõtte, mis osutab aruandvale ettevõttele või aruandva ettevõtte emaettevõttele võtmejuhtkonna teenuseid (e. „juhtimisettevõtte“), ning et nõuda juhtimisettevõtte poolt aruandvalt ettevõtelt teenuste eest võetud tasu summade avalikustamist.

Muudatuste rakendamisel ei olnud olulist mõju Grupi finantsaruandele.

“Muudatused IFRS-ides 2014” (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi neljas standardis. IFRS 5 muudeti selgitamaks, et võõrandamise viisi muutus (ümber klassifitseerimine "müügiks hoitavatest varadest" "väljamaksmiseks/jaotamiseks hoitavateks varadeks" või vastupidi) ei tähenda, et toimuks muutus müügiplaanis või varade väljamaksmises/jaotamises ning seda ei tuleks sellise muutusena ka kajastada. IFRS 7 muudatus lisab

juhiseid, mis aitavad juhtkonnal hinnata, kas üle kantud finantsvara teenindamise kokkulepe tähendab, et ettevõtte on varaga jätkuvalt seotud, et hinnata IFRS 7 avalikustamise nõuete rakendumist. Muudatus täpsustab ka, et IFRS 7-s toodud avalikustamise nõuded saldeerimiskokkulepete kohta ei rakendu otseselt kõikidele vahearuannetele, välja arvatud juhul kui avalikustamist nõuab IAS 34. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused selgitavad standardi IAS 1 juhiseid olulisuse, info koondamise, vahesummade esitamise, finantsaruannete struktuuri ja arvestuspõhimõtete avalikustamise osas. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 16 “Rendilepingud” (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdnud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja

amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäädud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

2.2 Konsolideerimine

2015. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS LHV Group (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS LHV Pank, AS LHV Finance (AS LHV Panga tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, UAB Mokilizingas ja OÜ Cuber Technology finantsaruandeid. AS LHV Group omab 50% + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65% osalust LHV Finance's.

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtja soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetused). Soetusmaksumuseks loetakse omandamise kuupäeval makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üleantava vara, võetud kohustuse ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust. Omakapitaliinstrumentide emiteerimise tehingukulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä, võlainstrumentide emiteerimise tehingukulud kajastatakse võlainstrumentide bilansilise väärtuse vähendamisenä ning kõik muud omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse kuludes. Ostumeetodi korral võetakse kõik omandatud tütarettevõtja eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes, sõltumata mittekontrolliva osaluse olemasolust.

Iga äriühenduse puhul teeb Grupp valiku, kas kajastada mitte-kontrolliv osalus omandatavas ettevõttes, mis annab selle omanikule õiguse proportsionaalsele osale ettevõtte netovarast selle likvideerimise korral, (a) õiglastes väärtuses või (b) mitte-kontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Mitte-kontrollivaid osalusi, mis ei ole osalused enam käesoleval hetkel, mõõdetakse õiglastes väärtuses.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab Grupi osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, siis pärast juhtkonna poolt täiendavate hinnangute tegemist kõikide omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike

kohustuste ja nende õiglaste väärtuste hindamise osas, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Kõik omavahelised nõuded ja kohustused ning grupisisesed tehingud ja realiseerimata tulu Grupi ettevõtete vahelistelt tehingutelt on elimineeritud. Elimineeritud on ka realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele.

Majandusaasta kestel soetatud tütarettevõtjate tulud ja kulud konsolideeritakse Grupi kasumi- ja muu koondkasumiaruandes alates omandamise hetkest kuni majandusaasta lõpuni. Majandusaasta jooksul müüdud tütarettevõtjate tulemus konsolideeritakse kasumi- ja muu koondkasumiaruandes alates majandusaasta algusest kuni müügihetkeni.

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud IAS 27 „Konsolideeritud raamatupidamise aruanded“ nõuetele vastavalt.

Emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandesse (vt lisa 28), on investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mitte-kontrolliv osalus

Mitte-kontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Grupp otseselt või kaudselt ei oma. Mitte-kontrolliv osalus moodustab eraldi osa Grupi omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mitte-kontrolliv osalus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muus koondkasumiaruandes kajastatakse mitte-kontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast osast.

2.3 Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Grupp omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiastest või osadest. Grupil on üks sidusettevõtte, Sviipe OÜ, mille hääleõiguslikest osadest omab Grupp 33%.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi

kohaselt võetakse investeering algsele arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis, kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt Grupi osaluse suurusel. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui Grupi osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui Grupp on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi, kajastatakse finantsseisundi aruandes nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Muid nõudeid sidusettevõtte vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused.

Osalist omandatud sidusettevõtte varades ja kohustustes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummana real „Investeeringud sidusettevõtetesse“.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse punktis 2.10 kirjeldatud põhimõtetest.

2.4 Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Grupi ettevõtete arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

(b) Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse ümber eurodesse

bilansipäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed finantsvarad ja –kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse ümber eurodesse õiglase väärtuse hindamise päeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestamisel tekkivad kasumid ning kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindlus“. Mittemonetaarsete varade, nagu investeeringud omakapitali-instrumentidesse, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande, valuutakursimuutuste mõju kajastatakse kasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindluse kasumid/kahjumid“.

2.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid keskpangas ja teistes pankades ja investimisühingutes ning tähtajalisi hoiuseid esialgse tähtajaga kuni 3 kuud, mida saab ilma piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

2.6 Finantsvarad

Grupp klassifitseerib finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse:

- õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
- lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud
- müügiootel finantsvarad
- laenu ja nõuded

Klassifitseerimine sõltub finantsvara soetuse eesmärgist. Grupi juhtkond määrab finantsvarade esmasel kajastamisel nende klassifitseerimise. Täiendav informatsioon lunastustähtajani hoitavate finantsinvesteeringute ümberklassifitseerimisest müügiootel finantsvaradeks on esitatud lisa 4. Alates 2013. aasta märtsist ei ole Grupil enam lunastustähtajani hoitavaid finantsinvesteeringuid, vt ka lisa 11.

IAS 39 kategooria	Klass (määratletud Grupis)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Finantsvarad	Nõuded pankadele ja investimisühingutele	230 501	84 129	152 309
	Laenu ja nõuded klientidele			
	Laenu juriidilistele isikutele	320 890	241 336	150 753
	Laenu eraisikutele	89 107	59 696	56 015
	Muud nõuded klientidele	2 026	1 566	1 507
	Muud finantsvarad	940	783	650

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtapaberid	Aktsiad	352	519	460
		Noteeritud võlakirjad	99 907	139 145	32 026
		Tuletisinstrumentid	0	0	0
Müügiootel finantsvarad	Esmasel kajastamisel klassifitseeritud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Aktsiad	6 349	5 588	4 216
		Noteeritud võlakirjad	3 508	4 273	11 903
Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud	Investeeringuväärtapaberid	Noteeritud võlakirjad	0	0	0

(a) Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvaradena õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse

- kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (sh tuletisinstrumentid)
- finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks

Finantsvarad kajastatakse **kauplemise eesmärgil hoitavaks**, kui need on soetatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus. Tuletisinstrumentid kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaks, kui neid ei ole kajastatud riskimaandamisinstrumentidena.

Finantsvarade tavapäraseid oste ja müüke kajastatakse finantsseisundi aruandes väärtuspäeval. Sellesse kategooriasse kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses; tehingukulud kajastatakse otse kasumiaruandes. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse neid finantsvarasid jätkuvalt nende õiglases väärtuses. Finantsvaradelt arvestatakse intressitulu korrigeeritud soetusmaksumuselt kasutades sisemist intressimäära ning kajastatakse kasumiaruandes intressitulude koosseisus. Finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi või kahjumina aruandeperioodi kasumiaruandes netona real „Netokasum õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt“. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ostu ja müügi arvestusel kajastatakse soetatavate varade tehingu- ja bilansipäeva vahelisel perioodil toimunud väärtuse muutust aruandeperioodi kasumi või kahjumina, analoogselt Grupi omanduses olevate samasuguste finantsvarade kajastamisele. Dividenditulu finantsvaradelt, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse kasumiaruandes real „Dividenditulu“ siis, kui Grupil tekib õigus dividendide saamiseks.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtapaberite puhul (st väärtapaberid, millele eksisteerib aktiivne turg) nende ostunoteering. Turul aktiivselt mittekaueldavate investeeringute õiglase väärtuse hindamiseks kasutatakse alternatiivseid meetodeid nagu hiljutistes tehingutes kasutatud hind (kui tegu on turutingimustega), diskonteeritud rahavoogude meetod või optsoonide hindamise mudelid.

Tuletisinstrumentid (forward-, swap- ja optsoonitehingud) võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglases väärtuses tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Juhul, kui tuletisinstrumentid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse hindamiseks hindamise meetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna kasumiaruande real „Netokasum õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt“. Tuletisinstrumentid kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansilisi varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamis-arvestuse erireegleid.

Finantsvarad, mis on soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande - finantsvarad klassifitseeritakse nimetatud kategooriasse, kui varade esmasel kajastamisel on need määratletud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavateks ning muutused õiglases väärtuses kajastatakse järjepidevalt kasumiaruandes.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kui teatud finantsvarade, nagu näiteks võla- või omakapitaliinstrumentide, õiglast väärtust hinnatakse kooskõlas dokumenteeritud riskipoliitika ja investeeringustrateegiaga ning raporteerimine juhtkonnale toimub samadel alustel.

Lisas 3.6 on toodud finantsvarade õiglase väärtus.

(b) Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas Grupi juhatusel on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtajani. Nendeks ei ole:

- investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügiotool varad;
- investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglases väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu lunastustähtajani hoitavalt investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes.

(c) Müügiotool finantsvarad

Müügiotool finantsvarad on finantsinstrumendid, mis on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valuutakurssides või aktsiahindades. Müügiotool väärtpaberid kajastatakse õiglases väärtuses.

Müügiotool finantsvaradena kajastatud võlakirjade intressitulu kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Muud müügiotool finantsvarade õiglase väärtuse muutused on kajastatud muus koondkasumis.

(d) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenuõuded klientide vastu kajastatakse siis, kui Grupp annab võlgnikule raha kindlaksmääratavate maksetega noteerimata nõude vastu, mis ei ole tuletisinstrument, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda. Laenud ja ettemaksed kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni. Peale esmast arvelevõtmist kajastab Grupp laene ja ettemakseid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus põhiosa tagasimaksed ja vajadusel võimalikud allahindlused) ning arvestab järgmistel perioodidel intressitulu nõudelt kasutades sisemise intressimäära meetodit. Krediidkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus.

Kapitalirenditehingute loetakse renditehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad rendileandjalt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib rentnikule üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirenti kajastatakse finantsseisundi aruandes varana renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses (pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus), juhul kui see on madalam. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendi nõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Kui rendilepingu sõlmimisega kaasnevad teenustasud ja algsed otsesed kulud, võetakse need arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendi nõude arvestusel. Nõude hindamise aluseks on lepinguliste kohustuste õigeaegne täitmine, rendiobjekti eeldatav turuväärtus ja täiendavad tagatised, kliendi finantspositsioon ja usaldusväärsus. Nõude allahindlus vähendab finantsseisundi aruandes vastava vara väärtust.

Tulenevalt lepingutingimuste olulistest muutustest kajastatakse restruktureeritud laenud uute laenudena juhul, kui on toimunud uue laenu väljastamine, sh olemasoleva laenu refinantseerimine või olemasoleva laenu suurendamine laenu põhiosa, intresside, viiviste või muude sellega seotud maksete tasumiseks. Laenud, mille puhul toimub muude lepingutingimuste muutmine kliendi krediidikvaliteedi halvenemise tõttu, ei vasta kajastamise lõpetamise kriteeriumile.

Nõuded klientidele tekivad klientidele teenuse osutamisest ja need võetakse algselt arvele õiglases väärtuses koos tehingukuludega ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus tagasimaksed ning allahindlus vara väärtuse langusest).

Laenude ja nõuete väärtuse langust hinnatakse vastavalt punktis 2.7 kirjeldatud põhimõtetele.

2.7 Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtuse langus

Finantsvarade väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes perioodil, mil kahjulik sündmus (või sündmused) leiab aset pärast vara esialgset arvelevõtmist ja see kahjulik sündmus (või sündmused) omab mõju finantsvara või finantsvarade grupi tuleviku rahavoole, mis on usaldusväärselt hinnatav. Kui Grupp hindab, et individuaalselt hinnatava finantsvara osas ei ole võimalik objektiivselt hinnata kahjuliku sündmuse (või sündmuste) toimumist, siis nimetatud finantsvara kaasatakse teiste sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja allahindlusvajadust hinnatakse grupipõhiselt.

Grupp hindab riske, võttes arvesse kogu deebitori maksevõime kohta teada oleva informatsiooni ning kas on ilmnenud objektiivseid asjaolusid, mis viitaks väärtuse langusele (ostja finantsraskused, pankrot või võimetus täita oma võlakohustus Grupi ees).

Ettevõtluslaene, arvelduskrediiti ja liisinguid hinnatakse individuaalselt, lähtudes peamiselt võlgnevuses nõuete ületähtaegsete päevade arvust ja tagatise realiseerimisväärtusest selle olemasolul. Muud kriteeriumid vara väärtuse võimaliku languse objektiivseks hindamiseks on ettevõtja majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents ja muud faktorid. Aktsiate või võlakirjade tagatisel väljastatud võimendus- ja repolaene nii juriidilistele kui füüsilistele isikutele hinnatakse individuaalselt, lähtudes eelkõige tagatise turuväärtusest. Erasisikutest klientidele väljastatud tarbimislaene, eluasemelaene, krediitkaardilaene ja järelmaksulaene hinnatakse grupipõhiselt. Füüsilisest isikust laenusajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet, tagatise väärtust, vanust, haridust, tööstaaži, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal. Need tunnused on vajalikud, hindamaks selliste varagruppide tulevase rahavooge, mille puhul toimub võlgnike eeldatava maksekäitumise hindamine lepinguliste kohustuste õigeaegse ja täieliku täitmise osas. Grupipõhiselt allahinnatavate varagruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal ning juhtkonna hinnangu põhjal nende varade ajaloolise makseviituse jäamise ja laenukahjumite kohta. Ajaloolisi laenukahjumeid korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad, ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Grupp vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Juhul, kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav varasemalt allahinnatud finantsvara lepingutingimusi muudetakse või toimub muu muutus seoses võlgniku finantsraskustega, leitakse allahindlus, kasutades enne lepingutingimuste muutmist kehtinud esialgse sisemise intressimääraga. Muudetud lepingutingimustega vara kajastamine lõpetatakse ning kajastatakse uus vara õiglasel väärtuses ainult juhul, kui varaga seotud riskid ja hüved oluliselt muutusid. Viimane on tavaliselt hinnatav olulise erinevusega vara esialgsete rahavoogude ja uute tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Vara väärtuse langused kajastatakse alati läbi allahindluskonto, milleks on vara jääkväärtuse allahindamine eeldatavate tulevaste rahavoogude (mis ei sisalda veel toimumata tulevase

krediidikahjumeid) nüüdisväärtuseni, kasutades diskonteerimiseks laenu esialgset sisemist intressimäära. Tagatisega kaetud finantsvarade tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamisel võetakse arvesse ülevõetavast tagatisest eeldatavalt saadavad rahavood, millest arvestatakse maha tagatise saamise ja müügiga seotud kulud, olenemata, kas tagatise ülevõtmine on tõenäoline. Vara väärtuse langused kajastatakse kasumiaruandes real „Laenude allahindluse kulu“.

Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad (kliendi krediidireitingu paranemine) ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus, vähendades aruandeaastal kasumiaruande allahindluse kontot. Kasumiaruandes kajastatakse allahindluse tühistamine tuluna real „Laenude allahindluse kulu“.

Ebatõenäoliselt laekuvad laenud kantakse finantsseisundi aruandest maha vastava laenu allahindluse arvelt, kui kõik laenu sissenõudmisega seotud protseduurid on lõpetatud ning täpne laenust saadav kahjum selgunud. Varasemalt finantsseisundi aruandest välja kantud laenude hilisemad laekumised krediteeritakse kasumiaruandes allahindluse konto vähendamisenä.

Intressitulu laenudelt on kajastatud kasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.8 Lõpetatud tegevusvaldkonnad

Lõpetatav tegevusvaldkond on Grupi komponent, mis bilansipäeva seisuga liigitatud müügiks hoitavaks ja esindab eraldi olulist äritegevusvaldkonda või äritegevuse geograafilist piirkonda ning on osa eraldiseisvast koordineeritud plaanist realiseerida üksik oluline äritegevusvaldkond või äritegevuse geograafiline piirkond. Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline 12 kuu jooksul. Müügiks hoitavate varade gruppi kajastatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. 2014. aasta lõpus müügigootel varadena arvele võetud Soome filiaali varade bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele. Lõpetatud tegevusvaldkonna tulemus ja rahavood näidatakse eraldi jätkuvate tegevusvaldkondade tulemustest ja rahavoogudest ning vastavalt korrigeeritakse ka võrdlusandmeid. Grupisisised tehingud lõpetatava ja jätkuvate tegevusvaldkondade vahel elimineeritakse vastavalt sellele, kas tehingud jätkuvate ja lõpetatava tegevusvaldkonna vahel jätkuvad ka pärast müügitehingut.

2.9 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Arvutustehnika, mööbli ning sisustuse aastase amortisatsioonimäärana kasutatakse 33%, rendipinna parendustele kas 20% aastas või amortiseerimist rendiperioodi pikkuse jooksul, sõltuvalt kumb on lühem. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse kasutusele võtmise kuust ning arvestatakse kuni vara bilansiline väärtus jõuab selle vara lõppväärtuseni. Kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse amortisatsiooni arvestamine.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi materiaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Juhul, kui vara bilansiline jääkmaksumus on suurem tema kaetavast väärtusest (kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus), on materiaalse põhivara objektid koheselt alla hinnatud nende kaetavale väärtusele kajastades vara väärtuse languse kulu aruandeperioodi kasumiaruandes.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse jääkväärtuse lahutamisel müügist saadud summadest, on kajastatud kasumiaruandes muu tulu või tegevuskuluna.

2.10 Immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Peale soetamist kajastatakse immateriaalset põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja kogunenud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt.

Amortisatsioonimäär ostetud litsentsidele on 33% aastas. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja immateriaalsete varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi immateriaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Väärtuse languse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes ulatuses, mille võrra vara bilansiline jääkmaksumus ületab kaetavat väärtust, mis on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus.

2.11 Finantsgarantiid ja tegevusgarantiid

Grupp väljastab finantsgarantiid ja võtab kohustusi väljastada laene. Finantsgarantii lepingud nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist, kui klient ei ole täitnud võlakohustuse tingimusi kolmanda osapoole ees ning finantsgarantiid kannavad krediidiriski nagu antud laenud. Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel garantii jääkväärtus amortiseeritakse lineaarselt garantii eluea jooksul, välja arvatud juhul, kui on muutunud tõenäoliseks, et Grupil on kohustus välja anda laen ning ei planeerita nimetatud laenu koheselt peale väljastamist müüa. Sellistel juhtudel laenu esmasel kajastamisel garantiitasud kajastatakse laenu jääkväärtuse osana. Igal bilansipäeval hinnatakse garantiist tulenevaid kohustusi kõrgemas kahest, kas lineaarselt amortiseeritud garantiitasu jääkväärtus või juhtkonna hinnangust garantiilepingust tulenevate kohustuste arveldamiseks.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis pakuvad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingulisi kohustusi. Sellised lepingud kannavad lisaks krediidiriskile ka mittefinantsilist tegevuse riski. Tegevusgarantiid võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mis tavapärastel võrdub saadud teenustasudega. Tasude summa amortiseeritakse lineaarselt lepinguperioodi vältel. Iga aruandeperioodi lõppedes hinnatakse tegevusgarantiid kas (i) algselt arvele võetud tasude amortiseerimata jäägi ulatuses või (ii) parima hinnangu alusel, milline on tänasesse väärtusesse diskonteeritud lepingu lõpetamise potentsiaalne kulu iga aruandeperioodi lõppedes; sõltuvalt kumb on kõrgem. Kui Grupil on lepinguline õigus kliendilt sisse nõuda garantiilepingu alusel täitmiseks kulunud summasid, võetakse sellised summad garantii saajale rahalise kahju korvamise hetkel arvele kui laenuõuded.

2.12 Finantskohustused

Grupp klassifitseerib finantskohustused 2 kategooriasse:

- a) finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

- b) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande finantskohustuse (tuletisinstrument) kajastamist vaata arvestuspõhimõtte 2.6.a. Kõigi muude finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tehingukulud kaasatakse sisemise intressimäära arvutustesse. Erinevused laekunud summade (miinus tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades sisemist intressimäära. Intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Klientide deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglases väärtuses, miinus tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Klientide hoiused ja saadud laenud“, sh kajastatakse samal real tekkepõhiselt arvestatud intressikohustusi. Tekkepõhiselt arvestatud intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Võetud laenud, emiteeritud võlaväärtpaberid ja sarnased allutatud kohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, miinus tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Allutatud kohustuseks loetakse kohustusi, mis krediidiasutuse likvideerimise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamist. Muud finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud võlakohustused) võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses.

2.13 Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad nii välja maksmata palgakohustusi kui töövõtja elukohariigis kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga, mis sisaldab lisaks puhkusetasu kohustusele ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjatele kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajalise kohustusena ning kasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna.

Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi. Grupil puudub nii juriidiline kui faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvat pensioni- või muid sarnaseid makseid.

2.14 Aktsiapõhised maksed

AS LHV Group on kehtestanud aktsiapõhistel maksetel põhineva optsiooniprogrammi, mille järgi tasub grupi töötajatele nende teenuste eest väljastades optsioone AS LHV Group aktsiate omandamiseks. Väljastatud optsioonide õiglane väärtus

kajastatakse optsiooniprogrammi kehtivuse jooksul grupi tööjõukuluna ning omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kulude kogusumma on määratletud optsioonide õiglase väärtuse alusel optsioonide väljastamise hetkel. Optsioonide õiglane väärtus on leitud:

- arvestades optsiooni hinda mõjutavaid turutingimusi (näiteks AS LHV Group aktsiahinda);
- jättes välja aktsiate üleandmise eelduseks olevad tegevustulemustega seotud eesmärkide ja turuga mitteseotud tingimuste mõju nagu näiteks ettevõtte kasumlikkus ja kasvuesmärgid ning töötaja töötamine ettevõttes üle teatud ajaperioodi.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab Grupp, kui palju optsioone kuulub tõenäoliselt realiseerimisele tulenevalt optsioonide väljastamise tingimustest (välja arvatud turutingimustel). Algsete hinnangute muutuse mõjud kajastatakse kasumiaruandes ning vastukandena omakapitalis.

Kui optsioonid realiseeritakse, emiteerib AS LHV Group uusi aktsiaid.

Opsioonide väljastamist AS LHV Group tasandil tema tütarettevõtete töötajatele käsitletakse kui kapitali sissemakset tütarettevõttesse. Optsioonide õiglase väärtuse kulu kajastatakse optsiooniperioodi vältel emaettevõtte eraldiseisvas finantsseisundi aruandes tütarettevõtte investeringu suurendamisena ning krediteeritakse omakapitalis. Vastavalt optsioonide väljastamise tingimustele ei kaasne optsioonide realiseerimisel peale 3 aastat sotsiaalmaksu kulu.

2.15 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Finantsseisundi aruandes kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik alus või mis tulenevad Grupi senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad tõenäoliselt ressursidest loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldisi ei moodustata äritegevuse tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud

väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude tingimuslike kohustuste osas (garantiid, v.a. finantsgarantiid, ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulud ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt portfelli põhiselt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise või mitmete kohustiste tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

2.16 Pika- ja lühiajaliste varade ja kohustuste eristamine

Varad, milledest tulenevate hüvede realiseerumist Grupi jaoks on oodata 12 kuu jooksul, kajastatakse lühiajalise varana. Varad, millede puhul osaline hüvede realiseerumine toimub peale 12 kuu möödumist bilansipäevast, kajastatakse pikaajalisena selles osas, mille realiseerumist on oodata pärast 12 kuulise perioodi möödumist (vt lisa 3.4).

Kohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või Grupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Saadud laene, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena saadud laene, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Kõigi pikaajaliste varade ja kohustuste kohta on vastav pikaajaline osa eraldi välja toodud raamatupidamise aastaaruande vastava lisa juures (vt lisa 3.4).

2.17 Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile, tulu on usaldusväärselt määratav ning teenused on Grupi poolt osutatud. Grupi tavapärase äritegevuse käigus teenitud tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu

osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Teenustasutulud (ka kontohalduse ja portfellihoolduse tasud) kirjendatakse raamatupidamises siis, kui teenus on osutatud ja Grupil on tekkinud summale nõudeõigus. Laenude kohustistasud, mis on seotud antud laenude väljavõtmata osaga ja mille tasu muutub vastavalt väljavõtmata osa suurusele, kajastatakse teenustasutuluna perioodi jooksul, mil täiendava laenusumma väljavõtmist on kliendile võimaldatud. Nõustamisteenuste käigus saadavad teenustasutulud kolmandatelt osapooltelt (müügi- ja ostunõustamised, osaluste omandamised jms) kajastatakse üldjuhul lepingu aluseks oleva tehingu toimumisel või juhul, kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Portfellihoolduse, muude nõustamisteenuste tasud ning investeerimisfondide tegevusega seonduvad varahaldustasud kajastatakse vastavalt lepingule, tavaliselt teenuse osutamise perioodi jooksul. Samu arvestuspõhimõtteid kasutatakse ka pikema perioodi jooksul osutatavate varahalduse, finantsplaneerimise ja kontohalduse teenuste osas. Tulemusega seotud tasud või tasu osad kajastatakse siis, kui vastavad tulemusega seotud kriteeriumid on täidetud või lähtudes valmidusastme meetodist. Muud ühekordsed tehingutulud ning muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastava tehingu toimumise hetkel.

Teenustasukulu kajastatakse peale teenuse saamist ja kui kohustus on tekkinud.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade osas. Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade tehingu kulud on osa sisemise intressimäära arvestusest.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab Grupp rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised. Kui nõude puhul tekib vajadus allahindluseks, siis vähendatakse nõude bilansilist väärtust tema kaetava väärtuseni, milleks on eeldatavad rahavood diskonteerituna esialgse sisemise intressimääraga ning jätkates intressitulu kajastamist järgnevatel perioodidel vähendades allahindlust. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse

languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks ning majandusliku kasu saamine on tõenäoline.

2.18 Varahaldusteenused

Grupp tegeleb varahaldusteenuste pakkumisega (lisa 23). Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja mis ei kuulu Grupile, kajastatakse bilansiväliselt. Antud varade haldamisest ja hoidmisest saadakse teenustasu ja Grupile nendega krediidi- ega tururiske ei kaasne.

2.19 Rendiarvestus – Grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised materiaalse põhivara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Administratiiv- ja muud tegevuskulud”.

2.20 Maksustamine ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustusi. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks alates 1.1.2015 on 20/80 (kuni 31.12.2014 21/79) väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadustele maksustatakse Lätis, Leedus ja Soomes ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud

seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga.

Ettevõtte tulumaksumäärad	2015	2014	2013
Läti	15%	15%	15%
Leedu	15%	15%	15%
Soome	20%	20%	24,5%

Edasilükkunud tulumaks on arvestatud kõikidelt olulistelt ajutistelt erinevustelt maksuarvestuse ja konsolideeritud finantsaruandes kajastatud vara ja kohustuste bilansiliste väärtuste vahel. Põhilised ajutised erinevused tekivad põhivara amortisatsioonist ja edasikantavast maksukahjumist. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendel perioodidel, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara ja kohustused on tasaarveldatud ainult ühe Grupi kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara ajutistelt erinevustelt ning maksukahjumitelt kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Edasilükkunud tulumaks arvestatakse ajutistelt erinevustelt investeeringutest tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui ajutise erinevuse realiseerumine on Grupi kontrolli all ja ajutise erinevuse realiseerumine lähitulevikus on ebatõenäoline.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisas 22.

2.21 Varade ja kohustuste saldeerimine

Finantsvarade ja –kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida netobaasil või samaaegselt. Täpsem informatsioon on toodud lisas 3.8.

2.22 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

LISA 3 Riskide juhtimine

Risk on defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast majandustulemusest. Oma igapäevastes toimingutes puutub Grupp kokku mitmete riskidega. Grupi riskijuhtimise eesmärgiks on riske ära tunda, neid õigesti mõõta ning juhtida. Laiemas plaanis on riskijuhtimise eesmärgiks ettevõtte väärtuse suurendamine kahjude minimiseerimise ning tulemuste volatiilsuse vähendamise kaudu. Riskijuhtimine baseerub Grupis tugeval riskikultuuril ning on üles ehitatud kolme kaitseliini põhimõttel, kus esimene kaitseliin ehk ärivaldkonnad on vastutavad riskide võtmise ning igapäevase juhtimise eest. Teine kaitseliin ehk riskijuhtimise valdkond on vastutav riskijuhtimise meetodikate väljatöötamise ning riskide raporteerimise eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut järelvalvet kogu Grupile. Riskijuhtimise põhimõtted, nõuded ning vastutusvaldkonnad on kirjeldatud sise-eeskirjades. Vastavalt kehtestatud kapitalijuhtimise põhimõtetele peab riskide katteks Grupil olema piisavalt kapitali.

3.1 Kapitali juhtimine

Grupi eesmärk kapitali juhtimisel on:

- ✓ tagada Grupi tegevuse jätkuvus ning võime aktsionäridele kasumit toota;
- ✓ säilitada tugev kapitali baas, mis toetab äritegevuse arengut;
- ✓ täita kapitalile kehtestatud nõudeid, nagu need on ette nähtud järelevalveorganite poolt.

Grupi poolt hallatav kapital 31.12.2015 seisuga oli 100 533 tuhat eurot (31.12.2014: 72 545 tuhat eurot; 31.12.2013: 44 926 tuhat eurot). Kapitali eesmärkide määramisel lähtutakse nii regulatiivsetest miinimumnõuetest kui ka sisemisest täiendavast puhvrast.

Grupp jälgib oma kapitali planeerimisel alljärgnevat üldpõhimõtteid:

- Grupp peab igal ajal olema piisavalt kapitaliseeritud, omades vajalikku kapitalivaru, mis tagab majandusliku säilimise ja võimaldab finantseerida uusi kasumlikke kasvuvõimalusi;
- Kapitali juhtimisel on põhitähelepanu esmase tasandi omavahenditel, sest ainult esmase tasandi omavahendid omavad kahjumite absorbeerimise võimet. Kõik muud kasutatavad kapitalikihid on sõltuvuses esmase tasandi omavahendite mahust;
- Grupi kapitali saab jagada: 1) reguleeritud miinimumkapital ja 2) grupi poolt hoitav kapitalivaru. Täitmaks oma pikaajalisi majanduslikke eesmärke peab Grupp püüdlema ühelt poolt reguleeritud miinimumkapitali proportsionaalse vähendamise suunas (läbi riskide vähendamise ja kõrge läbipaistvuse). Teiselt poolt peab Grupp püüdlema piisava ja konservatiivse kapitalivaru suunas, mis tagab majandusliku säilimise ka ränga negatiivse riskistsenaariumi korral;
- Grupi poolt seatud riskiisu on oluline sisend kapitali planeerimisele ja kapitali eesmärkide seadmisele. Kõrgem riskiisu tähendab kõrgema kapitalivaru hoidmist.

Omvahendid	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Sissemakstud aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	-23	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kahjum	-2 503	-11 244	-15 581
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 734	-1 574	-1 665
Aruandeperioodi kasum	13 705	9 203	4 206
Mittekontrolliv osalus	1 945	1 727	1 695
Esimese taseme omavahendid kokku	69 633	55 895	29 951
Allutatud kohustused	30 900	16 650	19 635
Teise taseme omavahendid kokku	30 900	16 650	19 635
Piiranguid ületavad allutatud kohustused ja eelisaktsiad	0	0	-4 660
Kokku neto-omavahendid	100 533	72 545	44 926

Krediidiastutuse omavahendid peavad igal hetkel olema võrdsed või ületama krediidiastutuste seaduses sätestatud aktsiakapitali (5 miljonit eurot) minimaalsuurust. 2014. aasta alguses hakkas Euroopa Liidus pankade ja investeerimisühingute kapitalile kehtima uus õigusraamistik (CRD IV/CRR), mis põhineb suures

osas Baseli pangandusjärelevalve komitees kokkulepitud, nn Basel III raamistikul. Uue reeglustiku eesmärk on tugevdada finantssektori vastupidavust majandusshokkidele ja tagada selle abil majanduse piisav ning jätkusuutlik rahastamine. Oluliste muudatustena näevad uued nõuded krediidiastutustele ette

varasemast rohkema ja kvaliteetsema kapitali hoidmist ning ühtlustatud raamistikku likviidsuspuhvide kujundamiseks. Uues kapitalinõuete direktiivis on määratletud ka makrofinantsjärelevalve meetmed, millega liikmesriigid saavad ohjeldada tsüklit võimendavat krediitdiasutuste käitumist ning leevendada turustruktuurist tulenevaid riske.

Otsekohalduva määрусega kohustatakse kõiki Euroopa Liidus tegutsevaid krediitdiasutusi (ja neid konsolideerivaid valdusettevõtteid) ning investeerimisühinguid hoidma riskivara suhtes 4,5% ulatuses esimese taseme põhiomavahendeid (CET 1 – common equity tier 1) ning 6,0% ulatuses esimese taseme omavahendeid (Tier 1 kapital). Kogu kapitalinõue (CAD), mis sisaldab nii esimese taseme kui ka teise taseme omavahendeid, jääb seni kehtinud 8,0% juurde.

Lisaks ühtsetest reeglitest lähtuvatele põhinõuetele on direktiiviga määratletud kapitalipuhvide kujundamise põhimõtted.

Eestis on lisaks omavahendite baasnõuetele krediitdiasutustele kehtestatud kapitali säilitamise ning süsteemse riski puhvid, vastavalt 2,5% (määratud Finantsinspektsiooni poolt) ning 2,0% (määratud Eesti Panga poolt). Kuna nimetatud puhvid lisanduvad nii Tier 1 kui ka kogu omavahendite baasnõuetele, on minimaalne Tier 1 nõue Eestis 10,5% ning kogu omavahendite nõue 12,5%. Viimasele lisandub veel krediitdiasutuse spetsiifiline täiendav Pillar 2 nõue. Ülevaade kapitalinõude kujunemisest on toodud alljärgnevas tabelis:

Nõuded	CET 1	Tier 1	CAD
Baasnõue	4,50%	6,00%	8,00%
Kapitalisäilitamise puhver	2,50%	2,50%	2,50%
Süsteemse riski puhver	2,00%	2,00%	2,00%
Minimaalne regulatiivne nõue	9,00%	10,50%	12,50%

Igal aastal kinnitab Grupi nõukogu kapitaliseerituse eesmärgid ja kapitali adekvaatsuse sihttaseme katmaks võimalikke riske. Samuti viiakse igal aastal läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Kapitali adekvaatsust ja seaduses ette nähtud kapitali kasutamist jälgib finantsosakond. Järelevalveorganile esitatakse regulaarselt aruandlus krediitdiasutusele kehtestatud usaldatavusnormatiivide nõuete ning riskide katmiseks vajalike kapitalinõuete täitmise kohta. LHV kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit.

LHV Varahalduse kui fondivalitseja omavahendid peavad igal hetkel ületama investeerimisfondide seaduses sätestatud

aktsiakapitali (3 miljoni eurot) minimaalsuurust. Fondivalitseja, kelle valitsetavate pensionifondide vara turuväärtus on suurem kui 125 miljonit eurot, neto-omavahendid peavad olema vähemalt 2,5 miljonit eurot ning 1% tema valitsetavate pensionifondide vara turuväärtuse osast, mis ületab 125 miljonit eurot. Lisaks peab fondivalitseja hoidma täiendavaid omavahendeid 0,02% kõigi tema valitsetavate fondide turuväärtuse osalt, mis ületab 250 miljonit eurot.

Grupp on aruandeaastal ning võrreldavatel perioodidel täitnud kõiki kapitalinõudeid.

3.2 Krediidirisk

Krediidirisk kajastab potentsiaalset kahju, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest täita õigeaegselt endale võetud kohustusi Grupi ees. Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, tuletisinstrumentidest, panga- ja teiste finantsinstitutsioonide deposiitidest, võlakirjadest, kõige rohkem aga klientidele laenu andmisest, sealhulgas laekumata laenudest, antud garantiidest ja muudest nõuetest ning väljastamata laenudest. Krediidiriski alandamiseks analüüsib Grupp nii klientide kui ka äripartnerite majandustegevust ja finantsseisu. Pärast laenu väljastamist jälgitakse regulaarselt kliendi maksevõimet ja tagatise väärtust.

3.2.1 Krediidiriskide jaotus

Grupp jaotab krediidiriski kandvad finantsvarad järgnevasse olulisematesse kategooriasse:

- võlakirjad
- laenud ja nõuded keskpangale ja krediitdiasutustele (tabelites kasutatud „pankadele“) ja investeerimisühingutele
- finantsvõimenduslaenud (laenud aktsiate või võlakirjade tagatisel), sh repolaenud
- ettevõtluslaenud ja arvelduskrediit ettevõtetele
- tagatiseta tarbimislaenud
- krediitkaardid ja eraisikute arvelduskrediit
- liising
- järelmaks
- hüpoteeklaenud
- finantsgarantiid
- valmisolekulaenud

Maksimaalne krediiriskile avatud positsioon	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	84 129	152 309
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	3 508	4 273	11 903
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 12)	99 907	139 145	32 026
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	409 997	301 032	206 768
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	783	650
Varad kokku	746 879	530 928	405 163
Lõpetatud äritegevuse laenud ja nõuded klientidele (lisa 13)	0	14 813	0
Bilansivälised kohustused (lisa 24), v.a tegevusgarantiid	124 065	76 985	46 238
Kokku maksimaalne krediiriskile avatud positsioon	870 944	622 726	451 401

a) Võlakirjad

Võlakirjade krediiriski võtmisele kehtestatakse liimid vastavalt emitendi reitingule krediitkomitees. Limitide piires otsustab investeringud riski ja kapitali komitee või selleks volitatud töötajad.

Võlakirjadest tulenevad põhiosa ja tekkepõhised intressinõuded ei ole tähtaega ületanud.

Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele jagunevad Grupi õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVTPL) ja müügiootel (AFS) võlakirjaportfell järgnevalt:

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2015
	Investeeringimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	43 041	44 208	0	2 910	90 159
AA- kuni AA+	0	2 078	225	0	2 303
A- kuni A+	6 948	0	51	598	7 597
BBB- kuni BBB+	0	0	2 362	0	2 362
B- kuni BB+	994	0	0	0	994
Kokku (lisa 11, 12)	50 983	46 286	2 638	3 508	103 415

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2014
	Investeeringimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	18 414	92 231	0	3 261	113 906
AA- kuni AA+	1 001	12 152	514	0	13 667
A- kuni A+	3 551	0	2 543	609	6 703
BBB- kuni BBB+	4 823	0	3 916	403	9 142
B- kuni BB+	0	0	0	0	0
Kokku (lisa 11, 12)	27 789	104 383	6 973	4 273	143 418

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2013
	Investeeringimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	9 442	6 020	0	9 198	24 660
AA- kuni AA+	0	1 555	1 287	189	3 031
A- kuni A+	0	0	6 602	599	7 201
BBB- kuni BBB+	0	0	6 807	1917	8 724
B- kuni BB+	0	0	313	0	313
Kokku (lisa 11, 12)	9 442	7 575	15 009	11 903	43 929

b) Laenud ja nõuded pankadele ning investeerimisühingutele

Krediidiriskile avatud positsioon rahast ja raha ekvivalentidest, mida hoitakse keskpangas, teistes korrespondentpankades ning investeerimisasutustes, kannab oma olemuselt juhtkonna

hinnangul madalat krediidiriski. Laenud ja nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele ei ole tähtaega ületanud. Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele on Grupi vahendid hoiustatud (keskpang on reitinguta) järgnevalt:

Reitinguklass	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2015	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2014	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2013
Keskpank (Eesti Pank)	199 844	0	199 844	45 427	0	45 427	133 839	0	133 839
AA- kuni AA+	0	0	0	1 899	0	1 899	1 140	0	1 140
A- kuni A+	7 678	15 785	23 463	19 881	14 268	34 149	13 480	1 359	14 839
BBB kuni BBB+	233	0	233	164	0	164	569	0	569
Reitinguta	6 824	137	6 961	2 274	216	2 490	1 815	107	1 922
Kokku (lisa 10)	214 579	15 922	230 501	69 645	14 484	84 129	150 843	1 466	152 309

c) Finantsvõimenduslaenud

LHV Pank annab klientidele võimenduslaene aktsia- või võlaväärtpaberite tagatisel ehk võimaldab finantsvõimendust. Laenu maksimaalne summa sõltub investeerimiskontol hoitavate tagatisvarade turuväärtusest ja LHV Panga poolt määratud üldisest limiidist, milleks on 100 tuhat eurot (või selle ekvivalent välisvaluutas) kliendi kohta. Piirmäär ületavate laenude väljastamine eeldab kliendi poolt tagatiseks pakutava portfelli analüüsi ja otsustus kuulub krediidikomitee pädevusse. LHV Panga poolt tagatisena aktsepteeritavate turukõlblike finantsinstrumentide loetelu ja tagatismäärad on avaldatud LHV Panga kodulehel www.lhv.ee. Võimenduse laenuga seotud risk on maandatud tagatiseks nõutavate finantsinstrumentide väärtuse pideva jälgimise kaudu. Grupp on kehtestanud piisavalt konservatiivsed laenu ja tagatisvarade väärtuse suhte piirmäärad. Tagatisvarade väärtuse langemisel alla kehtestatud piirmäära on LHV Pangal õigus nõuda kliendilt lisatagatise kandmist kontole või teostada ilma kliendi tehingukorralduseta kliendi kontol laenu tagastamist, likvideerides selleks tagatisvara. Detailsem info laenude krediidikaliteedi kohta vt lisa 3.2.2.

Finantsvõimenduse laenude krediidiriski hindamiseks teostatakse stressiteste võimaliku kahju määratlemiseks

tagatisvarade väärtuste muutuste korral ning muude laenude krediidiriski hindamiseks hinnatakse laenusaja maksejõuetuse tekkimise tõenäosust, tagatisega katmata laenu suurust maksejõuetuse tekkimise hetkel ja sellest tulenevat oodatava kahju suurust. Vajadusel otsustatakse täiendava riskikapitali hoidmine krediidiriskide katteks.

LHV Pangal ei olnud seisuga 31.12.2015 ühtegi alla hinnatud finantsvõimenduslaenu (31.12.2014: 18 tuhat eurot; 31.12.2013: 18 tuhat eurot).

d) Ettevõtluslaenud ja arvelduskrediit ettevõtetele

Ettevõtluslaene hinnatakse individuaalselt. Igale kliendile määratakse krediidireiting vahemikus 1-13, kus 1 tähendab madalaimat maksejõuetuse tõenäosust ning 13 viitab maksejõuetusele. Krediidireiting määratakse kliendile finantsseisu ja äririski hinnangu koostamisel. Finantsseisu alusel arvutatakse kliendile finantsreiting, keskendudes ettevõtte varade ja kohustuse struktuurile, kasumlikkusele, rahavoogudele ning prognoositavatele tulemustele. Finantsanalüüsi rõhk on suunatud tulevikku laenuvõtmise järgsele perioodile. Finantsanalüüsiga paralleelselt analüüsitakse ettevõtte äririski,

sh juhtkonda ja omanikke, turuolukorda ja konkurentsi, tegevuse hajutatust ja tegevusajalugu, informatsiooni kvaliteeti ning varasemat maksekäitumist. Konsolideerimisgruppide puhul hinnatakse kogu grupi krediidiriski. Krediidireitingu määrab krediidianalüütik ning selle kinnitab krediidiuht, kuid lõplik riskivõtmine otsustatakse krediidikomitees ühehäälsel otsusel.

Nõuded laenude tagatistele on kehtestatud Grupi krediidipoliitikas ning täpsustatud LHV Panga krediidiriski juhtimise eeskirjas. Eelistatud on tagatised, mille puhul tagatise väärtuse ja kliendi maksejõuetuse riski vahel ei ole tugevat korrelatsiooni. Üldjuhul peab panditud vara olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu lõplik tagasimakse tähtaeg ja tagatisvara turuväärtus peab ületama laenujääki.

Iga kliendi kohta teostatakse peale laenu väljastamist järelmonitooringut tema finantsseisundi kohta vähemalt kord kvartalis. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle kõik kliendihinnangud. Detailsem info laenude krediidikvaliteedi kohta vt lisa 3.2.2. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,6% ettevõtluslaenudest ja arvelduskrediidist ning nendega seotud intressinõuetest (31.12.2014: 0,7%; 31.12.2013: 0,7%)

e) Tagatiseta tarbimislaenud

Kuna tarbimislaenud on homogeensed, siis võimalikud krediidikahjumitest tulenevad allahindlused arvutatakse nende homogeensete laenude ajaloolise maksekäitumise baasil ning allahindlusmäära rakendatakse bilansipäeva portfelliile. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse nõuded homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal alamklassidesse, arvestades klientide maksepraktikat, makseviivituses olnud aega ja kohtutäiturile antud laenude puhul menetluses olnud aega. Eestis on Grupp sõlminud lepingud, milliste puhul tähtpäevaks tasumata tarbimislaenud müüakse – tavaliselt siis, kui nõue on 70 päeva üle tähtaja. Sarnane leping on ettevalmistamisel ka Leedus. Grupeeritud nõuete puhul on allahindluse suurus antud gruppi kuuluvate nõuete jääkväärtuse ning grupi allahindluse protsentuaalse määra korrutis. Raamistik põhineb meetodil, kus leitakse laenu makseviivituse tõenäosus (PD ehk *probability of default*), kahjumäär antud makseviivituse korral (LGD ehk *loss given default*) ning laenu suurus makseviivituse hetkel (EAD ehk *exposure at default*). EAD koosneb siinkohal kahest komponendist, olemasolevast nõude suurusel ning hinnangulisest täiendava limiidi kasutusele võtmise suurusel. Viimase arvutamiseks on mudelisse sisse toodud krediidi ümberarvestamise koefitsient CCF (*credit conversion factor*). Tarbimislaenud jaotatakse iga tootegrupi lõikes töötavateks (alla 90 päeva makseviivituses ja mittetöötavateks (üle 90 päeva makseviivituses ja/või lõpetatud) ja ebatõenäoliselt laekuvateks (esialgne laenugraafik on läbi saanud ja järjepideva 6-kuulise perioodi jooksul ei ole rahavoogusid tekkinud; pettuse

juhtum, jne). Kahjumäärad leitakse ajalooliste maksejõuetuse andmete ja laekumiste tervikliku ajaloo põhjal. Maksejõuetuse määra volatiilsuse ja väheste maksejõuetuste tõttu Leedus rakendatakse PD ja LGD määradele konservatiivset 20% puhvrit. PD ja LGD väärtused uuendatakse vähemalt kord aastas uute ajalooliste andmetega, et portfellis säilitada piisavaid provisjonide tasemeid. Vajadusel kajastatakse finantsseisundi aruandes täiendavad allahindlused. Kui mittetöötavate või ebatõenäoliselt laekuvate laenude sissenõudmise jätkamine ei ole majanduslikult kasulik ega praktiline, hinnatakse laenu lootusetuks ja kantakse maha.

Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 6,3% tarbimislaenudest ja nendega seotud intressinõuetest (31.12.2014: 11,2%; 31.12.2013: 9,4%).

f) Krediitkaardid

LHV Pank väljastab krediitkaarte ning koostöös Tallinna Kaubamajaga Partner krediitkaarte. Sarnaselt tarbimislaenudega rakendatakse krediitkaardi portfelliile krediidskooringu mudelit hindamaks kliendi maksekäitumist. Skooring teostatakse taotluse hetkel ning on üks kriteeriumitest laenu väljastamiseks.

Krediidikahjumitest tulenevad võimalikud allahindlused moodustatakse tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Raamistik baseerub PD, LGD ja EAD näitajatel. EAD koosneb siinkohal kahest komponendist, olemasolevast nõude suurusel ning hinnangulisest täiendava limiidi kasutusele võtmise suurusel. Viimase arvutamiseks on mudelisse sisse toodud krediidi ümberarvestamise koefitsient CCF (*credit conversion factor*). Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 3,1% krediitkaardilaenudest ja nendega seotud nõuetest (31.12.2014: 3,1%; 31.12.2013: 3,6%).

g) Liising

2012. aasta sügisest alustas LHV Pank liisingutoodete pakkumist nii era- kui ka juriidilistele isikutele. Klientide krediidi võime hindamiseks kasutatakse skoorimudeliteid, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest. Sarnaselt teiste homogeensete portfelliidega kajastatakse allahindlused tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,9% liisinguportfelliist (31.12.2014: 0,9%; 31.12.2013: 1,0%).

Leedus pakutakse liisingutooteid nii eraisikutele kui juriidilistele isikutele. Klientide krediidi võimet hinnatakse krediidskooringu mudelite abil, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest.

Liisingu provisjonid arvestatakse järgmisel meetodil: portfelli bilansiline väärtus miinus portfelli nüüdispuhasväärtus. Nüüdispuhasväärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutades sisemist intressimäära, mida korrigeeritakse võimalike kahjude koefitsiendiga. Lisaks homogeenisele allahindlusele hinnatakse osasid probleemseid laene individuaalselt vastavalt nende aluseks olevate varade turuhinnale/kiirmüüghinnale.

Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 3,0% liisinguportfelli (31.12.2014: 4,1%; 31.12.2013: 7,0%).

h) Järelmaks

Grupp pakub Eestis järelmaksu teenust jaemüüjatele läbi oma tütarettevõtte LHV Finance. Klientide krediitvõime hindamiseks kasutatakse skooringumudeleid, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest. Sarnaselt teiste homogeensete portfelliidega kajastatakse allahindlused tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 1,4% järelmaksu portfelli (31.12.2014: 1,6%; 31.12.2013: 1,4%).

Leedus pakub Grupp järelmaksu eraisikutele. Klientide krediitvõime hindamiseks ja allahindluste moodustamiseks kasutatakse samu põhimõtteid, mida Leedus väljastatud tarbimislaenudele. 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 5,3% järelmaksu portfelli (31.12.2014: 4,1%; 31.12.2013: 7,4%).

i) Hüpoteeklaenud

2013. aastal alustas Grupp ainult Tallinna ja Tartu piirkonna klientidele piiratud mahus hüpoteeklaenude väljastamist.

Klientide krediitvõimekust hinnatakse kasutades punktisüsteemi ning maksimaalne laenusumma on kooskõlas Eesti Panga regulatsioonidega. Provisjone arvestatakse tarbimislaenudega samadel põhimõtetel.

31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,5% hüpoteeklaenude portfelli (31.12.2014: 0,0%; 31.12.2013: 0,0%)

3.2.2 Laenud ja nõuded klientidele ja bilansiväliste kohustuste krediitkvaliteet

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2015	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	254 238	572	2 330	257 140	-1 101	-456	255 583
Arvelduskrediit	29 380	0	168	29 548	-114	-15	29 419
Järelmaks	211	0	9	220	-1	-4	215
Finantsvõimenduslaenud	4 733	0	0	4 733	0	0	4 733
Liising	29 245	1 859	20	31 124	-292	5	30 827
Krediitkaardilaenud	118	0	0	118	-5	0	113
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	14 440	0	3 551	17 991	-792	-301	16 898
Järelmaks	40 023	5 368	1 189	46 580	-1 252	-107	45 221
Finantsvõimenduslaenud	2 712	0	0	2 712	0	0	2 712
Liising	5 386	156	2	5 544	-51	-2	5 491
Hüpoteeklaenud	15 395	0	0	15 395	-77	0	15 318
Krediitkaardilaenud	3 451	0	52	3 503	-77	-28	3 398
Arvelduskrediit	69	0	0	69	0	0	69
Kokku (lisa 14)	399 401	7 955	7 321	414 677	-3 762	-918	409 997

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2014	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	201 921	2 475	3 110	207 506	-1 185	-329	205 992
Arvelduskrediit	6 871	0	0	6 871	-27	0	6 844
Järelmaks	64	0	0	64	-1	0	63
Finantsvõimenduslaenud	4 164	0	0	4 164	0	0	4 164
Liising	22 986	1 221	54	24 261	-28	-19	24 214
Krediitkaardilaenud	61	0	0	61	-2	0	59
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	6 666	0	2 804	9 470	-623	-433	8 414
Järelmaks	29 407	3 258	1 023	33 688	-387	-282	33 019
Finantsvõimenduslaenud	5 014	0	18	5 032	0	-18	5 014
Liising	4 255	138	0	4 393	-38	0	4 355
Hüpoteeklaenud	5 980	0	0	5 980	0	0	5 980
Krediitkaardilaenud	2 753	0	145	2 898	-65	-24	2 809
Arvelduskrediit	92	0	0	92	0	0	92
Muud laenud	0	13	0	13	0	0	13
Kokku laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	290 234	7 105	7 154	304 493	-2 355	-1 106	301 032
Tarbimislaenud (lõpetatud äritegevus) (lisa 13)	7 866	0	8 450	16 316	-569	-934	14 813
Kokku	298 100	7 105	15 604	320 809	-2 924	-2 040	315 845

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2013	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	125 067	1 408	2 344	128 819	-639	-231	127 949
Arvelduskrediit	3 918	0	0	3 918	0	0	3 918
Finantsvõimenduslaenud	4 218	0	0	4 218	0	0	4 218
Liising	12 394	2 265	32	14 691	-102	-9	14 580
Hüpoteeklaenud	43	0	0	43	0	0	43
Krediitkaardilaenud	47	0	0	47	-2	0	45
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	13 226	0	10 419	23 645	-1 582	-1 048	21 015
Järelmaks	18 091	3 254	509	21 854	-45	-123	21 686
Finantsvõimenduslaenud	5 721	0	18	5 739	0	-18	5 721
Liising	3 083	196	157	3 436	-3	-2	3 431
Hüpoteeklaenud	1 948	0	0	1 948	0	0	1 948
Krediitkaardilaenud	2 083	0	168	2 251	-54	-27	2 170
Arvelduskrediit	29	0	0	29	0	0	29
Muud laenud	0	15	0	15	0	0	15
Kokku (lisa 14)	189 868	7 138	13 647	210 653	-2 427	-1 458	206 768

Laenu individuaalse allahindluse määramiseks eksisteerivad mitmed tingimused. Grupi sisemine maksejõuetuse definitsioon on kooskõlas üldtunnustatud maksejõuetuse kriteeriumite definitsiooniga, nagu makseviivitus üle 90 päeva ükskõik millise

materiaalse laenukohustuse puhul; makseraskuste tõttu restruktureeritud nõue; spetsiifiline krediitmuudatus, mis on tingitud olulisest krediitkvaliteedi langusest peale reitingu andmist; võlgniku olulised finantsraskused või tõenäoline pankrotimenetus; jne.

Riskianalüüsi protsess Grupis hõlmab regulaarselt stressitestide ja sensitiivsusanalüüside läbi viimist tulenevalt krediidiriskist ja selle komponentidest (näiteks laenu makseviivituse tõenäosus (PD), kahjumäär antud makseviivituse korral (LGD)). Üldprovisjonide krediidikahjude hindamisel lähtutakse ajaloolisest kahjumäärast ja krediidiklassist. Grupp on läbi viinud

stressitestid lähtuvalt olukorrast, kus nii PD ja LGD hinnangud tõusevad 10% (näiteks 1,0% pealt 1,1% peale). Stressitestide kogumõju allahindlustele on toodud järgnevas tabelis. Tabel sisaldab laene, millele on moodustatud üldprovisjon (välja arvatud finantsvõimenduslaenud) ning oluline saldo ja potentsiaalne mõju.

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2015 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2015	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtuluslaenu (sh ettevõtete arvelduskrediit)	286 688	-1 936	-379
Liising	31 124	-356	-59
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	17 991	-1 308	-215
Järelmaks	46 580	-1 534	-175
Hüpoteeklaenu	15 395	-93	-16
Liising	5 544	-64	-11
Krediitkaardilaenu	3 503	-128	-23
Kokku	406 825	-5 419	-878

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2014 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2014	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtuluslaenu (sh ettevõtete arvelduskrediit)	214 377	-1 865	-351
Liising	24 261	-57	-10
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	9 470	-1 278	-222
Järelmaks	33 688	-809	-140
Liising	4 393	-46	-8
Krediitkaardilaenu	2 898	-108	-19
Kokku	289 087	-4 163	-750

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2013 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2013	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtuluslaenu	128 819	-993	-123
Liising	14 691	-326	-215
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	23 645	-2 996	-366
Järelmaks	21 854	-1 347	-1 179
Liising	3 436	-41	-36
Krediitkaardilaenu	2 251	-97	-16
Kokku	194 696	-5 800	-1 935

Ettevõtuluslaenu maksejõuetuse tõenäosuse hindamiseks mõeldud reitinguskaala koosneb kokku 13st krediidireitingust, kus 1 tähistab madalaimat ja 13 kõige kõrgeimat krediidiriski. Reitingud 1 ja 2 omistatakse ainult reitinguagentuuride Fitch,

Moody's ja Standard & Poor's keskmise reitingu põhjal, Grupi finantsanalüüs viiakse läbi lähtuvalt vajadusest. Seega omistatakse reitingud 1 ja 2 ainult rahvusvahelistele ettevõtetele ja organisatsioonidele ning omavalitsustele ja riikidele, mille maksesuutlikkust on reitinguagentuurid oma investeerimisjärgu

reitinguga kinnitanud. Reitinguagentuuride hinnangul põhinevad osaliselt ka reitinguklassid 3 kuni 13, ehkki selles kategoorias on peamiselt rahvusvahelise reitinguta Eesti ettevõtted.

Ettevõtluslaenu sisemiste reitingute jaotus:

- 1 – minimaalne krediidirisk. Reiting määratakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, reitinguagentuuride poolt omistatud reitingute keskmine peab vastama vähemalt väärtusele AAA (Moody's Aaa).
- 2 – minimaalne krediidirisk. Reiting määratakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, reitinguagentuuride poolt omistatud reitingute keskmine peab vastama vähemalt väärtusele AA+ (Moody's Aa1).
- 3 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele AA- (Moody's Aa3).
- 4 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele A- (Moody's A3).
- 5 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB+ (Moody's Baa1).
- 6 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB (Moody's Baa2).

- 7 – keskmine krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB- (Moody's Baa3).
- 8 – keskmine krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB (Moody's Ba2).
- 9 – kõrgendatud krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB- (Moody's Ba3).
- 10 – kõrge krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B+ (Moody's B1).
- 11 – kõrge krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B- (Moody's B3).
- 12 – mitterahuldav reiting. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Krediidianalüütik hindab ettevõtte finantspositsiooni piisavalt nõrgaks, mis viitab väga kõrgele maksejõuetuse tõenäosusele. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele C (Moody's Caa3).
- 13 – ettevõtte on maksejõuetu.

**Ettevõtluslaenu ja ettevõtete
arvelduskrediidi jaotus sisemise
reitingu järgi 31.12.2015**

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 041	0	0	1 041
5 madal krediidirisk	3 460	0	0	3 460
6 madal krediidirisk	44 205	0	0	44 205
7 keskmine krediidirisk	83 089	0	0	83 089
8 keskmine krediidirisk	58 680	0	0	58 680
9 kõrgendatud krediidirisk	69 775	0	0	69 775
10 kõrge krediidirisk	15 736	0	0	15 736
11 kõrge krediidirisk	6 825	0	0	6 825
12 mitterahuldav reiting	751	3	0	754
13 maksejõuetu	56	569	2 498	3 123
Kokku	283 618	572	2 498	286 688

Ettevõtluslaenude ja ettevõtete arvelduskrediidi jaotus sisemise reitingu järgi 31.12.2014	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 149	0	0	1 149
5 madal krediidirisk	1 029	0	0	1 029
6 madal krediidirisk	32 916	158	0	33 074
7 keskmine krediidirisk	48 667	0	0	48 667
8 keskmine krediidirisk	57 043	0	0	57 043
9 kõrgendatud krediidirisk	42 297	0	0	42 297
10 kõrge krediidirisk	18 236	146	0	18 382
11 kõrge krediidirisk	6 293	0	0	6 293
12 mitterahuldav reiting	1 127	1 561	2 926	5 614
13 maksejõuetu	35	610	184	829
Kokku	208 792	2 475	3 110	214 377

Ettevõtluslaenude ja ettevõtete arvelduskrediidi jaotus sisemise reitingu järgi 31.12.2013	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 139	0	0	1 139
5 madal krediidirisk	350	0	0	350
6 madal krediidirisk	8 679	0	0	8 679
7 keskmine krediidirisk	35 910	215	0	36 125
8 keskmine krediidirisk	41 953	0	0	41 953
9 kõrgendatud krediidirisk	20 463	121	0	20 584
10 kõrge krediidirisk	15 205	0	0	15 205
11 kõrge krediidirisk	5 286	0	0	5 286
12 mitterahuldav reiting	0	871	2 344	3 215
13 maksejõuetu	0	201	0	201
Kokku	128 985	1 408	2 344	132 737

Grupp hindab laenu mittetöötavaks ja hindab alla, kui laenumakseid ei ole tähtajaks tasutud ja/või eeldatav tagatise realiseerimisest saadav rahavoog ei kata laenu põhiosa jääki ega intressimakseid. Grupp hindab neid laene individuaalselt. Individuaalse hindamise puhul on allahindluse suuruseks nõude bilansilise väärtuse ning sisemise intressimääraga diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. 2015. aastal tegi Grupp ettevõtluslaenudele allahindlusi kogusummas 424 tuhat eurot (2014: 671 tuhat eurot; 2013: 858 tuhat eurot).

Reitingute 10-13 laenuklentide osas toimub sagedasem monitoorimine, mille käigus hinnatakse laenusaaaja maksevõimet. Maksekäitumise halvenemise korral hinnatakse individuaalprovisjoni teostamise vajadust muuhulgas ka laenu tagatist arvesse võttes, mistõttu osad laenud ei ole individuaalselt alla hinnatud. Nendele laenudele rakendatakse üldprovisjoni reitingupõhist määra.

Lisaks väljastatud laenudele on sõlmitud ja allkirjastatud laenulepinguid, mille osas väljastamata laenulimiit oli 31.12.2015 seisuga 118 696 tuhat eurot (31.12.2014: 74 086 tuhat eurot; 31.12.2013: 44 707 tuhat eurot), vt ka lisa 24.

Järgnevas tabelis on välja toodud ettevõtluslaenude väljastamata osad ja finantsgarantiide limiidid. Bilansiväliste kohustustele ei ole moodustatud eraldi, kuna tagatiste väärtus ületab võimalikku maksimaalselt kohustust. Lisaks sellele on Grupp seisuga 31.12.2015 võtnud kohustuse väljastada eraisikutele hüpoteeklaene, järelmaksu, tarbimislaenu, arvelduskrediiti ja krediitkaardi laene kokku summas 27 564 tuhat eurot (31.12.2014: 12 994 tuhat eurot; 31.12.2013: 12 078 tuhat eurot). Kõik eraisikutele pakutavad valmisolekulaenud on saanud vähemalt "Hea" sisemise reiting iga vaadeldava aruandeperioodi lõpus.

Bilansivälise kohustuste krediitkvaliteet (väljastamata valmisolekulaenuvõttevõtetele ja finantsgarantiid)

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
4 madal krediidirisk	0	0	2 129
5 madal krediidirisk	722	5 055	2 950
6 madal krediidirisk	10 896	5 344	9 581
7 keskmine krediidirisk	31 133	18 384	9 537
8 keskmine krediidirisk	47 669	27 763	5 486
9 kõrgendatud krediidirisk	5 959	6 366	3 887
10 kõrge krediidirisk	122	1 003	10
12 mitterahuldav reiting	0	76	580
Kokku (lisa 24)	96 501	63 991	34 160

Sisemiste reitingute jaotus muude laenuvõtete osas:

- Suurepärane – aktsia- või võlaväärtpaberi tagatisel väljastatud finantsvõimenduslaenuvõtte ning väga madala äririskiga laenuvõtte.
- Väga hea – keskmisest madalama äririskiga laenuvõtte, millel ei ole ühtegi makset üle tähtaja.
- Hea – keskmisest madalama äririskiga laenuvõtte, mis on kuni 30 päeva makseviivituses olnud.

- Rahuldav – keskmise äririskiga laenuvõtte, mis on kuni 60 päeva makseviivituses olnud.
- Kahtlane või nõrk – suure äririskiga laenuvõtte, mis on üle 60 päeva makseviivituses olnud ja kohtutäituri menetluses olev portfelli.

Järgnevatel tabelitel ei kajastu muud laenuvõtte erisikutele seisuga 31.12.2014 summas 13 tuhat eurot (31.12.2013: 15 tuhat), mis olid tähtaja ületanud, kuid mitte alla hinnatud.

Seisuga 31.12.2015	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Tarbimis- laenuvõtte	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	7 445	0	0	0	0	0	0	7 445
Hea ja väga hea	0	3 569	34 631	14 440	40 234	69	15 395	108 338
Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud								
Hea	0	0	1 798	0	4 181	0	0	5 979
Rahuldav	0	0	188	0	1 018	0	0	1 206
Kahtlane või nõrk	0	0	29	0	169	0	0	198
Individuaalselt allahinnatud								
Kahtlane või nõrk	0	52	22	3 551	1 198	0	0	4 823
Kokku	7 445	3 621	36 668	17 991	46 800	69	15 395	127 989

Seisuga 31.12.2014	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Tarbimis- laenuvõtte	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Kokku	Lõpetatud äritegevus
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud									
Suurepärane	9 178	0	0	0	0	0	0	9 178	0
Hea ja väga hea	0	2 814	27 241	6 666	29 471	92	5 980	72 264	7 866
Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud									
Hea	0	0	978	0	2 277	0	0	3 255	0
Rahuldav	0	0	218	0	657	0	0	875	0
Kahtlane või nõrk	0	0	163	0	324	0	0	487	0
Individuaalselt allahinnatud									
Kahtlane või nõrk	18	145	54	2 804	1 023	0	0	4 044	8 450
Kokku	9 196	2 959	28 654	9 470	33 752	92	5 980	90 103	16 316

Seisuga 31.12.2013	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Tarbimis- laenuvõtte	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	9 939	0	0	0	0	0	0	9 939
Hea ja väga hea	0	2 130	15 477	18 091	29	1 991	13 226	50 944

Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud

Hea	0	0	2 184	2 521	0	0	0	4 705
Rahuldav	0	0	236	593	0	0	0	829
Kahtlane või nõrk	0	0	41	140	0	0	0	181

Individuaalselt allahinnatud

Kahtlane või nõrk	18	168	189	509	0	0	10 419	11 303
Kokku	9 957	2 298	18 127	21 854	29	1 991	23 645	77 901

Järgnevas tabelis on kajastatud laenude ja ettemaksete tagatiste info klientidele tagatise liigi ja õiglase väärtuse alusel. Alatatatud osa on kajastatud real "Tagatiseta".

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2015	Ettevõtulus-laenu ja arveldus-krediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	7 445	0	0	0	0	7 445
Noteerimata väärtpaberid	55 984	0	0	0	0	0	55 984
Hüpoteek	165 548	0	0	0	0	15 464	181 012
Kredex ja MES käendused	12 271	0	0	0	0	0	12 271
Nõudeõiguse pant	5 746	0	0	0	0	0	5 746
Hoiuse pant	4 534	0	0	0	0	0	4 534
Liisitud vara	0	0	0	36 668	46 800	0	83 468
Muud	8 362	0	0	0	0	0	8 362
Tagatiseta	34 243	0	21 612	0	0	0	55 855
Kokku	286 688	7 445	21 612	36 668	46 800	15 464	414 677

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2014	Ettevõtulus-laenu ja arveldus-krediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	9 196	0	0	0	0	9 196
Noteerimata väärtpaberid	29 179	0	0	0	0	0	29 179
Hüpoteek	115 412	0	0	0	0	6 085	121 497
Kredex ja MES käendused	13 839	0	0	0	0	0	13 839
Nõudeõiguse pant	26 712	0	0	0	0	0	26 712
Hoiuse pant	3 338	0	0	0	0	0	3 338
Liisitud vara	0	0	0	28 654	33 752	0	62 406
Muud	8 825	0	0	0	0	0	8 825
Tagatiseta	17 072	0	12 429	0	0	0	29 501
Kokku	214 377	9 196	12 429	28 654	33 752	6 085	304 493

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2013	Ettevõtulus-laenu ja arveldus-krediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	9 939	0	0	0	0	9 939
Noteerimata väärtpaberid	8 997	0	0	0	0	0	8 997
Hüpoteek	79 533	0	0	0	0	2 035	81 568
Kredex ja MES käendused	8 882	0	0	0	0	0	8 882
Nõudeõiguse pant	7 283	0	0	0	0	0	7 283
Hoiuse pant	4 104	0	0	0	0	0	4 104
Liisitud vara	0	0	0	18 127	21 854	0	39 981
Muud	6 406	0	0	0	0	0	6 406
Tagatiseta	17 532	18	25 943	0	0	0	43 493
Kokku	132 737	9 957	25 943	18 127	21 854	2 035	210 653

Tagatiseta laenude hulgas kajastuvad 2015. ja 2014. aastal krediitkaardilaenud ja Leedu tarbimislaenud ning 2013. aastal eelnevale lisaks ka Soome tarbimislaenud. Viimased on 2014. aastal tabelist välja võetud kui lõpetatud tegevusvaldkond, kuid ka 2014. aastal olid need laenud tagatiseta. Tagatiseta ettevõtluslaenud on väljastatud riigisektorile.

Finantsvõimenduslaenude tagatise monitooritakse igapäevaselt ning kui tagatise väärtus langeb, viiakse kohe läbi vajalikud meetmed krediitkajude vältimiseks. Seisuga 31.12.2015 on kõik võimendus- ning repolaenud ületatud (2014: alatagatud võimenduslaen 18 tuhat eurot; 2013: alatagatud võimenduslaen 18 tuhat eurot). Tarbimis- ja krediitkaardilaenud on väljastatud tagatiseta ning riski maandamiseks toimub regulaarne klientide

maksekäitumise monitoorimine. Liisingud, järelmaksulaenud, hüpoteeklaenud ning eraisikute arvelduskrediit on kõik ületatud. Liisingute, järelmaksulaenude, hüpoteeklaenude ja arvelduskrediidi osas eraisikutele monitoorib Grupp regulaarselt võlgnevuses kliente.

Alatagatud ettevõtluslaenude osas tuleb arvesse võtta, et Grupp on teatud tagatiste (isiklikud käendused, kommertsandid) turuväärtust hinnanud konservatiivselt. Alatagatud laenud on peamiselt kõrgema riskiga, mille osas teostab Grupi krediitkomitee võimalike krediitkajude maandamiseks igakuist monitoorimist. Alatagatud laenude hulgas on üle 90 päeva võlas lepinguid kogusummas 2 211 tuhat (2014: 602 tuhat) eurot, mille tagatiste väärtus on 1 926 tuhat (2014: 543 tuhat) eurot.

	Ületatud laenud		Alatagatud laenud	
	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus
Ettevõtluslaenud ja ettevõtete arvelduskrediidid				
Seisuga 31.12.2015	223 903	766 558	62 785	28 542
Seisuga 31.12.2014	164 587	311 982	49 790	31 543
Seisuga 31.12.2013	99 887	212 692	34 169	16 636

Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud laenude struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale (laenud, millel bilansipäeva seisuga on tasumata kas intressimakse või põhiosa makse, jaotatakse kategooriatesse vastavalt nõuete jääkidele varaseima graafikujärgse maksega võlgnevuses oldud aja järgi):

Seisuga 31.12.2015	Ettevõtlus-laenud (sh arveldus-laenud)	Finants-võimendus	Krediit-kaardid	Liising	Järel-maks	Tarbimis-laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	3	0	0	1 798	4 181	0	5 982
31-60 päeva	49	0	0	188	1 018	0	1 255
61-90 päeva	7	0	0	1	169	0	177
91-180 päeva	170	0	0	28	0	0	198
181-360 päeva	343	0	0	0	0	0	343
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	572	0	0	2 015	5 368	0	7 955

Seisuga 31.12.2014	Ettevõtlus-laenud (sh arveldus-laenud)	Finants-võimendus	Krediit-kaardid	Liising	Järel-maks	Tarbimis-laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	412	0	0	978	2 277	0	3 667
31-60 päeva	55	0	0	218	657	0	930
61-90 päeva	2 008	0	0	163	324	0	2 495
91-180 päeva	0	0	0	0	0	0	0
181-360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	2 475	0	0	1 359	3 258	0	7 092

Seisuga 31.12.2013	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järelmaks	Tarbimis- laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	639	0	0	2 184	2 520	0	5 343
31-60 päeva	0	0	0	236	593	0	829
61-90 päeva	769	0	0	41	141	0	951
91-180 päeva	0	0	0	0	0	0	0
181-360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	1 408	0	0	2 461	3 254	0	7 123

Individuaalselt allahinnatud laenude struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale (laenud, millel bilansipäeva seisuga on tasumata kas intressimakse või põhiosa makse, jaotatakse kategooriatesse vastavalt nõuete jääkidele varaseima graafikujärgse maksega võlgnevuses oldud aja järgi):

Seisuga 31.12.2015	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Tarbimis- laenud	Kokku
Makseid ei ole üle tähtaja	0	0	0	0	55	73	128
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	0	0	0	7	78	1 766	1 851
31-60 päeva	0	0	0	0	109	580	689
61-90 päeva	353	0	1	11	113	235	713
91-180 päeva	0	0	13	0	290	314	617
181-360 päeva	2 038	0	18	4	452	446	2 958
üle 360 päeva	107	0	20	0	101	137	365
Kokku	2 498	0	52	22	1 198	3 551	7 321

Seisuga 31.12.2014	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Tarbimis- laenud	Kokku	Lõpetatud tegevus
Makseid ei ole üle tähtaja	2 432	0	0	0	0	0	2 432	0
Tähtaja ületanud nõuded								
1-30 päeva	0	0	75	0	0	1 021	1 096	3 810
31-60 päeva	0	0	15	0	0	322	337	1 518
61-90 päeva	0	0	6	0	41	213	260	594
91-180 päeva	570	0	13	19	175	362	1 139	1 220
181-360 päeva	108	0	18	2	431	400	959	1 308
üle 360 päeva	0	18	18	33	376	486	931	0
Kokku	3 110	18	145	54	1 023	2 804	7 154	8 450

Seisuga 31.12.2013	Ettevõtlus- laenu	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järeilmaks	Tarbimis- laenu	Kokku
Makseid ei ole üle tähtaja	2 344	0	0	0	0	0	2 344
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	0	0	81	0	0	4 683	4 764
31-60 päeva	0	0	18	0	0	1 941	1 959
61-90 päeva	0	0	8	0	0	646	654
91-180 päeva	0	0	61	44	162	1 381	1 648
181-360 päeva	0	0	0	96	184	1 396	1 676
üle 360 päeva	0	18	0	49	163	372	602
Kokku	2 344	18	168	189	509	10 419	13 647

Muude nõuete krediitkvaliteet	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Allahindlusvajadusest ja tähtaega mitte ületanud nõuded	1 735	1 365	1 405
Tähtaja ületanud nõuded (mitte alla hinnatud)	291	201	102
sh nõuded eraisikutele	252	34	17
sh nõuded juriidilistele isikutele	39	167	85
Kokku (lisa 15)	2 026	1 566	1 507

Seisuga 29. veebruar 2016 on laekumata muud nõuded summas 15 tuhat eurot, varasemate aastate jooksul ei ole Grupp nõudeid maha kandnud. Muud finantsvarad (vt lisa 16) summas 940 (31.12.2014: 783; 31.12.2013: 650) tuhat eurot on Balti börside garantiideposiidid Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtpaberitehingute tagamiseks ning VISA ja MasterCard deposiidid krediitkaarditehingute tagamiseks. Grupp hindab vastaspoolte krediidiriski väga madalaks.

3.3 Tururisk

Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest intressitoodete, valuuta- ja aktsiaturgudel ning laenugevusest ja finantseerimisallikate kaasamisest. Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida valuutakursside, väärtpaberite hindade või intressimäärade ebasoodsatest muutustest. Potentsiaalsete kahjude hindamiseks kasutatakse sisemist hinnangut. Tururiskide maandamiseks on kehtestatud konservatiivsed kauplemisportfelli ja välisvaluuta netopositsiooni limiidid.

LHV Varahaldus investeerib suurema osa vabadest vahenditest enda poolt juhitud pensionifondide osakutesse. Tururiski jälgimisega tegeleb LHV Varahalduse juhatus.

3.3.1 Valuutarisk

Valuutarisk võib tekkida seoses välisvaluutas denomineeritud väärtpaberite omandamisega või välisvaluutas nõuete ja kohustuste tekkimisel klientide vastu. LHV Panga Treasury vastutab igapäevaselt välisvaluutade avatud netopositsioonide jälgimise eest. Grupi välisvaluuta riskimaandamine on kirjeldatud riskipoliitikas, kehtestatud limiitidega ning sise-eeskirjadega. Ettepanekud välisvaluutade avatud neto-positsioonide sisemistele limiitidele teeb riskikontrolli üksus ja Treasury ning limiidid kinnitatakse riski ja kapitali komitee poolt. Komitee poolt seatakse maksimaalne euro ekvivalendi nominaalne limiit

suhetatuna Grupi neto-omavahenditesse. Individuaalsele valuutale määratud limiidid on kooskõlas Eesti Panga poolt antud juhustega. Kui riskile avatud positsioon ületab Komitee poolt kehtestatud limiite, rakendatakse koheselt meetmed selliste positsioonide sulgemiseks või vähendamiseks (maandatakse risk vastavate instrumentidega, nt valuutafoward, valuutafutuur).

Teostatud on tundlikkuse analüüs valuutariskile avatud positsioonidest tulenevate põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta koondkasumile juhul, kui kõik muud muutujad on konstantsed.

Mõju koondkasumile	2015	2014	2013
USD kurss +/- 10%	+/-4	+/-0	+/-4
SEK kurss +/- 10%	+/-1	+/-0	+/-1
GBP kurss +/- 10%	+/-1	+/-0	+/-0
CHF kurss +/- 10%	+/- 1	+/-0	+/-0

Avatud valuutapositsioonid

Järgnevad tabelid annavad ülevaate valuutade avatud positsioonist tulenevast riskist. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud euro ekvivalendis vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile.

Finantsseisundi aruandes õiglasest väärtuses kajastatud tuletisinstrumentid on kajastatud bilansiväliste varade/kohustuste hulgas lepingulistest summades. Grupi avatus valuutariskile ja finantsvarade ning -kohustuste mahud bilansipäeval ei erine oluliselt aasta jooksul esinenud keskmisest positsioonist. Valuutariski kandvate varade koosseis ei ole esitatud

valuutafutuuere nende õiglasest väärtuses, mis käesolevas tabelis on näidatud bilansiväliste varade/kohustuste hulgas lepingulistest summades, samuti ei kajastu tabelis valuutariski mittekanvad varad (põhivarad), kohustused (eraldised) ja omakapital.

31.12.2015	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kanvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	218 849	1 638	1 101	587	7 338	988	230 501
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	71 894	0	0	1	38 213	8	110 116
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	408 804	0	0	79	1 070	44	409 997
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 945	0	0	0	81	0	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	233	0	0	0	707	0	940
Valuutariski kanvad varad kokku	701 725	1 638	1 101	667	47 409	1 040	753 580
Valuutariski kanvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	579 117	1 605	2 549	353	48 279	857	632 760
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	89	0	0	0	0	0	89
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	4 015	45	2 902	308	9 219	799	17 288
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	0	0	0	0	0	30 900
Valuutariski kanvad kohustused kokku	614 121	1 650	5 451	661	57 498	1 656	681 037
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	0	0	4 360	0	10 127	0	14 487
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	14 487	0	0	0	0	0	14 487
Avatud valuutaposisioon	73 117	-12	10	6	38	-616	72 543
31.12.2014	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kanvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	79 917	826	576	538	1 507	765	84 129
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	102 888	2 970	0	2	43 664	1	149 525
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	271 057	29 019	6	19	915	16	301 032
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 390	174	0	0	2	0	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	149	0	0	0	634	0	783
Valuutariski kanvad varad kokku	455 401	32 989	582	559	46 722	782	537 035
Valuutariski kanvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	416 865	808	275	521	55 866	678	475 013
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	302	0	0	0	0	0	302
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	785	2 025	305	35	133	314	3 597
Allutatud kohustused (lisa 21)	16 650	0	0	0	0	0	16 650
Valuutariski kanvad kohustused kokku	434 602	2 833	580	556	55 999	992	495 562
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	33 608	0	0	0	9 275	0	42 883
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	9 275	33 608	0	0	0	0	42 883
Avatud valuutaposisioon	45 132	-3 452	2	3	-2	-210	41 473

31.12.2013	EUR	CHF	LVL	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	140 416	1 703	410	313	7 784	1 683	152 309
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	48 280	4	0	1	319	1	48 605
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	179 493	26 224	295	15	708	33	206 768
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 293	213	0	0	1	0	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	92	0	0	0	558	0	650
Valuutariski kandvad varad kokku	369 574	28 144	705	329	9 370	1 717	409 839
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	343 573	685	841	332	9 333	1 617	356 381
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	433	0	0	0	0	0	433
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	1 934	3 302	9	10	73	34	5 362
Allutatud kohustused (lisa 21)	19 635	0	0	0	0	0	19 635
Valuutariski kandvad kohustused kokku	365 575	3 987	850	342	9 406	1 651	381 811
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistest summades	25 003	0	0	0	0	0	25 003
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistest summades	0	25 003	0	0	0	0	25 003
Avatud valuutapositsioon	29 002	-846	-145	-13	-36	66	28 028

3.3.2 Hinnarisk

Hinnariski kandvateks finantsinstrumentideks on Grupi kauplemisportfelli ja investeerimisportfelli väärtpaberid (vt lisa 11, 12). Grupis on kehtestatud liimid kauplemisportfelli suurusele ning määratud krediidi kvaliteedi reitingud investeerimisportfelli võlakirjadele. Limiitidest kinni pidamist kontrollib riskijuhtimise üksus.

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on AS-i LHV Varahaldus kui fondivalitseja kohustuslik osalus igas tema hallatavas kohustuslikus pensionifondis minimaalselt 1% osakute arvust. Fondide osakute NAV-i muutuste ajaloolise liikumise ja volatiilsuse põhjal peaksid hinnamuutused jääma +/- 10% piiresse järgmise 12-kuuse perioodi jooksul ning kõige tõenäolisem on muutus +/- 5%, mille mõju kasumiaruandele on kajastatud tabelis allpool.

LHV Varahaldus hoiustab ülejäänud aktivad eurodes, likviidselt ning ilma investeerimisriski võtmata.

AS LHV Pank ei hoia oma positsioonis märkimisväärses ulatuses aktsiaid ja fondiosakuid (vt lisa 12), mille tõttu tundlikkus nende positsioonide turuväärtuse muutusele on marginaalne. Panga turuhinnas kajastatav võlakirjaportfell on lühiajaline ja kvaliteetne, mistõttu ligikaudne turu riskipreemiate muutumise mõju portfelli turuväärtusele on vastavalt teostatud stressitestidele 1,0% (2014: 0,9%; 2013: 0,7%).

Grupi suurima üksuse AS LHV Pank riskipositsioonide tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta netokasumile (tuhandetes eurodes):

Mõju kasumiaruandele	2015	2014	2013
Aktsiad ja fondiosakud +/-10%	+/-2	+/-2	+/-2
Kohustuslikud pensionifondi osakud +/- 5%	+/-317	+/-279	+/-211
Võlakirjad (FVTPL) +/-1,0% (+/-0,9%; +/-0,7%)	+/-995	+/-1 235	+/-204
Mõju muu koondkasumile	2015	2014	2013
Võlakirjad (AFS) +/-1,0% (+/-0,9%; +/-0,7%)	+/-35	+/-38	+/-83

3.3.3 Intressimäära risk

Intressimäära risk avaldub bilansiliste ja bilansiväliste varade, kohustuste ja tuletisinstrumentide omavahelises mittevastavuses seoses intressimäärade ümberhindamise perioodide, mahtude või intressimäärade. Grupi intressimäära riski juhtimine baseerub riskipoliitikal, limiitidel ja sise-eeskirjadel, mille eesmärgiks on tuvastada kõik olulised intressimäära riski tekkimise võimalused ja hoida tasakaalukat riskivõtmist. Intressimäära riski mõõdetakse mitmete stsenaariumianalüüside põhjal teostatud intressitulu arvutustega ning võrreldes saadud tulemuste erinevusi. Põhiliselt mõõdetakse intressiriski kahe stsenaariumiga – intressimäärade tõusmisest või langusest tekkiv mõju Grupi neto intressitulule järgmisel 12 kuul. Intressimäärade riski juhtimiseks on määratud sisemised liimid AS LHV Panga riski ja kapitali komitee poolt ning operatiivne riskijuhtimine on Treasury vastutusalal.

Intressimäära riski jälgimise, mõõtmise ja juhtimise eesmärk on hinnata Grupi intressikandvate toodete kasumlikkust, prognoosida intressitulusi ning sätestada piirid riski juhtimiseks ennetamaks tulude olulist vähenemist riskide limiteerimise kaudu kahes perspektiivis:

- rahavoo intressirisk, kus limiteeritakse aastase neto intressitulu muutus 1% turu intressimuutuse korral võrreldes hinnanguliste tegelike tuludega tulenevalt hetke bilansi instrumentide tähtaja struktuurist;
- õiglase väärtuse intressirisk, kus limiteeritakse Grupi majandusliku väärtuse muutus 1% turu intressimäärade muutuse korral (varade ja kohustuste õiglase väärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimise teel turu intressimääradega).

Eeldatakse, et varade ja hoiuste bilansilised väärtused ning marginaalid jäävad ajas konstantseks. 2015. aastal hoiuste intressimäärad ei muutunud ning püsisid tasemetel kuni 1,0% (kuni 1,0 % aastatel 2014 ja 2013).

Antud finantsvõimenduslaenude intressimäärasid muudetakse maksimaalselt kord kuus vastavalt turu intressimäärade liikumisele. 2015. aastal oli saadud sihtotstarbeliste laenude intressimäär 1,4% (2014: 1,4% 2013: 1,5%). 2012. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 7,25% (2013: 7,27%) ja 2014. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 7,44% ning 2015. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 6,5%. Lepinguliste intressimäärade osas on informatsioon toodud lisas 21.

Seisuga 31.12.2015 on teostatud stresstestid Grupi suurima intressitundlikkusega üksusele AS LHV Pank. 1 protsendipunkti

turust intressimäärade tõusu mõju panga aastasele neto intressitulule ja kasumile oli 31.12.2015 seisuga +4 003 tuhat eurot (2014: +2 114 tuhat eurot; 2013: +1 841 tuhat eurot). Samal ajal mõjutaks 1 protsendipunkti intressimäärade langus panga aastast neto intressitulu (kasumit) -2 361 tuhande euro võrra (2014: -1 766 tuhande euro võrra; 2013: -860 tuhande euro võrra). 1 protsendipunkti turu intressimäärade tõusu mõju panga majanduslikule väärtusele ehk omakapitalile oli +463 tuhat eurot (2014: +3 318 tuhat eurot; 2013: EUR +3 117 tuhat eurot). 1 protsendipunkti langus turu intressimäärades mõjutaks panga majanduslikku väärtust (omakapitali) -655 tuhande euro võrra (2014: -1 452 tuhande euro võrra; 2013: EUR -644 tuhande euro võrra). Mõju Panga majanduslikule väärtusele on positiivne, kuivõrd Pank on peamiselt investeerinud lühiajalistesse aktivatesse ja tulenevalt nõudmiseni kohustuste käitumuslikust pikemaajalisest iseloomust on keskmine intressiteenivate varade kestvus lühem kui intressikandvate kohustuste keskmine kestus.

Grupi intressiteenivate varade ja intressikandvate kohustuste struktuur intressi ümber hindamise tähtaja järgi on esitatud järgnevates tabelites nõuete ja kohustuste põhisummades. Finantsvõimenduslaenu käsitletakse kui kuu-ajalist toodet järgmise intressimäära fikseerimise tähtajani.

Nõudmiseni hoiused on jaotatud kaheks: likviidsuskontod kestusega 3-12 kuud ja ülejäänud nõudmiseni hoiused kestusega 2 aastat tulenevalt nende käitumuslikust iseloomust. Nõudmiseni hoiuse intress ei ole turumäärade kõikumise suhtes tundlik. Tuletistehingute tasemed turul annavad alust eeldada, et järgmise 2 aasta jooksul ei muutu turul drastiliselt ka tähtajaliste hoiuste intressimäärad, mille tõttu võiks nõudmiseni hoiustest olulises ulatuses raha liikuda tähtajalistele hoiustele.

31.12.2015	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	0	0	0	230 501	0	0	230 501
Finantsvarad õiglasel väärtusel (võlakirjad) (lisa 11, 12)	27 023	60 281	11 246	2 792	101 342	2 073	0	103 415
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	191 923	171 828	45 810	3 412	412 973	1 704	-4 680	409 997
Kokku	449 447	232 109	57 056	6 204	744 816	3 777	-4 680	743 913
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	54 032	208 943	367 190	1 824	631 989	780	0	632 769
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	0	0	30 900	30 900	205	0	31 105
Kokku	54 032	208 943	367 190	32 724	662 889	985	0	663 874
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	395 414	23 167	-310 134	-26 520	81 927			

31.12.2014	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	84 129	0	0	0	84 129	0	0	84 129
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	72 562	55 921	8 729	2 792	140 004	3 414	0	143 418
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	93 314	146 805	59 081	3 827	303 027	1 466	-3 461	301 032
Kokku	250 005	202 726	67 810	6 619	527 160	4 880	-3 461	528 579
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenu (lisa 18)	72 044	180 589	219 525	2 269	474 427	586	0	475 013
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	750	0	15 900	16 650	38	0	16 688
Kokku	72 044	181 339	219 525	18 169	491 077	624	0	491 701
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	177 961	21 387	-151 715	-11 550	36 083			

31.12.2013	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	152 309	0	0	0	152 309	0	0	152 309
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	30 169	7 084	4 653	354	42 260	1 669	0	43 929
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	50 846	86 360	62 204	8 148	207 558	3 095	-3 885	206 768
Kokku	233 324	93 444	66 857	8 502	402 127	4 764	-3 885	403 006
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenu (lisa 18)	93 080	144 946	116 574	1 214	355 814	567	0	356 381
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	0	19 635	0	19 635	81	0	19 716
Kokku	93 080	144 946	136 209	1 214	375 449	648	0	376 097
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	140 244	-51 502	-69 352	7 288	26 678			

* 2015. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 6,5%. 2014. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 7,25%.

2012. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 8 aastat. Intressimäära muudetakse iga-aastaselt pärast kolme aasta möödumist. Vaata ka lisa 21.

3.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud Grupi maksevõimega lepinguliste kohustuste õigeaegseks täitmiseks ning see tuleneb erinevustest varade ja kohustuste tähtaegade vahel. Grupi likviidsusjuhtimine ja strateegia baseerub riskipoliitikal, mis sisaldab mitmeid likviidsusrisi meetmeid, kehtestab liimidid ning sise-eeskirjad. Vastavalt Grupi riskipoliitikale on võetud likviidsusjuhtimises konservatiivne lähenemine. Likviidsusrisi juhtimine sisaldab stressiteste ning likviidsusjuhtimisega seotud äritegevuse jätkuvuse taasteplaane. Stressitestide raamistik hõlmab ellujäämisperioodi mõõdikuid, mis kirjeldavad kombineeritud

likviidsusrisi stsenaariumit, sisaldades nii ettevõttepõhist kui ka turu-üleli stressi. Sisemisi mõõdikuid täiendavad Basel III mõõdikud – likviidsuse kattekordaja (LCR) ja stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) mille osas on Grupp täitnud kõik nõuded seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014. Likviidsuse kattekordaja (LCR) standardi eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisav hulk koormamata kõrge kvaliteedi ja likviidsusega varasid, mida oleks võimalik ilma olulisi kahjusid kandmata monetiseerida, tulemaks toime likviidsusvajadusega 30 päevases stressistsenaariumis. Normatiivi väljundiks on

likviidsete varade ja stressistsenaariumi likviidsusvajaduse jagatis, mille piirmääraks on 100%. Grupi likviidsuse kattekordaja tase 31.12.2015 seisuga oli 271% (2014: 190%).

Stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid finantseerimisallikaid finantseerimaks pikaajalisi varasid. Pangandusmääruses ning Baseli panganduskomitee poolt 2014. aasta oktoobris avaldatud ettepanekute kohaselt oli Grupi NSFR tase 31.12.2015 seisuga 157% (2014: 138%). Stabiilse rahastamise kattekordaja kehtestatakse miinimumnõudena alates 2018. aastast.

Likviidsusriski juhtimisega tegeleb LHV Panga Treasury. Likviidsusriski maandamiseks jälgitakse igapäevaselt nõuete ja kohustuste tõenäolist netopositsiooni erinevate ajavahemike kaupa ning hoitakse seejuures igal ajal oma arvel piisavat varu likviidseid vahendeid, samuti jälgitakse Grupi kohustuste kontsentratsiooni tähtaegade lõikes. Ootamatute rahaliste väljaminekute katteks hoiab Grupp likviidsuspuhvit. Likviidsuspuhver koosneb rahalistest vahenditest deposiitides ja keskpanga juures ning Treasury poolt hoitavatest likviidsetest

väärtpaberitest, mida saab kiiresti realiseerida või kasutada tagatisena keskpangalt lisavahendite kaasamisel. Grupil on piisavalt likviidseid vahendeid väljastamiseks valmisolekulaene. Seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ja 31.12.2013 ei ole Grupil ühtegi tähtaega ületanud võlgnevust.

Võlakirjaportfelli valdava osa instrumentide tagatisel on võimalik võtta keskpangast lühiajalist laenu. 2013. aastal otsustati ümber klassifitseerida lunastustähtajani hoitav võlakirjaportfell turuväärtuses kajastatavaks portfelliiks ja suurem osa sellest realiseerida.

Järgnevates tabelites on ära toodud finantsvarade ja –kohustuste, v.a. tuletisinstrumentid, jaotus tähtaegade lõikes lepinguliste tuleviku diskonteerimata rahavoogude alusel ning eraldi tulbas on kajastatud summad finantsseisundi aruandest. Tähtaegade analüüsis on rahavood jaotatud perioodidesse, millal rahavood tekivad (sh rahavood intressidest). Vastavat selgitust nende varade ja kohustuste õiglase väärtuse kohta vt lisa 3.6.

31.12.2015	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	433 027	66 578	110 230	23 284	716	633 835	632 760
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	532	1 596	8 511	39 810	50 449	30 900
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	17 288	0	0	0	17 288	17 288
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	118 696	0	0	0	118 696	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	5 369	0	0	0	5 369	0
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	14 487	0	0	0	14 487	0
Finantskohustused õiglases väärtuses (lisa 12)	0	26	63	0	0	89	89
Kohustused kokku	433 027	222 976	111 889	31 795	40 526	840 213	681 037
Likviidsusriski katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	0	0	0	0	230 501	230 501
Finantsvarad õiglases väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	19 250	69 590	12 136	2 977	103 953	103 415
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	43 364	114 515	280 732	19 297	457 908	409 997
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	2 026	0	0	0	2 026	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	0	0	0	0	940	940
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	14 487	0	0	0	14 487	0
Kokku likviidsusriski katteks hoitavad varad	231 441	79 127	184 105	292 868	22 274	809 815	746 879
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-201 586	-143 849	72 216	261 073	-18 252	-30 398	

31.12.2014	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	272 830	76 666	110 303	15 292	982	476 073	475 013
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	263	904	4 823	21 890	27 880	16 650
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	3 597	0	0	0	3 597	3 597
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	74 086	0	0	0	74 086	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	2 899	0	0	0	2 899	0
Finantskohustused õiglasel väärtusel (lisa 12)	0	23	161	118	0	302	302
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	42 883	0	0	0	42 883	0
Kohustused kokku	272 830	200 417	111 368	20 233	22 872	627 720	495 562

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	83 149	980	0	0	0	84 129	84 129
Finantsvarad õiglasel väärtusel (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	55 516	51 555	33 279	5 353	145 703	143 418
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	26 635	78 501	211 142	27 174	343 452	301 032
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	1 566	0	0	0	1 566	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	783	0	0	0	0	783	783
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	42 883	0	0	0	42 883	0
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad	83 932	127 580	130 056	244 421	32 527	618 516	529 362
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-188 898	-72 837	18 688	224 188	9 655	-9 204	

31.12.2013	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	160 697	96 888	92 717	5 687	1 268	357 257	356 381
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	1 366	1 047	5 721	23 787	31 921	19 635
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	5 362	0	0	0	5 362	5 362
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	44 356	0	0	0	44 356	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	1 531	0	0	0	1 531	0
Finantskohustused õiglasel väärtusel (lisa 12)	0	20	177	236	0	433	433
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	25 003	0	0	0	25 003	0
Kohustused kokku	160 697	174 526	93 941	11 644	25 055	465 863	381 811

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	152 183	126	0	0	0	152 309	152 309
Finantsvarad õiglasel väärtusel (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	12 626	9 335	22 423	408	44 792	43 929
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	32 168	54 288	137 794	19 356	243 606	206 768
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	1 507	0	0	0	1 507	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	650	0	0	0	0	650	650
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	25 003	0	0	0	25 003	0
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad	152 833	71 430	63 623	160 217	19 764	467 867	405 163
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-7 864	-103 447	-30 318	148 573	-5 291	1 653	

Järgnevas tabelis on ära toodud lühi- ja pikaajaliste varade ja kohustuste jaotus.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Käibevarad			
Nõuded keskpangale (lisa 10)	199 844	45 427	133 839
Nõuded krediidiasutustele (lisa 10)	14 735	24 218	17 004
Nõuded investeerimisühingutele (lisa 10)	15 922	14 484	1 466
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	3 508	762	7 456
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	84 892	106 046	14 368
Müügiks hoitavad varad lõpetatud tegevustelt (lisa 13)	0	15 473	0
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	123 380	84 918	85 217
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	783	650
Muud varad (lisa 16)	1 128	1 265	3 242
Käibevarad kokku	446 375	294 942	264 749
Põhivarad			
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	0	3 511	4 447
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	21 716	39 206	22 334
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	286 617	216 114	121 551
Materiaalne põhivara (lisa 17)	685	308	491
Immateriaalne põhivara (lisa 17)	689	530	621
Investeeringud sidusettevõtetesse (lisa 6)	0	36	131
Firmaväärtus (lisa 6)	1 044	1 044	1 044
Põhivarad kokku	310 751	260 749	150 619
Varad kokku (lisa 5)	757 126	555 691	415 368
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	609 771	459 716	350 336
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	89	302	433
Võlad hankijatele ja muud kohustused (lisa 19)	20 137	5 473	6 972
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused (lisa 13)	0	220	0
Lühiajalised kohustused kokku	629 997	465 711	357 741
Pikaajalised kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	22 989	15 297	6 045
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	16 650	19 635
Pikaajalised kohustused kokku	53 889	31 947	25 680
Kohustused kokku (lisa 5)	683 886	497 658	383 421

3.5 Riskikontsentratsioon

Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes kajastub järgnevas tabelites. Seisuga 31.12.2015 oli suure riskikontsentratsiooniga, st individuaalselt või seotud grupi riskiga üle 10% Grupi neto-omavahenditest (NOV), väljastatud laenu 8 kliendile ja 1 korrespondentpangale (2014: kokku 5; 2013: kokku 6), mis moodustasid kokku 84% NOV-st (2014: 75%; 2013: 70%).

Grupp on investeerinud 3 emitendi võlakirjadesse (2014: 5; 2013: 2), kelle suhtes on suur riskikontsentratsioon, mis moodustavad kokku 80% NOV-st (2014: 170%; 2013: 43%). Valmisolekulaenu summas 118 696 tuhat eurot on Eesti elanikele (2014: 74 086 tuhat; 2013: 44 356 tuhat).

31.12.2015	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	209 268	0	1 784	0	874	0	1 081	15 786	1 708	230 501
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	7 501	3 838	3 327	0	0	36 944	47 454	11 051	1	110 116
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	362 002	585	38 223	20	7	1	9 139	0	20	409 997
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 784	2	240	0	0	0	0	0	0	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	108	0	0	0	0	0	0	832	0	940
Finantsvarad kokku	580 663	4 425	43 574	20	881	36 945	57 674	27 669	1 729	753 580
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	539 478	2 406	1 776	625	29	302	40 024	2 211	45 909	632 760
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	0	0	0	0	0	0	0	0	30 900
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	16 606	0	639	27	0	0	13	3	0	17 288
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	89	0	0	0	0	0	0	0	0	89
Finantskohustused kokku	587 073	2 406	2 415	652	29	302	40 037	2 214	45 909	681 037

31.12.2014	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	61 800	295	2 504	1 902	550	1	2 691	14 268	118	84 129
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	6 919	4 237	3 828	0	285	14 313	76 287	43 656	0	149 525
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	264 008	521	30 919	2 444	15	0	3 108	0	17	301 032
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 383	2	180	0	0	0	0	0	1	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	108	0	0	0	0	0	0	675	0	783
Finantsvarad kokku	334 218	5 055	37 431	4 346	850	14 314	82 086	58 599	136	537 035
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	402 500	1 556	1 680	361	2	125	53 992	598	14 199	475 013
Allutatud kohustused (lisa 21)	16 650	0	0	0	0	0	0	0	0	16 650
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	2 873	0	708	0	0	0	13	3	0	3 597
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	302	0	0	0	0	0	0	0	0	302
Finantskohustused kokku	422 325	1 556	2 388	361	2	125	54 005	601	14 199	495 562

31.12.2013	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	143 768	518	2 427	1 150	452	1	2 526	1 359	108	152 309
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	5 437	0	790	201	282	6 020	29 501	815	5 559	48 605
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	159 116	580	26 897	16 996	15	0	3 163	0	1	206 768
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 342	2	163	0	0	0	0	0	0	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	8	0	0	0	0	0	0	642	0	650
Finantsvarad kokku	309 671	1 100	30 277	18 347	749	6 021	35 190	2 816	5 668	409 839
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	349 985	860	1 850	569	2	42	2 359	129	585	356 381
Allutatud kohustused (lisa 21)	19 635	0	0	0	0	0	0	0	0	19 635

Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	2 274	0	3 075	0	0	0	11	2	0	5 362
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	433	0	0	0	0	0	0	0	0	433
Finantskohustused kokku	372 327	860	4 925	569	2	42	2 370	131	585	381 811

Laenude jaotus majandusharude lõikes (brutos):	31.12.2015	%	31.12.2014	%	31.12.2013	%
Eraisikud	91 793	22,1%	61 567	20,2%	58 917	28,0%
Kinnisvaraala tegevus	106 836	25,8%	87 516	28,7%	26 039	12,4%
Tööstus	36 919	8,9%	26 804	8,8%	21 004	10,0%
Kunst ja meelelahutus	25 724	6,2%	24 812	8,1%	6 048	2,9%
Finantstegevus	46 887	11,3%	22 097	7,3%	43 958	20,8%
Hulgi- ja jaekaubandus	16 563	4,0%	14 838	4,9%	9 125	4,3%
Haldus- ja abitegevused	11 355	2,7%	11 321	3,7%	4 200	2,0%
Veondus ja laondus	14 706	3,6%	10 928	3,6%	7 152	3,4%
Põllumajandus	8 836	2,1%	8 065	2,6%	5 598	2,7%
Muud teenindavad tegevused	23 184	5,6%	7 646	2,5%	6 076	2,8%
Ehitus	6 637	1,6%	4 853	1,6%	3 298	1,5%
Info ja side	4 791	1,2%	4 049	1,3%	2 218	1,1%
Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus	2 482	0,6%	2 443	0,8%	10 204	4,8%
Haridus	1 618	0,4%	1 717	0,6%	2 249	1,1%
Muud tegevusalad	16 346	3,9%	15 837	5,2%	4 567	2,2%
Kokku (lisa 14)	414 677	100%	304 493	100%	210 653	100%

Lõpetatud äritegevuse laenud on antud eraisikutele.

3.6 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2015
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	352	6 349**	0	6 701
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	3 508	0	0	3 508
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	99 907	0	0	99 907
Finantsvarad kokku	103 767	6 349	0	110 116

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande				
Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	89	0	89
Finantskohustused kokku	0	89	0	89

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2014
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	519	5 588**	0	6 107
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	4 273	0	0	4 273
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	139 145	0	0	139 145
Finantsvarad kokku	143 937	5 588	0	149 525

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande				
Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	302	0	302
Finantskohustused kokku	0	302	0	302

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2013
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	670	4 006**	0	4 676
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	11 903	0	0	11 903
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	32 026	0	0	32 026
Finantsvarad kokku	44 599	4 006	0	48 605

Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	433	0	433
Finantskohustused kokku	0	433	0	433

*Aktsiad ja fondiosakud sisaldavad Grupi ettevõtte AS LHV Varahaldus investeringut pensionifondi osakutesse summas 6 349 tuhat eurot (31.12.2014: 5 588 tuhat, 31.12.2013: 4 006 tuhat). Vastavalt investeerimisfondide seadusele on LHV Varahalduse kui fondivalitseja kohustuslik osalus 1% kõigis kohustuslikes pensionifondi osakutes, mida ta haldab.

** Kohustuslikud pensionifondi osakud olid avalikustatud 2014. ja 2013. aasta majandusaasta aruannetes kui tase 1, kuid tulenevalt asjaolust, et pensionifondide osakutele ei ole aktiivset turgu, on võrdlusandmed 2015. aasta majandusaasta aruandes korrigeeritud.

Grupi juhatus on hinnanud finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. tase – aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

Intressiswapid on instrumentid, millede osas kasutatakse mudelipõhisel hindamisel õiglase väärtuse määramiseks aktiivsel turul kättesaadavaid sisendeid. Selliste turuväliste tuletisinstrumentide õiglase väärtus arvutatakse teoreetilise nüüdisväärtusena (NPV), kasutades sõltumatuid turuparameetreid eeldades, et ei eksisteeri riski ning määramatust. Nüüdisväärtuse diskonteerimisel kasutatakse turult kättesaadavat riskivaba tulususe määra.

AS LHV Varahalduse investeringud pensionifondide osakutesse on noteeritud hinnaga turult, kuid turg on mitteaktiivne ning seetõttu kajastatud kui tase 2.

Seisuga 31.12.2015 on ettevõtulaenude ja ettevõtetele väljastatud arvelduskrediidi õiglase väärtus 297 tuhat eurot (0,2%) kõrgem bilansilisest väärtusest (31.12.2014: 207 tuhat eurot, 0,1% madalam; 31.12.2013: 522 tuhat eurot ehk 0,4% kõrgem). Laenud on väljastatud Grupi äritegevuse segmendis turutingimustel ning seetõttu ei erine nende laenude õiglase väärtus seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ja 31.12.2013 oluliselt bilansilistest väärtustest. Laenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid (diskonteeritud rahavoogude meetod vastavalt kehtivale turuintressile), mistõttu kuuluvad ettevõtulaenud hierarhia 3. tasemele. Kasutatud intressimääraks on aruandeperioodi viimasel 6 kuul välja antud

ettevõtelaenude keskmine intressimäär (2015: 4,52%, 2014: 5,21%; 2013: 5,09%)

Tuhat eurot	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Erinevus	Tase
31.12.2015	256 354	256 651	+0,2%	3
31.12.2014	206 666	206 459	-0,1%	3
31.12.2013	128 819	129 341	+0,4%	3

Klientidele väljastatud liisingu intressid vastavad üldiselt turul sellele tootele pakutavatele intressimääradele. Arvestades, et intressikeskkond on olnud alates hetkest, mil Grupp alustas liisingu väljastamisega, suhteliselt stabiilne, võib öelda, et liisingulepingute õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Kuna õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, siis kuuluvad liisingud hierarhia 3. tasemele.

Klientidele antud finantsvõimenduse laenud, järelmaks ning krediitkaardilaenud on piisavalt lühiajalised ja väljastatud turutingimustel, seega ei muutu õiglase turuintress ja ka laenu õiglase väärtus oluliselt laenuperioodi jooksul. Väljastatud tarbimislaenude sisemine intressimäär on samal tasemel turul taolisele laenutootele pakutava intressimääraga ning võib öelda, et laenude bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest. Finantsvõimenduse, krediitkaardilaenude, järelmaksu ja tarbimislaenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad need laenud hierarhia 3. tasemele.

Nõuded klientidele (teised debitoorsed võlgnevused peale laenud ja nõuded klientide vastu) ning viitvõlad ja muud finantskohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglase väärtus juhtkonna hinnangul bilansilisest väärtusest oluliselt.

Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi. Nende debitoorsete võlgnevuste, tekkepõhiste kulude ja muude finantskohustuste õiglane väärtus on hierarhia tase 3.

Fikseeritud intressimääradega klientide hoiused ja saadud laenu on valdavas osas lühiajalised ja hoiuste hinnastamine toimub vastavalt turutingimustele, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav hoiuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Kliendi hoiuste õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad klientide deposiidid hierarhia 3. tasemele.

3.7 Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on võimalik kahju, mis tuleneb inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Igapäevaselt kasutatakse tehingute teostamisel võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiitide ja pädevuste süsteemi ning Grupi tööprotseduurides rakendatakse kohustuste lahususe printsiipi, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe töötaja või üksuse kinnitus.

Operatsiooniriskide jälgimisest saadav info abistab Grupi sisemise kapitali adekvaatsuse tagamiseks vajaliku alginfo kogumist ja kapitalinormide hindamist. Andmebaasi kogutud juhtumite analüüsi tulemusena on võimalik vaadata üle protseduuri reeglite kitsaskohad, vältida vigade tekkimist tulevikus ja maandada võimalikud riskid või määratleda nende aktsepteerimise tingimused. Operatsiooniriski andmebaasi info kogumise eest vastutab Grupi riskikontrolli juht.

Allutatud laenudest suurem osa on saadud aastatel 2015 ja 2014 ning ülejäänud aastal 2012, mis tasuti 2015. Nende laenu intressitasemed on ligilähedased (6,5% ja 7,25%) ning arvestades 2015. aasta oktoobris saadud laenu ja bilansipäeva vahelist lühikest perioodi, võib öelda, et intressitasemetes ei ole bilansipäevaks toimunud olulisi muutusi. Seega ei erine nende laenu õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Laenu õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad nad hierarhia 3. tasemele.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusrisi lisas 3.4.

Operatsiooniriskide hindamisel, jälgimisel ja maandamisel on oluline roll vastavuskontrollil ning siseauditi osakonnal. Vastavuskontrolli teostaja peamiseks ülesandeks on krediitiasutuste seadusest ja väärtipaberitur seadusest tulenevalt määratleda Grupi tegevuse õigusaktidele, Finantsinspeksiooni soovituslikele juhenditele ja Grupi sise-eeskirjadele mittevastavuse riskid, arvestades äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning osutatavate teenuste iseloomu, ning korraldada nende riskide maandamine või ka vältimine. Siseaudit on sõltumatu ja objektiivne sihtfunktsioon, kelle kindlustandev ning konsulteeriv tegevus on suunatud Grupi tegevuse täiustamiseks ja väärtuse lisamiseks. Siseaudit aitab kaasa Grupi eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja distsiplineeritud lähenemist hindamaks ja täiustamaks riskide juhtimise, kontrolli ja organisatsiooni haldamise efektiivsust.

3.8 Varade ja kohustuste saldeerimine

Grupp on saldeeritud järgnevad varad ja kohustused.

	Seotud vahendid, mida ei ole finantsseisundi aruandes tasearveldatud					
	Brutosumma enne saldeerimist finantsseisundi aruandes	Saldeeri mine	Netosumma finantsseisundi aruandes	Finantsinstrumendid	Saadud rahalised tagatised	Netosummad
31.12.2015						
VARAD						
Ettemaksed kaupmeestele registreeritud kliendilepingute eest	3 126	-2 987	139	0	0	139
Nõuded klientide vastu (finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu) (lisa 14)	7 445	0	7 445	-7 445	0	0
KOHUSTUSED						
Võlgnevused kaupmeestele	3 416	-2 987	429	0	0	429

31.12.2014**VARAD**

Nõuded klientide vastu

(finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu)

(lisa 14)

9 196	0	9 196	-9 196	0	0
-------	---	-------	--------	---	---

31.12.2013**VARAD**

Nõuded klientide vastu

(finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu)

(lisa 14)

9 957	0	9 957	-9 957	0	0
-------	---	-------	--------	---	---

LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Vastavalt IFRS-le tuginevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad rangelt raamatupidamislikele juhtkonnapoolsetele eeldustele ja hinnangutele, mis omavad mõju bilansikuupäeva seisuga raamatupidamise aruandes esitatud varade ja kohustuste väärtustele ning aruandes avaldatud tingimuslikele varadele ja kohustustele, samuti järgnevate majandusaastate aruandeperioodide tuludele ja kuludele. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimal teadmisel ning järeldustel käimasolevatest sündmustest, ei pruugi tegelik tulemus nendega lõpuks kokku langeda ja võib märkimisväärselt neist hinnangutest erineda. Juhtkonna hinnanguid on rakendatud laenude, nõuete ja investeeringute väärtuse hindamisel (lisad 10, 11, 12, 14 ja 15).

Vastavalt IAS-le 39 klassifitseeris Grupp osa võlakirjaportfelli lunastustähtajani hoitavaks portfelliiks. 2013. aasta alguses hindas Grupi juhtkond, et ei kavatse investeeringuid lõpuni hoida

ning lunastustähtajani hoitav portfelli klassifitseeriti ümber müügiotol portfelliiks (vt ka lisa 11). Portfelli ümberklassifitseerimise tulemusel suurenes Grupi omakapital 2,2 miljoni euro võrra, kuna portfelli turuväärtus oli suurem bilansilisest korrigeeritud soetusmaksumusest. Portfelli bilansilise jääkmaksumuse ja õiglase väärtuse vahe kajastati esmalt muu koondkasumiaruande osana ning pärast suurema osa portfelli müüki klassifitseeriti ümber kasumiaruandesse. Vastavalt IAS-le 39 ei saa Grupp võlakirju klassifitseerida lunastustähtajani hoitavasse kategooriasse järgmisel kahel aastal IAS-s 39 sätestatud lunastamistähtaja kriteeriumi rikkumise tõttu.

Hinnangud ja otsused vaadatakse pidevalt üle lähtudes mineviku kogemustest ja teistest faktoritest, kaasa arvatud ootustest tuleviku sündmustele, mis hetke asjaolusid arvestades tunduvad põhjendatud. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse edasiulatavalt.

LISA 5 Ärisegmendid

2013. ja 2014. aastal jagas Grupp oma äritegevused segmentideks, lähtudes oma juriidilisest struktuurist. Alates 2015. aastast hakkas LHV Pank jagama oma äritegevusi 3 peamiseks ärisegmentideks: jaepangandus, privaatpangandus ning ettevõtete pangandus. Ärisegmentid moodustavad osa Grupist, koos eraldi juurdepääsuga finantsandmetele, mis on ühtlasi aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel Grupi otsustajate poolt. AS-i LHV Group juhatuse on määratud otsustajaks, vastutades rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest. Segmenti

poolt esitatud tulemused sisaldavad otseselt segmentiga seotud tulusid ja kulusid.

Segmenti poolt raporteeritud müügitulu sisaldab tulu segmentidevahelistest tehingutest, st teistele grupi ettevõtetele AS-i LHV Pank poolt antud laenud. Intressitulu ning komisjoni- ja teenustasutulu jagunemine klientide asukoha lõikes on toodud lisades 7 ja 8. Grupil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tulu liigist.

	Jae- pangandus	Privaat- pangandus	Ettevõtete pangandus	Vara- haldus	Järelmaks ja tarbija- finant- seerimine Eestis	Järelmaks ja tarbija- finant- seerimine Leedus	Treasury	Segmen- tidevahe- lised eliminee- rimised	Kokku
31.12.2015									
Intressitulu	3 574	650	14 298	44	3 926	6 055	3 134	-5 297	27 367
Intressikulu	0	0	-4 802	-100	-672	-1 171	-1 703	5 297	-4 134
Neto intressitulu	3 574	650	9 496	-56	3 254	4 884	1 431	0	23 233
Komisjoni- ja teenustasu tulu	5 250	709	568	9 195	35	666	380	-2	16 801
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-1 670	0	-128	0	-6	-48	-286	2	-2 136
Neto teenustasutulu	3 580	709	440	9 195	29	618	94	0	14 665
Netotulu	7 154	1 359	9 936	9 139	3 283	5 502	1 525	0	37 898
Netokasum finantsvaradelt	-10	0	0	316	0	0	125	0	431
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-7 547	-956	-3 852	-4 803	-1 475	-3 441	-1 976	0	-24 050
Äri kasum	-403	403	6 084	4 652	1 808	2 061	-326	0	14 279
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	0	0	-36	0	-36
Laenude allahindluse kulu	-236	0	-149	0	-280	-697	-5	0	-1 367
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	-269	0	0	-269
Lõpetatud tegevused	2 181	0	0	0	0	0	0	0	2 181
Puhaskasum	1 542	403	5 935	4 652	1 528	1 095	-367	0	14 788
Varad kokku	251 487	105 923	378 081	11 038	25 366	39 558	84 246	-138 573	757 126
Kohustused kokku	326 715	210 255	139 030	1 891	23 164	34 611	31 232	-83 012	683 886

Võrreldavuse eesmärgil on 2015. aasta segmentiaruanne samuti esitatud vastavalt varasemale segmentide jaotusele, mida Grupi otsustajad kasutasid.

31.12.2015	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	OÜ Cuber Technology	Segmentidevahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu	19 182	3 926	44	6 055	1 019	0	-2 858	27 368
Intressikulu	-3 678	-672	-100	-1 171	-1 372	0	2 858	-4 135
Neto intressitulu	15 504	3 254	-56	4 884	-353	0	0	23 233
Komisjoni- ja teenustasu tulu	6 907	35	9 195	666	0	0	-2	16 801
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-2 084	-6	0	-48	0	0	2	-2 136
Neto teenustasutulu	4 823	29	9 195	618	0	0	0	14 665
Netotulu	20 327	3 283	9 139	5 502	-353	0	0	37 898
Netokasum finantsvaradelt	115	0	316	0	0	0	0	431
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-13 820	-1 475	-4 803	-3 441	-492	-19	0	-24 050
Ärikasum	6 622	1 808	4 652	2 061	-845	-19	0	14 279
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	-36	0	0	-36
Laenude allahindluse kulu	-390	-280	0	-697	0	0	0	-1 367
Tulumaksukulu	0	0	0	-269	0	0	0	-269
Lõpetatud tegevused	2 181	0	0	0	0	0	0	2 181
Puhaskasum	8 413	1 528	4 652	1 095	-881	-19	0	14 788

Varad kokku	735 491	25 366	11 038	39 558	84 237	9	-138 573	757 126
Kohustused kokku	676 000	23 164	1 891	34 611	31 232	0	-83 012	683 886

31.12.2014	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	Segmentidevahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu	13 984	1 924	45	4 995	836	-2 285	19 499
Intressikulu	-2 560	-314	-53	-1 138	-1 245	2 285	-3 025
Neto intressitulu	11 424	1 610	-8	3 857	-409	0	16 474
Komisjoni- ja teenustasu tulu	4 480	19	8 456	738	0	-2	13 691
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-1 161	-5	0	22	0	1	-1 143
Neto teenustasutulu	3 319	14	8 456	760	0	-1	12 548
Netotulu	14 743	1 624	8 448	4 617	-409	-1	29 022
Netokasum finantsvaradelt	341	0	188	-2	55	-69	513
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-10 453	-1 017	-5 013	-3 173	-289	0	-19 945
Ärikasum	4 631	607	3 623	1 442	-643	-70	9 590
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	-14	0	-14
Laenude allahindluse kulu	-844	-161	0	-675	0	0	-1 680
Tulumaksukulu	0	0	0	-151	0	0	-151
Lõpetatud tegevused	1 922	0	0	0	0	0	1 922
Puhaskasum	5 709	446	3 623	616	-657	-70	9 667

Varad kokku	539 092	12 771	9 794	31 956	70 291	-108 213	555 691
Kohustused kokku	494 293	12 104	941	28 104	16 729	-54 513	497 658

31.12.2013	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	Segmentide- vahelised eli- mineerimised	Kokku
Intressitulu	9 605	334	40	1 978	462	-912	11 507
Intressikulu	-2 131	-45	-119	-493	-525	912	-2 401
Neto intressitulu	7 474	289	-79	1 485	-63	0	9 106
Komisjoni- ja teenustasu tulu	3 666	2	5 811	626	0	-6	10 099
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-878	-1	0	14	0	0	-865
Neto teenustasutulu	2 788	1	5 811	640	0	-6	9 234
Netotulu	10 262	290	5 732	2 125	-63	-6	18 340
Netokasum finantsvaradelt	2 342	0	261	-6	108	0	2 705
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-8 797	-501	-4 252	-1 371	-131	6	-15 046
Ärikasum	3 807	-211	1 741	748	-86	0	5 999
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	10	0	10
Laenude allahindluse kulu	-1 054	-69	0	-252	0	0	-1 375
Tulumaksukulu	0	0	0	-84	0	0	-84
Lõpetatud tegevused	-205	0	0	0	0	0	-205
Puhaskasum	2 548	-280	1 741	412	-76	0	4 345
Varad kokku	399 577	4 954	7 079	30 581	56 527	-83 350	415 368
Kohustused kokku	372 600	4 734	1 885	27 345	18 706	-41 849	383 421

LISA 6 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus

Seisuga 31.12.2015 on Grupi tütarettevõtted ning käesolevas aruandes konsolideeritud:

- AS LHV Pank (Eesti, osalus 100%)
- AS LHV Varahaldus (Eesti, osalus 100%)
- Cuber Technology OÜ (Eesti, osalus 100%)
- UAB Mokilizingas (Leedu, osalus 50%+1 osa)
- AS LHV Finance (Eesti, osalus 65% läbi AS LHV Panga)

2013. aasta alguses asutas AS LHV Pank tütarettevõtte AS LHV Finance, milles 65% osaluse eest tasus Pank rahalise sissemaksega summas 325 tuhat eurot ning mittekontrolliv osalus 35% osaluse eest rahalise sissemaksega summas 175 tuhat eurot. Nimetatud mittekontrolliva osaluse sissemakse on kajastatud konsolideeritud omakapitali aruandes real "Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali".

Seisuga 31.12.2015 on Grupi sidusettevõtted:

- OÜ Sviipe (Eesti, osalus 33%, omandatud 2013)

Sidusettevõtete bilansiline väärtus seisuga 31.12.2015 on 0 tuhat eurot (31.12.2014: 36 tuhat eurot; 31.12.2013: 131 tuhat eurot), kuna 2015. aastal hinnati osalus OÜ-s Sviipe alla summas 36 tuhat eurot. 2014. aastal müüdi osalused sidusettevõtetes AS LHV Capital summas 79 tuhat eurot ning Euveca Livonia Partners SIA summas 2 tuhat eurot ning OÜ Sviipe osalus hinnati alla summas 14 tuhat eurot.

2015. aasta jaanuaris müüs tütarettevõtte AS LHV Pank oma Soome filiaali koos äritegevusega kaasnevate varade ja õiguste ning kohustuste ja tagatistega 3 000 tuhande euro eest. Mitteaktiivne tütarettevõtte LHV Finance OY likvideeriti aastal 2015.

AS LHV Group konsolideeritud finantsseisundi aruandes oli seisuga 31.12.2015 kajastatud firmaväärtusena 1 044 tuhat eurot:

- AS LHV Varahaldus osaluste omandamisel tekkinud positiivne firmaväärtus summas 482 tuhat eurot;
- 2009. aastal sõlmitud AS LHV Varahalduse ostulepingu järgselt tekkinud positiivne firmaväärtus summas 562 tuhat eurot.

Seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ning 31.12.2013 viidi läbi firmaväärtuse väärtuse languse test. Firmaväärtuse raha genereerivaks üksuseks on AS LHV Varahaldus. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- Valitsetavate fondide varade mahu kasv 17% aastas (2014: 22%; 2013: 29%)
- Fondivalitseja tulude kasv keskmiselt 6% aastas (2014: 13%; 2013: 21%);

- Tulenevalt majanduskeskkonnast eeldatakse kaudsete kulude kasvu 4% aastas (2014: 4%; 2013: 14%);
- Rahavoogude diskontomäärana on kasutatud 15% (2014: 13%; 2013: 11%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus eelnevate perioodide kogemustele ja oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Ootuseid on muudetud konservatiivsemaks tulenevalt muutustest turuolukorras ning seadusandluses. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab nii 31.12.2015, 31.12.2014 kui ka 31.12.2013 seisuga raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi.

07.08.2013 omandas AS LHV Group 50% + 1 osa UAB „Snoro Lizingas“ osakapitalist. Tingituna varasemast negatiivsest mainest muudeti ettevõtte ärinimeks Mokilizingas. UAB Mokilizingas pakub järelmaksu mitmesugustele tarbekaupadele ja teenustele ning tarbimislaenu ja samuti liisingut ettevõtetele.

AS LHV Group kajastas UAB Mokilizingas omandamist vastavalt IFRS 3 nõuetele viies läbi ostuanalüüsi. Ostuanalüüsi käigus hinnati UAB Mokilizingas konsolideerimisgrupi varade väärtust ning varad kajastati õiglases väärtuses. Varade õiglase väärtuse hinnang teostati seisuga 30.06.2013. Omandamise kuupäeva (7.08.2013) ning ostuanalüüsi läbiviimise aluseks oleva finantsinformatsiooni kuupäeva (30.06.2013), mis on omandamisele lähimaks usaldusväärsete andmetega finantsinformatsiooniks, vahelisel perioodil ei toimunud ühtegi olulist ühekordset tehingut või sündmust, mis oleks oluliselt mõjutanud omandatud netovarasid.

UAB Mokilizingas omandamisel ei kajastatud varana kaubamärki. Pärast tehingut vana ärinimi "Snoro Lizingas" muudeti koheselt ümber, kuna see seostus pankrotistunud emaettevõtte "Snoras Bank"-ga.

Soetusega seotud kuludid 30 tuhande euro väärtuses on kajastatud 31.12.2013 lõppenud aasta konsolideeritud kasumiaruandes kui administratiivkulud.

Tarbimislaenu ja liisingunõuete ja muude nõuete õiglase väärtus kokku oli 21 140 tuhat eurot ning sisaldas laenuvõtudeid õiglases väärtuses 20 796 tuhat eurot. Nende nõuete bruto lepinguline summa oli 21 742 tuhat eurot, millest 602 tuhat eurot oodati olevat lootusetud.

UAB Mokilizingas'e, noteerimata ettevõtte, mitte-kontrolliva osa õiglast väärtust hinnati, kasutades ostuanalüüsi käigus tuvastatud netovarade õiglase väärtuse proportsionaalset osa, mis ulatus 1 412 tuhande euroni.

(tuhandetes eurodes)	Õiglane väärtus soetamisel
Raha ja raha ekvivalendid	1 404
Laenud ja nõuded klientidele	21 286
Muud finantsvarad	457
Muud käibevarad ja põhivarad	1 437
Muud finants- ja mittefinantskohustused	-2 552
Saadud laenud	-19 208
Identifitseeritud netovarad kokku	2 824
Osaluse eest tasutud raha	1 100
Grupi poolt omandatud negatiivne firmaväärtus	312
Mitte-kontrolliv osalus	1 412
Soetusel saadud raha ja raha ekvivalendid	304

Järgnevalt on toodud finantsinformatsioon Grupi tütarettevõtete kohta, millel on olulises suurus mitte-kontrolliv osalus. Informatsioon on esitatud enne omavaheliste tehingute elimineerimist.

Lühendatud finantsseisundi aruanne	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud ja nõuded klientidele ning muud lühiajalised varad	39 429	31 877	30 494	25 233	12 628	4 861
Põhivarad	129	79	87	132	143	93
Lühiajalised kohustused	1 611	1 104	3 345	2 041	1 633	1 038
Pikaajalised kohustused	33 000	27 000	24 000	21 123	10 471	3 696
Netovarad kokku	4 947	3 852	3 236	2 201	667	220

Lühendatud kasumiaruanne ja muu koondkasum	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	2015	2014	II poolaasta 2013	2015	2014	2013
Netotulud kokku	5 502	4 615	2 119	3 283	1 624	290
Kasum enne makse	1 364	767	496	1 528	446	-280
Tulumaksukulu	-269	-151	-84	0	0	0
Puhaskasum	1 095	616	412	1 528	446	-280
Kokku koondkasum	1 095	616	412	1 528	446	-280
Mittekontrolliva osaluse osa koondkasumist	547	308	206	535	156	-98

Lühendatud rahavoogude aruanne	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	2015	2014	II poolaasta 2013	2015	2014	2013
Rahavoog äritegevusest	-4 607	-1 686	-3 394	-9 957	-6 393	-4 056
Makstud intressid	-1 171	-1 138	-493	-633	-286	-32
Makstud tulumaks	-269	-151	-84	0	0	0
Neto rahavoog äritegevusest	-6 047	-2 975	-3 971	-10 590	-6 679	-4 088
Neto rahavoog investeerimistegevusest	-41	-41	-10	-62	-96	-108
Neto rahavoog finantseerimistegevusest	6 017	3 000	4 867	10 652	6 775	4 196
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-71	-16	886	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	1 174	1 190	304	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	1 103	1 174	1 190	0	0	0

LISA 7 Neto intressitulu

Intressitulu	2015	2014	2013
Ettevõtluslaenud	14 251	9 768	6 623
<i>sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)</i>	47	155	197
Järelmaks	6 835	4 442	334
Tarbijamisaenud	2 707	1 993	773
Liising	1 388	1 024	441
<i>sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)</i>	7	4	1
Finantsvõimenduse laenud ja väärtpapierite laenamine	715	833	833
Võlakirjad	395	501	1 105
<i>sh müügiootel võlakirjad</i>	36	79	601
<i>sh võlakirjad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande</i>	359	422	504
Krediitkaardilaenud	408	326	232
Hüpoteeklaenud	327	148	26
Nõuetelt krediitiasutustele ja investeerimisühingutele	94	43	24
Nõuetelt keskpangale	-176	19	45
Muud laenud	424	402	1 071
Kokku	27 368	19 499	11 507
Intressikulu			
Klientide hoiused ja saadud laenud	-2 763	-1 780	-2 401
<i>sh laenud seotud osapooltelt (lisa 25)</i>	87	63	1
Allutatud kohustused (lisa 21)	-1 372	-1 245	-526
<i>sh laenud seotud osapooltelt (lisa 25)</i>	-411	-327	-205
Kokku	-4 135	-3 025	-2 927
Neto intressitulu	23 233	16 474	9 106
Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi			
(ei sisalda intressituluseid pankadelt ja võlakirjadelt):	2015	2014	2013
Eesti	20 868	13 837	8 229
Läti	31	37	42
Leedu	6 156	5 062	2 062
Kokku	27 055	18 936	10 333

2015. aastal allahinnatud laenudelt arvatud intresside väärtus on 88 (2014: 54; 2013: 9) tuhat eurot.

LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	2015	2014	2013
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	2 572	2 175	2 066
sh seotud osapooled (lisa 25)	0	0	3
Varahaldus- ja sarnased tasud	10 227	9 212	6 429
sh Grupi poolt valitsetavad fondid *	8 719	8 093	5 675
Valuuta konverteerimise tasud	731	393	350
Tasud kaartidelt ja arveldustelt	2 128	770	399
Võlgade sissenõudmise tasud	6	7	0
Komisjonitasu Snorase portfelli haldamise eest **	276	526	515
Muud teenustasutulud	861	608	340
Kokku	16 801	13 691	10 099
Komisjoni- ja teenustasukulu			
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	-707	-517	-504
Kaartidega seotud kulud	-619	-458	-292
Terminalitehingutega seotud kulud	-441	-66	0
Muud teenustasukulud	-369	-102	-69
Kokku	-2 136	-1 143	-865

Neto teenustasutulu **14 665** **12 548** **9 234**

* Valitsemistasud pensioni- ja investeerimisfondidelt on kindlaksmääratud protsent fondi koguvahendest ning varieerub vahemikus 0,9% - 2% aastas.

** Mokilizingas pakub portfelli haldamise teenust Snoras Pangale, kellele portfelli müüdi 2011. aastal.

Komisjoni- ja teenustasutulu kliendi asukoha järgi:	2015	2014	2013
Eesti	15 441	11 921	8 883
Läti	84	113	120
Leedu	1 008	972	888
Soome	8	20	0
Rootsi	96	665	208
Luksemburg	164	0	0
Kokku	16 801	13 691	10 099

LISA 9 Tegevuskulud

	2015	2014	2013
Palk ja boonused	8 297	6 489	4 633
Sotsiaal- ja muud maksud*	2 680	2 065	1 525
Tööjõukulud kokku	10 977	8 554	6 158
IT kulud	1 371	1 209	855
Info- ja pangateenused	702	584	453
Turunduskulud	3 896	4 198	2 966
Kontorikulud	447	418	355
Transpordi- ja sidekulud	246	178	122
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud	312	260	166
Muud sisseostetud teenused	2 909	1 899	1 695
Muud administratiivkulud	1 331	1 003	868
Põhivara kulum	791	682	515
Kasutusrendimaksud	911	850	760

Muud tegevuskulud	214	94	197
Muud tegevuskulud kokku	13 130	11 375	8 952
Tegevuskulud kokku	24 107	19 929	15 110
<i>*kogusumma sotsiaal-, tervise- ja muude kindlustuste eest</i>			

Grupi keskmine töötajate arv 2015. aastal oli 303 (2014: 272; 2013: 212).

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Nõudmiseni hoiused ja tähtajalised hoiused kuni 3 kuud *	30 657	38 702	18 470
Kohustuslik reservkapital keskpangas	6 138	4 498	3 397
Nõudmiseni hoiused keskpangas *	193 706	40 929	130 442
Kokku	230 501	84 129	152 309
* raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	224 363	79 631	148 912

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud lisas 3.5. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2015 oli 1% (2014 ja 2013: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide hoiused ja saadud

laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Müügioteel finantsvarad

Grupil on seisuga 31.12.2015 müügioteel võlakirjaportfell, mis tuleneb lunastamistähtajani hoitud portfelli ümberklassifitseerimisest 2013. aastal. Omakapitali koosseisus 31.12.2015 seisuga on nendelt võlakirjadelt kajastatud reserv summas -23 tuhat eurot (31.12.2014: -6 tuhat eurot; 31.12.2013: -27 tuhat eurot), vt lisa 22.

2015. aastal ei saadud võlakirjade müügist kasumit ega kahjumit (2014: võlakirjade müügist saadi kasumit 4 tuhat eurot). 2013. aastal saadi võlakirjade ümberklassifitseerimisest ja müügist kasumit 2 228 tuhat eurot.

Müügioteel finantsvarad 31.12.2012	0
Portfelli ümberklassifitseerimine	72 459
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest	-61 130
Intressitulu (lisa 7)	601
Müügioteel varade ümberhindlus	-27
Müügioteel finantsvarad 31.12.2013	11 903
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest ja lunastamisest	-7 730
Intressitulu (lisa 7)	79
Müügioteel varade ümberhindlus	21
Müügioteel finantsvarad 31.12.2014	4 273
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest ja lunastamisest	-784
Intressitulu (lisa 7)	36
Müügioteel varade ümberhindlus	-17
Müügioteel finantsvarad 31.12.2015	3 508

LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Kauplemiseesmärgil hoitavad:	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Aktsiad ja fondiosakud	352	519	460
Võlakirjad	99 907	139 145	32 026
Esmasel arvele võtmisel määratletud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatud:			
Fondiosakud	6 349	5 588	4 216
sh investeringud valitsetavatesse pensionifondidesse	6 349	5 588	4 006
sh investeringud valitsetavatesse investeerimisfondidesse	0	0	210
Finantsvarad kokku	106 608	145 252	36 702
Intressiswapid ja valuutaforwardid	89	302	433
Finantskohustused kokku	89	302	433

Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2012	48 899
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	-13 706
Intressitulud (lisa 7)	504
Ümberhindlus	375
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2013	36 702
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	108 107
Intressitulud (lisa 7)	422
Ümberhindlus	21
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2014	145 252
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	-38 974
Intressitulud (lisa 7)	359
Ümberhindlus	-29
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2015	106 608

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtpaberite puhul nende ostunoteering (lisa 3.6). 2015. aastal saadi võlakirjade ümberhindlusest kasumit 124 tuhat eurot (2014: 280 tuhat eurot; 2013: -43 tuhat eurot) ja intressiswapide ümberhindlusest kahjumit -12 tuhat eurot (2014: -70 tuhat eurot; 2013: -7 tuhat eurot).

Grupi poolt valitsetavate pensioni- ja investeerimisfondide hallatavate varade maht oli seisuga 31.12.2015 570 miljonit eurot (31.12.2014: 504 miljonit eurot; 31.12.2013: 374 miljonit eurot).

LISA 13 Lõpetatud tegevusvaldkond

09.01.2015 müüs Grupp Soome filiaali äritegevuse, mille tõttu on käesolevas aruandes filiaaliga seotud varad ja kohustused esitletud eraldi müügivalmis varade ja kohustustena. Nende varade ja kohustuste õiglane väärtus ei erinenud müügihetkel bilansilisest väärtusest. Soome filiaali poolt väljastatud tarbimislaenude tegelik intressimäär on võrdne turul pakutavate laenuotodetega ning võib väita, et laenude bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest. Tarbimislaenude õiglase väärtuse tase on 3, kuna hindamisprotsess põhineb tugevalt hinnangulistel eeldustel.

Varad ja kohustused	31.12.2014
Laenud ja nõuded klientidele	14 813
Materiaalne põhivara	60
Muud pikaajalised varad	600
Varad kokku	15 473
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	220
Kohustused kokku	220

Lõpetatud tegevusvaldkonna netotulem:	2015	2014	2013
Intressitulud	0	4 649	3 403
Komisjoni- ja teenustasutulud	0	384	341
Muud finantstulud	2 936	0	0
Kulud kokku	-755	-3 111	-3 949
Kokku puhaskasum lõpetatud tegevustelt	2 181	1 922	-205

Soome filiaali laenude ja ettemaksete krediitkvaliteeti puudutav info on kajastatud lisas 3.2.2. Maksimaalne krediitriskile avatud positsioon on aruandepäeval kogusummas 14 813 tuhat eurot ning tarbimislaenud ei ole tagatud. Laenude ja nõuete aegumiseanalüüs on kajastatud lisas 3.2.2.

Muudatused allahindlustes on toodud lisas 14. Krediitkahjude muutused 2014. ja 2013. aastal on toodud "Tarbimislaenude" tulbas, sisaldades ka muid tarbimislaenude kahjusid. 2014. aasta ümberklassifitseerimine on esitatud eraldi real "Lõpetatud tegevuste allahindluste ümberklassifitseerimine".

LISA 14 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud juriidilistele isikutele	322 883	242 927	151 736
sh ettevõtluslaenud	257 140	207 506	128 819
sh liising	31 124	24 261	14 691
sh arvelduskrediit	29 548	6 871	3 918
sh finantsvõimenduslaenud	4 733	4 164	4 218
sh järelmaks	220	64	0
sh krediitkaardi laenud	118	61	47
sh hüpoteeklaenud	0	0	43
Laenud eraisikutele	91 794	61 566	58 917
sh järelmaks	46 580	33 688	21 854
sh hüpoteeklaenud	15 395	5 980	1 948
sh tarbimislaenud	17 991	9 470	23 645
sh liising	5 544	4 393	3 436
sh finantsvõimenduslaenud	2 712	5 032	5 739
sh krediitkaardilaenud	3 503	2 898	2 251
sh arvelduskrediit	69	92	29
sh muud laenud	0	13	15
Kokku	414 677	304 493	210 653
sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)	2 458	2 023	894
Allahindlus	-4 680	-3 461	-3 885
Kokku	409 997	301 032	206 768

Muutused allahindlustes 2015	Ettevõtlus- Laenu, sh arveldus- krediit	Tarbimis- laenu	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenu	Muud laenu, sh hüpoteek	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-1 541	-1 056	-91	-670	-85	-18	0	-3 461
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-149	-53	-63	-2 015	-264	0	-77	-2 621
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	4	17	44	1 319	0	18	0	1 402
Seisuga 31. detsember	-1 686	-1 092	-110	-1 366	-349	0	-77	-4 680

Muutused allahindlustes 2014	Ettevõtlus- Laenu, sh arveldus- krediit	Tarbimis- laenu	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenu	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-870	-2 629	-83	-169	-116	-18	-3 885
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-671	-1 158	-43	-913	31	0	-2 754
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	0	1 228	35	412	0	0	1 675
Lõpetatud tegevuste allahindluste ümberklassifitseerimine	0	1 503	0	0	0	0	1 503
Seisuga 31. detsember	-1 541	-1 056	-91	-670	-85	-18	-3 461

Muutused allahindlustes 2013	Ettevõtlus- laenu	Tarbimis- laenu	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenu	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-26	-1 029	-34	0	0	-18	-1 107
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-858	-1 679	49	-169	-116	0	-2 871
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	14	79	0	0	0	0	93
Seisuga 31. detsember	-870	-2 629	-83	-169	-116	-18	-3 885

Liisingu neto- ja brutoinvesteeringud tähtaegade lõikes	Bruto- investeering	Teenimata intressitulu	Allahindlus	Liisingnõuete nüüdiseväärtus
kuni 1 aasta	11 446	-1 078	-102	10 266
1-5 aastat	27 960	-1 487	-245	26 228
üle 5 aasta	180	-4	-2	174
Kokku seisuga 31.12.2015	39 586	-2 569	-349	36 668
kuni 1 aasta	9 222	-842	-322	8 058
1-5 aastat	21 908	-1 211	-179	20 518
üle 5 aasta	275	-197	0	78
Kokku seisuga 31.12.2014	31 405	-2 250	-501	28 654
kuni 1 aasta	6 650	-422	-318	5 910
1-5 aastat	13 166	-836	-185	12 145
üle 5 aasta	193	-120	-1	72
Kokku seisuga 31.12.2013	20 009	-1 378	-504	18 127

Krediidiriskile avatud positsioonide ning laenu tagatiste kohta on info lisa 3.2.

Antud laenu jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisa 3.3.

Laenu jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisa 3.4.

Laenu geograafiline jaotus on esitatud lisa 3.5.

Intressitulud antud laenu delt vt lisa 7.

LISA 15 Muud nõuded klientidele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varahaldustasud klientidelt	708	783	594
sh seotud osapooled (lisa 25)	703	735	549
Muud tasud klientidele teenuste osutamise eest	1 076	548	687
Maksed teel	8	60	1
Muud sissenõudemenetlusega seotud nõuded	0	1	12
Muud nõuded	234	174	213
Kokku	2 026	1 566	1 507

Kõik tasud, v.a sissenõudemenetlusega seotud nõuded, laekuvad 12 kuu jooksul bilansikuupäevast ja on seetõttu käibevara.

LISA 16 Muud varad

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Finantsvarad			
Balti börside garantiideposiidid	8	8	8
VISA ja MasterCard tagatisdeposiidid	932	775	642
Vahesumma	940	783	650
Mittefinantsvarad			
Ettemaksed Finantsinspeksioonile	216	162	144
Maksude ettemaksed	125	141	114
Ülevõetud varad	19	19	15
Ettemaksed kaupmeestele registreeritud kliendilepingute eest	62	66	2 629
Muud ettemaksed *	706	877	339
Vahesumma	1 128	1 265	3 242
Kokku	2 068	2 048	3 892

* Ettemaksed kontoriruumide rendi, kindlustuse, infoteenuste, ajakirjandusväljaannete ja koolituste eest.
Ettemaksed laekuvad tagasi või kasutatakse ära 12 kuu jooksul arvates bilansipäevast ja seetõttu on arvele võetud käibevarana.

Balti börside garantiideposiidid on Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtapaberitehingute tagamiseks ning VISA ja MasterCard deposiidid krediitkaartidehingute tagamiseks, mistõttu käsitletakse mõlemaid pikaajalise varana.

LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

	Materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2012			
Soetusmaksumus	1 706	801	2 507
Akumuleeritud kulum	-1 071	-322	-1 393
Jääkmaksumus	635	479	1 114
2013 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	64	422	486
Tütarettevõtte omandamisel saadud põhivara	92	8	100
Amortisatsioonikulu	-300	-288	-588
Saldo 31.12.2013			
Soetusmaksumus	1 862	1 231	3 093
Akumuleeritud kulum	-1 371	-610	-1 981

Jääkmaksumus	491	621	1 112
2014 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	166	364	530
Mahakantud põhivara	-20	-47	-67
Amortisatsioonikulu	-269	-408	-677
Saldo 31.12.2014			
Soetusmaksumus	2 008	1 548	3 556
Akumuleeritud kulum	-1 640	-1 018	-2 658
Lõpetatud tegevuste põhivara (lisa 13)	-60	0	-60
Jääkmaksumus	308	530	838
2015 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	584	743	1 327
Amortisatsioonikulu	-207	-584	-791
Mahakantud põhivara	-60	0	-60
Saldo 31.12.2015			
Soetusmaksumus	2 592	2 291	4 883
Akumuleeritud kulum	-1 907	-1 602	-3 509
Jääkmaksumus	685	689	1 374

Materiaalne põhivara sisaldab arvuteid ja kontoritehnikat, mööblit, kontori renoveerimiseks tehtud kapitaliseeritud kulusid. Immateriaalne vara sisaldab litsentse ja arenduskulusid.

2015., 2014. ja 2013. aastal ei ole ilmnenud märke materiaalse või immateriaalse põhivara kasutusväärtuse langusest.

LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2015 kokku
Nõudmiseni hoiused	127 084	303 153	2 573	432 810
Tähtajalised hoiused	81 949	98 242	3 478	183 669
Saadud laenud	0	13 000	2 510	15 510
Tekkepõhine intressikohustus	322	424	25	771
Kokku	209 355	414 819	8 586	632 760
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	<i>828</i>	<i>12 587</i>	<i>0</i>	<i>13 415</i>

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2014 kokku
Nõudmiseni hoiused	77 492	194 976	1 199	273 667
Tähtajalised hoiused	78 637	98 915	6 117	183 669
Saadud laenud	0	13 534	3 557	17 091
Tekkepõhine intressikohustus	315	246	25	586
Kokku	156 444	307 671	10 898	475 013
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	<i>2 770</i>	<i>8 862</i>	<i>0</i>	<i>11 632</i>

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2013 kokku
Nõudmiseni hoiused	49 187	105 720	5 790	160 697
Tähtajalised hoiused	80 857	86 505	24 226	191 588
Saadud laenud	0	107	3 422	3 529
Tekkepõhine intressikohustus	322	202	43	567
Kokku	130 366	192 534	33 481	356 381
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	673	1 726	0	2 399

Saadud laenud avalikult sektorilt sisaldavad laene Maaelu Edendamise Sihtasutusest summas 2 510 tuhat (31.12.2014: 3 557 tuhat; 31.12.2013: 3 422 tuhat) eurot eesmärgiga finantseerida väikeettevõtete laene maapiirkondades ning Grupi võlakirjaportfelli tagatisel saadud laenu Euroopa Keskpankalt summas 13 028 tuhat (31.12.2014: 13 005 tuhat; 31.12.2013: 0) eurot, intressimääraga 0,15%. Enamiku klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende

sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole makstud.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisa 3.3.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisa 3.4.

Klientide hoiuste ja saadud laenude regionaalne jaotus on esitatud lisa 3.5.

LISA 19 Võlad hankijatele ja muud kohustused

Finantskohustused	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Võlgnevused hankijatele	2 812	1 845	1 503
Võlgnevused kaupmeestele	210	490	2 873
Muud lühiajalised kohustused	473	515	597
Tekkepõhine intress allutatud laenudelt (lisa 21)	205	38	81
Maksed teel	13 455	611	239
Väljastatud finantsgarantiid	133	98	69
Vahesumma	17 288	3 597	5 362
Mitte-finantskohustused			
Väljastatud tegevusgarantiid	158	182	122
Maksuvõlad	933	491	371
Võlgnevused töövõtjatele	1 083	902	734
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	100	140	75
Muud lühiajalised võlgnevused	675	301	383
Vahesumma	2 849	1 876	1 610
Kokku	20 137	5 473	6 972

Võlgnevused töövõtjatele koosnevad aruandeperioodil maksmata töötasudest, boonuse- ja puhkusereservi kohustusest ning võlgnevuste suurenemine on tulenenud töötajate lisandumisest aasta jooksul. Maksed teel koosnevad välisvaluutamaksetest

ning väärtpapieritehingute vahendamisest tekkinud võlgnevustest klientidele. Kõik kohustused, v.a. finantsgarantiid, kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ja kajastatakse seetõttu lühiajaliste kohustustena.

LISA 20 Kasutusrent

Grupp rendib kasutusrendi tingimustel kontoriruumi. Kõik rendilepingud on katkestatavad poolte kokkuleppel. Tulevaste rendimaksete miinimumsumma vastavalt ühepoolsele mitte

tühistatavatele rendimaksetele järgmistel perioodidel on välja toodud järgnevas tabelis. 2015. aastal on tegevuskuludes kajastatud kasutusrendimakseid kontoriruumidelt 736 tuhat (2014: 663 tuhat; 2013: 629 tuhat) eurot.

	Kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Kokku
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2013	558	633	1 191
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2014	700	2 550	3 250
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2015	842	3 241	4 083

LISA 21 Allutatud kohustused

Grupp on võtnud allutatud laene pikaajaliste vahendite suurendamise eesmärgil. Allutatud laenudest tulenevad nõuded kuuluvad Grupi pankroti korral rahuldamisele peale kõigi muudest kohustustest tulenevate nõuete rahuldamist, kuid enne aktsionäride nõuete rahuldamist. Allutatud kohustuste saldo iga aruandeperioodi lõpus on välja toodud alljärgnevas tabelis.

2015. aasta oktoobris emiteeriti allutatud võlakirju summas 15 000 tuhat eurot intressimääraga 6,5%. Võlakirjade lunastustähtaeg on 29. oktoober 2025. Emitendil on õigus võlakirjad lunastada pärast 5 aasta möödumist.

2014. aasta juunis emiteeriti allutatud võlakirju summas 15 900 tuhat eurot intressimääraga 7,25%. Võlakirjade lunastustähtaeg on 20. juuni 2024.

2013. aasta juunis emiteeriti võlakirju summas 15 450 tuhat eurot, mis samas mahus lunastati juunis 2014. Lisaks lunastati 2014. aasta juunis 2011. aastal emiteeritud võlakirju summas 1 000 tuhat eurot.

Detsembris 2012 emiteeriti allutatud võlakirju summas 4 500 tuhat eurot. Valdav osa neist võlakirjadest on konverteeritud aktsiateks (vt. lisa 22) ning ülejäänud osa summas 750 tuhat eurot lunastati oktoobris 2015.

Intressikulud allutatud kohustustelt iga aruandeperioodi kohta ning intressikohustus iga aruandeperioodi lõpu seisuga on välja toodud alljärgnevas tabelis. Intressikohustused on finantsseisundi aruandes arvele võetud, kasutades sisemist intressimäära.

(tuhandetes eurodes)

Allutatud kohustused seisuga 31.12.2012	8 268
Aktsiateks konverteerimine	-4 300
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 450
Aktsiaoptsioonidest konverteerimine	217
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2013	19 635
Aktsiateks konverteerimine	-2 450
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 900
Allutatud võlakirjade lunastamine	-16 450
Aktsiaoptsioonidest konverteerimine	15
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2014	16 650
Allutatud võlakirjade lunastamine	-750
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 000
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2015	30 900

(tuhandetes eurodes)

Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2012	366
2013. aasta intressikulu (lisa 7)	526
2013. aastal välja makstud	-811
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2013 (lisa 19)	81
2014. aasta intressikulu (lisa 7)	1 245
2014. aastal välja makstud	-1 288
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2014 (lisa 19)	38
2015. aasta intressikulu (lisa 7)	1 372
2015. aastal välja makstud	-1 205
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2015 (lisa 19)	205

LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis

Tehingud aktsiatega	Aeg	Aktsiahind	Aktsiakapital	Ülekurss	Kokku
Aktsiakapital seisuga 31.12.2012			17 382	18 827	
2010. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	märts 2013	2,50	1 200	1 800	3 000
2012. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	juuni 2013	3,00	433	867	1 300
Aktsiakapitali sissemaksed	juuli 2013	3,00	187	377	564
Kokku tehingud 2013. aastal			1 820	3 044	4 864
Aktsiakapital seisuga 31.12.2013			19 202	21 871	
2012. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	juuni 2014	3,75	654	1 796	2 450
Aktsiakapitali sissemaksed	juuni 2014	3,95	3 500	10 325	13 825
Kokku tehingud 2014. aastal			4 154	12 121	16 275
Aktsiakapital seisuga 31.12.2014			23 356	33 992	
Aktsiakapital seisuga 31.12.2015			23 356	33 992	

Aktsiakapital on täies ulatuses sisse makstud rahas. Aktsiate nimiväärtus on 1 euro ja aktsiate arv seisuga 31.12.2015 23 356 005 (31.12.2014: 23 356 005; 31.12.2013: 19 202 669).

Ettevõtte põhikirjajärgne minimaalne aktsiakapital on 15 miljonit eurot ja maksimaalne aktsiakapital on 60 miljonit eurot (31.12.2014 vastavalt 15 ja 60 miljonit; 31.12.2013 10 ja 40 miljonit).

Olulist mõju ASis LHV Group omavad 28,0% hääleõigusega Rain Lõhmus ja 10,6% hääleõigusega Andres Viisemann

(31.12.2014 vastavalt 28,0% ja 8,9%; 31.12.2013 34,5% ja 10,3%).

Seisuga 31.12.2015 moodustas Grupi jaotamata kasum 11 205 tuhat eurot (31.12.2014: kahjum 2 041 tuhat; 31.12.2013: kahjum 11 032 tuhat). Sellest tulenevalt on 31.12.2015 seisuga võimalik dividendidena omanikele välja maksta 8 964 tuhat eurot, millega kaasnev tulumaksukulu oleks 2 241 tuhat eurot. Kuna eelnevatel aastatel oli Grupp teeninud kahjumit, ei olnud dividendide väljamaksmine omanikele võimalik.

Kohustuslik reserv omakapitali koosseisus koosneb:
(*tuhandetes eurodes*)

Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2012	223
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2013	223
2013. aasta puhaskasumist kantud	212
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2014	435
2014. aasta puhaskasumist kantud	460
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2015	895

Muud reservid konsolideeritud omakapitali muutuste aruandes koosnevad:

(<i>tuhandetes eurodes</i>)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Müügiootel võlakirjade ümberhindlusreserv	-23	-6	-27
Allutatud kohustuste konverteerimisoptsoon	0	0	15
Töötajatele väljastatud optsoonide reserv	574	138	0
Kokku	551	132	-12

Grupp väljastab aktsiaoptsoone AS LHV Group konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele ja nendega võrdsustatud töötajatele ning osakonnajuhtidele ja nendega võrdsustatud töötajatele.

	Aktsiate arv	Osaku märkimishind (EUR)	Realiseerimise periood	Inimeste arv, kellele optsoone väljastati
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2013	0			
Perioodi jooksul väljastatud kogus	411 366	2,0	01.07.2017-30.09.2017	35
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2014	411 366			
Perioodi jooksul väljastatud kogus	278 594	2,4	01.05.2018-31.07.2018	48
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2015	689 930			

Lisaks on nõukogu kiitnud heaks aktsiaoptsioonide väljastamise 2016. aastal summas 826 tuhat eurot, mille realiseerimise ajavahemik on 01.05.2019-31.07.2019.

Kõigi programmi aktsiaoptsioonide üleandmisperiood on 3 aastat. Märkimisõiguse rakendamine tekib realiseerimisperioodi esimesel päeval.

Ülemises tabelis kaetud perioodide jooksul ei lõppenud ühegi optsiooni tähtaeg. Juhatuse liikmetel ja töötajatel ei olnud võimalik aktsiaoptsioonide asemel võtta välja määratud summat rahas. Aktsiaoptsioone ei saa vahetada, võõrandada, pantida ega koormata. Aktsiaoptsioone saab pärida. Aktsiaoptsioonileping kaotab kehtivuse töölepingu ennetähtaegsel lõpetamisel töötaja algatusel, milles saab teha erandeid AS-i LHV Group nõukogu, ja töölepingu erakorralisel ülesütlemisel tööandja poolt töötajast

tuleneval põhjusel. Vastavalt krediitiasutuste seadusele saab AS-i LHV Group nõukogu vähendada väljastatud aktsiaoptsioonide arvu või aktsiaoptsioonid tühistada, kui ettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, ettevõtte juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume, ettevõtte ei täida enam usaldatavus-normatiive või ettevõtte riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Aktsiapõhistest maksetehingutest tulenevad kulud kokku moodustasid osana tööjõukuludest perioodi jooksul 436 (2014: 138) tuhat eurot.

LISA 23 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad

AS LHV Pank, tegutsedes klientide kontohaldurina,

hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Klientide rahalised vahendid	8 416	6 047	5 620
Klientide väärtpaberid	1 204 561	540 751	317 989
<i>sh emaeetevõtte omanikud ja nendega seotud ettevõtted (lisa 25)</i>	38 085	22 029	17 708
Kokku	1 212 977	546 798	323 609

Varahaldustasud nende varade haldamise eest on vahemikus 0,015 - 0,025 % (vt vastavat tulu lisa 8).

Bilansivälisena on kajastatud nende klientide rahalised vahendid, kes kasutavad LHV Panga poolt pakutavat aktiivse väärtpaberikaupleja platvormi ehk kauplemissüsteemi LHV Trader. Süsteemi eripärast tulenevalt on Pank need vahendid hoiustanud klientide isikustatud kontodel välispartneri juures ja kuna need klientide rahalised vahendid ei ole Panga poolt majandustegevuses kasutatavad (neid ei ole võimalik teistele klientidele välja laenata või tagatisena kasutada), siis arvestatakse neid rahalisi vahendeid bilansivälisena. Pank teenib nimetatud kontode tehingute vahendamise eest teenustasu- ja

intressitulusid sarnaselt Grupi finantsseisundi aruandesse arvatud klientide kontodele. Pank on andnud LHV Trader kontode osas partnerile lepingulise garantii, millega ta tagab vajadusel partnerile enda poolt vahendatud klientide tehingute finantseerimisest (võimendamisest) saadavad kahjud, sealjuures esmane tagatis on kliendi võimenduse tagatiseks olevad varad. Klientidel on sarnane garantii Pangale, ning seega on Pank sisuliselt garantii üle andnud lõppkliendile. Vältimaks võimalikke kahjusid monitoorib Pank igapäevaselt võimalikku tagatiste vähenemist ja kliendikontode puudujääke. Senises praktikas sellised kahjud, mille puhul Panga poolt antud garantii rakenduks, puuduvad ja Pank ei ole garantiist tulenevalt kompensatsioonikulu kandnud.

LISA 24 Tingimuslikud varad ja kohustused

Tühistamatud tehingud	Tegevusgarantiid	Finantsgarantiid	Valmisolekulaenud	Kokku
Kohustus lepingulises summas 31.12.2015	7 853	5 369	118 696	131 918
Kohustus lepingulises summas 31.12.2014	6 892	2 899	74 086	83 877
Kohustus lepingulises summas 31.12.2013	5 025	1 531	44 707	51 263

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning

vigade tuvastamiselt määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Maksuhaldur ei ole aastatel 2013–2015 Grupi

maksurevisjoni läbi viinud. Grupi juhtkonna hinnangul ei esine 2016. aastal selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Grupile olulise täiendava maksusumma.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis tagavad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingust tulenevaid kohustusi. Sellised lepingud ei anna üle krediidiriski. Tegevusgarantiid lepingute riskiks on juhud, kui toimub kindlustusjuhtum (so teise osapoole suutmatus täita lepingust tulenevaid kohustusi). Grupi võtmeriskid on olulised kõikumised lepingust tulenevate maksete tiheduses ja suuruses võrreldes ootustega. Grupp kasutab selliste maksete prognoosimiseks ajaloolist informatsiooni ja statistilisi meetodeid. Kaebused tuleb

esitada enne lepingu tähtaega ning suurem osa kaebusi rahuldatakse kiirelt. See võimaldab Grupile suuremat kindlust prognoositud maksete kohta ning seega tuleviku rahavoogude kohta. Selliste riskide kontrollimiseks monitoorib Grupp pidevalt sarnaste toodete väljamakseid ning omab võimalust tulevikus kohendada tasusid, et need vastaksid võimalikele muutustele taotluste väljamaksete osas. Grupil on välja töötatud väljamaksete taotlustega tegelemise protsess, mis sisaldab õigust taotlus üle vaadata ning pettuslikud või nõuetele mittevastavad palved tagasi lükata. Tegevusgarantiide mõju ja kontsentratsioon garanteeritud lepingulistest summades on järgmine:

Tegevusalade lõikes	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Ehitus	5 525	4 912	4 482
Veevarustus	1 789	1 472	129
Tootmine	110	149	41
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	77	3	0
Muu tegevus	352	356	372
Kokku	7 853	6 892	5 025

Reitinguklasside lõikes	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
5 madal krediidirisk	267	435	129
6 madal krediidirisk	2 913	2 150	2 112
7 keskmine krediidirisk	3 284	2 608	276
8 keskmine krediidirisk	441	358	976
9 kõrgendatud krediidirisk	912	1 236	27
10 kõrge krediidirisk	20	29	926
12 mitterahuldav reiting	16	76	578
Kokku	7 853	6 892	5 025

Tegevusgarantiid on ületatud iga aruandeperioodi lõpu seisuga. Seetõttu ei ole Grupp kandnud kahjusid tegevusgarantiide lepingutest nii 2015. aastal kui ka varasematel perioodidel.

LISA 25 Tehingud seotud osapooltega

Grupi aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavad omanikud ja nendega seotud ettevõtted;
- juhatuse liikmed ning nende poolt kontrollitavad äriühingud (ühiselt: juhtkond);
- nõukogu liikmed;
- eespool loetletud isikute lähikondlased ja nendega seotud ettevõtted.

Tehingud	Lisa	2015	2014	2013
Intressitulud	7	54	159	198
sh juhtkond		7	4	1
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		47	155	197
Teenustasutulud	8	0	0	3
sh juhtkond		0	0	3

Intressikulud hoiustelt	7	87	63	1
sh. juhtkond		1	1	1
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		86		0
Intressikulud allutatud kohustustelt	7	411	327	205
sh juhtkond		23	21	10
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		388	306	195
Saldod	Lisa	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud ja nõuded aasta lõpu seisuga		2 458	2 023	894
sh juhtkond	14	641	347	345
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	14	1 817	1 676	549
Hoiused aasta lõpu seisuga		13 409	11 632	2 399
sh juhtkond	18	764	1 010	474
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	18	12 645	10 622	1 925
Allutatud kohustused aasta lõpu seisuga		6 113	5 700	3 450
sh juhtkond	21	397	300	300
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	21	5 716	5 400	3 150

Tabelis on toodud ülevaade seotud osapoolte olulisematest saldodest ja tehingutest. Kõik muud tehingud juhatuse ja nõukogu liikmete lähikondlastega, nendega seotud ettevõtetega ning emaettevõtte AS LHV Group väikeaktsionäridega ja nende lähikondlastega on tehtud üldise hinnakirja alusel.

Seotud osapooltele antud laenud on väljastatud turutingimustel.

Juhtkonnal ei olnud seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ega 31.12.2013 tähtajalisi hoiuseid ning nõudmiseni hoiuste intressimäär vastab klientide üldisele hinnakirjale.

Oktoobris 2015 saadud allutatud laenu intressimääraks on 6,5%. Juunis 2014 saadud allutatud laenu intressimääraks on 7,25%, vt lisa 21. Detsembris 2012 saadud allutatud laenu intressimääraks oli 7% esimese kolme aasta jooksul, need laenud maksti tagasi 2015. aasta oktoobris.

2015. aastal on makstud emaettevõtte AS LHV Group ja tema tütaretevõtete juhtkonnale palka ja muid kompensatsioone kogusummas 1 196 tuhat eurot (2014: 778 tuhat eurot; 2013: 743 tuhat eurot), koos kõigi maksudega. Seisuga 31.12.2015 on

kohustusena juhtkonna ees kajastatud detsembri töötasu ja puhkusekohustus summas 100 tuhat eurot (31.12.2014: 140 tuhat eurot; 31.12.2013: 75 tuhat eurot) (lisa 19). Grupil ei eksisteeri seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ega 31.12.2013 juhatuse ega nõukogu liikmetega seotud pikaajalisi kohustusi (pensionikindlustusi, lahkumishüvitiisi jne). 2015. aastal maksti nõukogu liikmetele tasusid summas 37 tuhat eurot (2014: 25 tuhat eurot; 2013: 23 tuhat eurot).

Grupp on sõlminud juhatuse liikmetega lepingud, milles ei ole lepingute lõpetamisel määratud lahkumishüvitiisi. Lepingus reguleerimata valdkondade vaidluste korral on osapooled kokku leppinud lähtuda Eesti Vabariigis kehtestatud seadustest.

Juhatusel on kehtestatud aktsiaoptsioonide programm. 2015. aastal väljastati juhatuse liikmetele aktsiaoptsioone summas 191 tuhat eurot (2014: 191 tuhat eurot).

Kontohaldurina hoitavate seotud osapoolte varade kohta on informatsioon toodud lisas 23.

LISA 26 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumi aktsia kohta, on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise osakute arvuga. Leidmaks lahustatud kasumi aktsia kohta aastatel 2014 ja 2013, on tingimuslike aktsiate arv lisatud tavaaktsiate arvule, mis on kooskõlas 2012 detsembris emiteeritud allutatud võlakirjade omanike õigusega konverteerida võlakirju aktsiateks võttes arvesse eeldatavat konverteerimishinda konverteeritavate võlakirjade emiteerimisel.

2015 aasta lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel on perioodi kaalutud keskmise aktsiate arvu määramisel võetud arvesse aasta keskmist konverteeritavate võlakirjade aktsiaid, kuigi viimased konverteeritavad võlakirjad lunastati oktoobris 2015 (vt lisa 21) ning 31 detsember 2015 seisuga ei ole Grupil emiteeritud konverteeritavaid võlakirju.

	2015	2014	2013
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum (sh lõpetatud tegevusvaldkondadelt) (tuhandetes eurodes)	13 706	9 203	4 237
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum jätkuvatelt tegevustelt (tuhandetes eurodes)	11 508	7 281	4 237
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuhandetes aktsiates)	23 356	21 623	18 744
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,59	0,43	0,23
Tava kasum aktsia kohta jätkuvatelt tegevustelt (eurodes)	0,49	0,34	0,24
Tava kasum aktsia kohta lõpetatud tegevustelt (eurodes)	0,09	0,09	-0,01
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuhandetes aktsiates)	24 010	22 413	20 175
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,57	0,42	0,22
Lahustatud kasum aktsia kohta jätkuvatelt tegevustelt (eurodes)	0,48	0,33	0,23
Lahustatud kasum aktsia kohta lõpetatud tegevustelt (eurodes)	0,09	0,09	-0,01
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana (tuhandetes aktsiates)	2015	2014	2013
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana tava kasum aktsia kohta arvutamisel	23 356	21 623	18 744
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamiseks			
Konverteeritavad võlakirjad	310	687	1 431
Aktsiaoptsioonid	344	103	0
Kaalutud keskmine tavaaktsiate ja potentsiaalsete aktsiate arv kasutatud nimetajana lahustatud kasum aktsia kohta arvutamiseks	24 010	22 413	20 175

LISA 27 Bilansipäevajärgsed sündmused

29. jaanuaril 2016 sõlmis LHV Varahaldus Danske Bank A/S Eesti filiaaliga aktsiate ostulepingu, mille alusel plaanib LHV Varahaldus osta 100% varahaldusettevõtja Danske Capital AS osakutest. Tehingu lõpule viimise eeltingimusteks Finantsinspektsioonilt heakskiidu ning Konkurentsiametilt koondumise loa saamine. Eelduste kohaselt viiakse tehing lõpule 2016. aasta esimeses pooles ning ostuhind kinnitatakse

teingu lõpus. Tehingu võimaldamiseks suurendab LHV Group AS LHV Varahalduse aktsiakapitali 8 243 tuhande euro võrra ning ostab LHV Varahalduse allutatud võlakirju 600 tuhande euro väärtuses. Tehingu finantsilist mõju Grupile ei saa usaldusväärselt hinnata enne Eesti Finantsinspektsiooni ja Konkurentsiameti heakskiitu.

LISA 28 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded.

Emaettevõtte kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2015	2014	2013
Intressitulu	1 019	836	462
Intressikulu	-1 372	-1 245	-525
Neto intressikulu	-353	-409	-63
Netotulu/kulu investeringutelt sidusettevõtetesse	-36	53	0
Valuutakursi ümberhindluse kahjumid	0	-12	-4
Muud finantstulud	0	0	112
Netokasum/kahjum finantsvaradelt	-36	41	108
Tegevuskulud	-492	-289	-131
Aruandeaasta puhaskahjum	-881	-657	-86
Aruandeaasta koondkahjum	-881	-657	-86

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varad			
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	11 270	3 025	3 596
Antud laenud	16 622	12 803	10 579
Muud nõuded ja varad	89	7	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	56 368	54 420	42 290
Investeeringud sidusettevõtetesse	0	36	62
Varad kokku	84 349	70 291	56 527
Kohustused			
Viitvõlad ja muud kohustused	126	41	23
Allutatud kohustused	31 105	16 688	18 683
Kohustused kokku	31 231	16 729	18 706
Omakapital			
Aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	575	138	15
Akumuleeritud kahjum	-5 700	-4 359	-3 490
Omakapital kokku	53 118	53 562	37 821
Kohustused ja omakapital kokku	84 349	70 291	56 527

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2015	2014	2013
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid	1 019	836	462
Makstud intressid	-1 372	-1 245	-525
Saadud muud finantstulud	0	0	112
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud	-492	-301	-135
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	-845	-710	-86
Korrigeerimised			
Aksiaoptsoonidest tulenevad investeeringud tütaretevõtetesse	-398	0	0
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste neto muutus:			
Muude nõuete muutus	-14 176	-231	336
Muude kohustuste muutus	14 939	146	-194
Neto rahavood äritegevusest	-480	-795	56
Rahavood investeerimistegevusest			
Antud laenud	-3 975	-8 000	-3 550
Antud laenude tagasimaksed	0	6 000	0
Tütar- ja sidusettevõtete müük	4 450	10	0
Tütar- ja sidusettevõtete soetus	-6 000	-12 041	-10 952
Neto rahavood investeerimistegevusest	-5 525	-14 051	-14 502
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aksiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	0	13 825	564
Omaaktsiate müük	0	0	1
Saadud allutatud laenude tagasimaksed	-750	-15 450	0
Saadud allutatud laenud	15 000	15 900	15 450
Neto rahavood finantseerimistegevusest	14 250	14 275	16 015
Raha ja raha ekvivalentide muutus	8 245	-571	1 569
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3 025	3 596	2 027
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	11 270	3 025	3 596

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

	Aksia- kapital	Üle- kurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ Jaotamata kasum	Oma- aktsiad	Kokku
<i>(tuhandetes eurodes)</i>							
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	223	232	-3 404	-1	33 259
2010. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	1 200	1 800	0	-210	0	0	2 790
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	433	867	0	-7	0	0	1 293
Aktsiakapitali sisseakse	187	377	0	0	0	0	564
Omaaktsiate müük	0	0	0	0	0	1	1
2013. a. koondkahjum	0	0	0	0	-86	0	-86
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	15	-3 490	0	37 821
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-41 459	0	-41 459
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-27	33 917	0	33 890
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252
Saldo seisuga 01.01.2014	19 202	21 871	223	15	-3 490	0	37 821
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	654	1 796	0	-15	0	0	2 435
Aktsiakapitali sisseakse	3 500	10 325	0	0	0	0	13 825
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	212	0	-212	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	138	0	0	138
2014. a. koondkahjum	0	0	0	0	-657	0	-657
Saldo seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	138	-4 359	0	53 562
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-53 589	0	-53 589
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-6	55 907	0	55 901
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874
Saldo seisuga 01.01.2015	23 356	33 992	435	138	-4 359	0	53 562
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	460	0	-460	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	437	0	0	437
2015. a. koondkahjum	0	0	0	0	-881	0	-881
Saldo seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	575	-5 700	0	53 118
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-55 535	0	-55 535
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-24	72 440	0	72 416
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	551	11 205	0	69 999

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital on maksimaalne summa, mida võib Eesti seadusandluse järgi aktsionäridele välja maksta.

Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS LHV Group tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 6 kuni 20 esitatud ASi LHV Group tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 21 kuni 87 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

08.03.2016

Erkki Raasuke

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS LHV Group aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS LHV Group ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruandeid seisuga 31. detsember 2015, 31 detsember 2014 ja 31 detsember 2013, konsolideeritud kasumi ja muu koondkasumi aruandeid, omakapitali muutuste aruandeid ja rahavoogude aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatusel kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

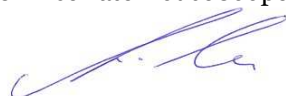
Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt AS LHV Group ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015, 31 detsember 2014 ja 31 detsember 2013, ning nende sellel kuupäevadel lõppenud majandusaastate finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

8. märts 2016

Kasumi jaotamise ettepanek

AS LHV Group juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kasumi jaotamiseks järgnevalt:

- kanda kohustuslikku reservkapitali 685 tuhat eurot
- lisada aruandeperioodi aktsionäri emaettevõttele omistatav kasum summas 13 021 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile

Nõukogu allkirjad aastaaruandele

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, vandeaudiitori aruande ning kasumi jaotamise ettepaneku läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

16.03.2016

Nõukogu esimees:

Rain Lõhmus

Nõukogu liikmed:

Raivo Hein

Heldur Meerits

Tiina Möis

Sten Tamkivi

Tauno Tats

Andres Viisemann

Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele

Konsolideeritud:

EMTAK	Tegevusala	2015	2014	2013
66121	Väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus	3 709	3 324	3 435
64191	Krediidiasutused (pangad) (laenuandmine)	29 876	25 419	15 664
64911	Liising	1 388	1 024	441
66301	Fondide valitsemine	9 196	8 456	5 810
	Tulud kokku	44 169	38 223	25 350

Konsolideerimata:

EMTAK	Tegevusala	2015	2014	2013
64201	Valdusfirmade tegevus	1 016	889	570
	Tulud kokku	1 016	889	570